

LETO XXV. — Številka 82
Cena 70 par

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj, Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 21. 10. 1972

Liet izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 kot tiskovno tednik.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
Mesečni obseg izdaj: 10.000 tiskovnih listov

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kmetje — enakovredni proizvajalci

19. in 20. novembra bo na Gorenjskem referendum o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. O tem so se v gorenjskih občinah v okviru organizacij socialistične zveze in sindikalnih organizacij že začele razprave. Pred tem je o predlogu razpravljali tudi že svet gorenjskih občin. Na vseh dosedanjih razpravah pa so menili, da združitev obeh skupnosti na Gorenjskem ne bi smela biti sporna.

Lahko bi rekli, da je na Gorenjskem trenutno le še toliko kmečkih prebivalcev, da so pokrajini v okras. Izenačitev pravic v zdravstvenem zavarovanju pa bi pomenila, da v prihodnje število kmečkih prebivalcev ne bi še bolj upadlo in da bi kmetje postali enakovredni proizvajalci v razvoju naše skupnosti. In tudi mladi bi se raje odločali za kmetijsko proizvodnjo. Skratka, tako imenovane ostarele kmetije bi se prav gotovo spet pomladile.

Pred pol stoletja je na Gorenjskem prevladoval predvsem kmečki življenjski slog, ki je

predstavljala zalogo delovne sile za počasaj nastajajočo industrijo. Tudi med vojno je prav kmet pomagal osvobodilnim enotam in tudi sam aktivno sodeloval v borbi. Nič manjša in manj pomembna pa ni bila kmetova vloga po osvoboditvi v obnovi domovine in postopni industrializaciji. In tudi danes je tako, da si delavci in kmetje ne morejo zamišljati enega brez drugega, če imamo v mislih napredek kmetijstva in industrije.

Prav zato ob predlagani izenačitvi pravic s področja

zdravstvenega zavarovanja ne bi smeli oklevati. Posebno še, ker na Gorenjskem izenačitev pravic ne predstavlja nikakršnega ekonomskega problema. Za vse kmečke prebivalce bi namreč potrebovali le 160 starih milijonov dinarjev, ali z drugimi besedami, prispevek za zdravstveno zavarovanje bi se moral povečati za 0,08 odstotka. To pa je ekonomsko gledano res zelo malo, družbeno pa bi takšna odločitev pomenila zagotovilo za normalnejši nadaljnji razvoj Gorenjske.

A. Zalar

DEMONSTRACIJA
25 LET
globus
kozmetične kolekcije
MARGARET ASTOR
Kranj

26. IN 27. OKTOBRA OD 13. DO 19. URE
28. OKTOBRA OD 9. DO 15. URE

Delegacija občine Smederevska Palanka v Škofji Loki

Škofja Loka, 20. oktobra — Današ dopoldne je v Škofjo Loko prispela delegacija občine Smederevska Palanka v Srbiji, ki jo vodi njen predsednik Sreten Vladislavljević. V dveh dneh bodo gostje iz Sumadije obiskali več gospodarskih organizacij v občini — Jelovico, Elro, Etiketo, Alpno, Sešir, Alpes in Iskro v Zelezniških, šole in druge za-

nimivosti ter se dogovorili za še tesnejše sodelovanje med obema občinama na vseh področjih. Za na sprejemu pri predsedniku škofjeloške občinske skupščine Tonetu Polajnarju pa je bilo poudarjeno, da se stiki, ki so vznikli med zadnjo vojno, vse bolj krepijo. Več o obisku in možnostih sodelovanja med občinama bomo pisali v sredo.

Mednarodne skakalne tekme

Danes ob 14. uri bo na Gorenji Savi pri Kranju otvoritev nove 50-metrške skakalnice, pokrite s pla-

stiko. Po otvoritvi bo tekmovalje najbojših skakalcev iz šestih evropskih držav.

6. IN 7. STRAN:

Šole in vrtce
v kranjski
občini gradijo
po programu

13. STRAN:

Obisk
v inštitutu
Jožef Štefan

30. STRAN:

Čigavi so
predmeti
in vozila?

NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU

IZ TOVARNE KLOBUKOV ŠEŠIR, ŠKOFJA LOKA KLOBUKI IN KAPE IZ UMETNEGA USNJA, KI NOSIJO ZNAK

Piccadilly

NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU • NOVO NA TRZIŠČU

Ob krajevnem prazniku Žirov

Žirovci bodo v ponedeljek praznovali. Ponovno se bodo spomnili dogodkov izpred devetindvajsetih let, ko so enote XXXI. divizije NOV 23. oktobra 1943 osvobodile kraj.

Okupator je že precej pred tem dnevem spoznal, da mu zaradi vse manjšega števila somišljenikov in zaradi vse večje vloge osvobodilne fronte postajajo tla pod nogami vroča. Seveda pa Nemci Žirov niso hoteli zapustiti povsem mirno. Se prej je sovrážnik dobrodušna čevljarstva delavnice in se založil s čevlji ter drugim materialom. Kasneje pa so, da bi si

zagotovili miren odhod, v kraju nabrali talce in jih zaradi varnosti zastražili. Odhod se je res končal mirno, saj so komandanti partizanskih enot uvideli, da je bolje ohraniti življenja domačinov.

Po odhodu Nemcev so žiri zasedle partizanske enote. Začelo se je novo obdobje zgodovine Žirov. Žirovci so začeli graditi domove, tovarne, javne zgradbe, urejati komunalne naprave itd. Vsi prebivalci imajo danes zaposlitev doma. Podjetja iz leta v leto dosegajo lepše rezultate. Alpina, Etiketa, Mizarsko podjetje, Kladičar in Obrtni cen-

ter stalno širijo proizvodnjo. Napredek je mogoče opaziti na vseh področjih.

Naj naštejem samo nekatere pridobitve v letošnjem letu in pa nekaj takih, ki se Žirovcem obetajo v bližnji prihodnosti. V kraju so bili prav v zadnjih tednih urejeni nekateri cestni odseki (pokritje z asfaltno prevleko), v nekaj tednih bo nared nova proizvodna hala Etiketa, Alpina začne z gradnjo novih proizvodnih prostorov, podobne načrte ima tudi Kladičar, v kratkem se obeta ureditev vodovoda in še bi lahko našteval. Tudi žirovski športniki so dosegli prav letos izredno lepe rezultate, ne bi pa mogli trditi, da bi kaj bolj svež veter zapihal na kulturnem področju. In kaj si Žirovci ob prazniku najbolj želijo. Zagotovo nič drugega kot to, da bi kraj še naprej napredoval in da se ne bi nikdar več ponovili dogodki izpred tridesetih let.

J. Govekar

Obisk Dušana Gačnika

V četrtek, 19. oktobra, je obiskal jeseniške mladince član predsedstva in sekretariata republiške konference ZMS Dušan Gačnik. Zjutraj se je z vodstvom Železarsko izobraževalnega centra in mladinskim aktivom na ŽIC pogovarjal o dijaškem samoupravljanju, nato pa se je pogovarjal s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini. Ugotovil je, da mladinska organizacija v ob-

čini dobro sodeluje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, da pa se premalo zavzema za reševanje problemov mladih, ki prihajajo na Jesenice iz drugih republik.

Popoldne si je gost občinske konference ZMS Jesenice pogovarjal s člani mladinskega aktiva v Gradisu ter s člani predsedstva občinske konference ZMS ter s predsedniki aktivov.

D. S.

JESENICE

● V torek, 24. oktobra, bo seja občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin občine Jesenice, na kateri bodo razpravljali o možnostih za oživitve strelske dejavnosti v občini. Ugotovili so namreč, da je te dejavnosti v okviru priprav na splošni ljudski odpor odločno premalo.

● Na pobudo jeseniške osnovne šole Tone Čufar ter ob sodelovanju obeh osnovnih šol iz Ljubljane in Maribora, ki nosita ime po Tonetu Čufarju, so učenci začeli z akcijo Čufarjev dinar. Z denarjem, ki bi ga zbrali, bi že novembra postavili Tonetu Čufarju v Sentividu pri Ljubljani spominsko ploščo. Do zdaj so na osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah zbrali okoli 700 dinarjev, računajo pa, da bodo do konca meseca zbrali okoli 900 dinarjev.

D. S.

KRANJ

● Po organizacijah, aktivih in oddelkih zveze komunistov so ta teden obravnavali pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije.

● Gorenjske občinske konference socialistične zveze in strokovni odbor sindikata kmetijskih delavcev Gorenjske so v torek pripravile pogovor o organizaciji temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih sporazumih v kmetijstvu. Razpravljali so tudi o uresničevanju zakona o združevanju kmetov v zadrage, organizacije združenega dela in pogodbene skupnosti.

● Na skupni seji predsedstva in komisije za življenjske in delovne pogoje občinskega sindikalnega sveta so v četrtek obravnavali pripombe na osnutek zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Govorili so tudi o nalogah sindikalnih organizacij ob pripravah na združitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov.

A. Z.

RADOVLJICA

● Na sredini seji obeh zborov radovljiške občinske skupščine so med drugim razpravljali tudi o problematiki ostarelih oseb v občini. Odborniki so se strinjali s predlogom radovljiškega društva upokojencev, da se v občini ustanovi socialni zavod za ostarele občane. Predlagali so tudi, da bi zavod uredili v zgradbi bivše kmetijske šole v Poljčah.

A. Z.

SVOBODA IN PRAVICA KOROSKIM SLOVENCEM so napisali dijaki jeseniške gimnazije prejšnji teden, ko so pred železniško postajo na Jesenicah zbirali podpise občanov. — Foto: D. S.

V spomin Dragoljuba Milovanovića

V petek, 20. oktobra, je odpotovala v Beograd na slovesnost ob odkritju spominskega kipa sekretarju SKOJ Dragoljuba Milovanovića, ki se je pred 50 leti smrtno ponesrečil pod Stolom, jeseniška delegacija. Delegacijo, ki se bo udeležila slovesnosti v domu poklicne šole v Beogradu, ki nosi ime po Dragoljubu Milovanoviću, sestavljajo: predsednik občinskega odbora ZZB NOV Franc Kobilj-Slovenko, predsednik občinske konference ZMS Je-

senice Miro Lapanja, član tovarniške konference ZMS v Železarni Jesenice Lado Sotlar in sekretar občinske kon-

ference ZMS Jesenice Zlato Vogrič, ki bo obenem zastopal tudi predsedstvo republiške konference ZMS. — D. S.

Uspela tribuna mladih

V sredo, 18. oktobra, je bila v sejni dvorani občinske skupščine na Jesenicah prva tribuna mladih, ki jo je organiziralo predsedstvo občinske konference ZMS Jesenice. Predsednik koordinacijskega odbora za zamejstvo, ki deluje v okviru občinske

konference SZDL, Joža Varl je v polni dvorani govoril mladim o položaju koroških Slovencev.

Prva tribuna mladih je bila zelo uspešna, saj se je udeležilo okoli 180 mladih, predvsem članov klubov OZN na šolah. — D. S.

Številnim protestom proti divljanju šovinistov na Koroškem so se v sredo pridružili tudi Skofjeločani. Protestno zborovanje in pohod po mestu je pripravila mladinska organizacija na gimnaziji skupno s profesorskim zborom, udeležili pa so se ga tudi učenci poklicne šole in številni občani. Besedilo z ostro obsodbo zadnjih dogodkov v Avstriji je prebrala predsednica mladinske organizacije na šoli Andreja Božnar. Občinska konferenca ZMS Skofja Loka pa je poslala protestni pismi avstrijskemu generalnemu konzulu v Ljubljani dr. Heinrichu Riesenfeldu in zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu. (—jg) — Foto: M. Murn

Večja izbira ročnega električnega orodja

Kranjska Iskra podpisala pogodbo o sodelovanju s tovarno ameriške družbe SKIL

Direktor Iskre Elektromehanike Kranj dipl. oec. Jože Hujš in podpredsednik ameriške družbe SKIL ter predsednik za Evropo Hendrik Smit sta v sredo dopoldne v Kranju podpisala pogodbo o sodelovanju med Iskro in tovarno družbe Skil na Nizozemskem. Družba SKIL, ki ima tovarno v Kanadi in dve v Evropi ter več podružnic, je eden največjih proiz-

vajalcev ročnega električnega orodja na svetu. Posebno so znani po takoimenovanem hoby programu — električnem ročnem orodju za domačo rabo, za katerega je zadnje čase povsod po svetu in tudi v naši državi veliko zanimanje. Tako bo Iskra sodelovanje omogočilo, da bo izpopolnila svoj proizvodni program z nekaterimi novimi orodji. Vrednost izmenja-

ve na podlagi pogodbe bo namreč že prihodnje leto znašala okrog milijon dolarjev.

Doslej je bila Iskra v Kranju prvi in edini proizvajalec električnega ročnega orodja v državi. Začetki proizvodnje teh izdelkov segajo v leto 1946, ko so v Iskri razvili prvi električni vrtni stroj. 1959. leta so začeli sodelovati s švicarsko firmo Perles in se tako uveljavili tudi na zunanem trgu. Danes je kvaliteta njihovega orodja enaka kvaliteti drugih priznanih proizvajalcev v svetu in ko so letos kupili tovarno Perles v Sviči, se je Iskra vključila tudi v razvejano Perlesovo prodajno mrežo po svetu.

Vrednost proizvodnje električnega ročnega orodja v Iskri bo letos znašala 71 milijonov novih dinarjev, prihodnje leto pa že 126 milij. dinarjev. Od tega pa bodo za okrog 770 tisoč dolarjev izdelkov izvozili. Podpis pogodbe o sodelovanju, kjer so v sredo izrazili obojestransko zadovoljstvo, bo Iskri pripomogel, da bo še bolj izpopolnila proizvodni program in še bolj utrdila ter razširila svoj položaj v svetu, SKIL pa je dobil partnerja na prav tako zanimivem jugoslovanskem tržišču. Razen tega pa je Iskra partner, ki se glede kvalitete lahko meri z najboljšimi na svetu.

J. V.

A. Zalar

Splošno gradbeno podjetje Tržič

objavlja prosto delovno mesto

stroškovnega knjigovodje

Pogoji: srednješolska izobrazba.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Prijave se bodo sprejemale do 1. novembra 1972.

Načrti so, denarja ni

V Kovorju računajo, da bodo do pomladi zbrali dovolj denarja za začetek gradnje novega kulturnega in gasilskega doma

Ko so v Kovorju prodali stari dom družbenih organizacij (zanj so dobili 81.110 dinarjev) ter nekaj zemljišča, ki je prineslo nadaljnjih 50.540 dinarjev, so predlagali, da bi zgradili novo stavbo, v kateri bi imele svoje prostore krajevne družbene organizacije in društva, med njimi tudi gasilci. Občani so to idejo sprejeli, pritrđila pa ji je tudi tržiška občinska skupščina in za gradnjo novega doma namensko dodelila 30.000 dinarjev, kar zneslo skupaj 161.650 dinarjev. Razen tega so prebivalci Kovorja, Zvirč, Loke in Hudega za gradnjo družbenega in gasilskega doma s samopriskevkom zbrali 29.700 dinarjev, kar v primerjavi s številom prebivalcev in hiš (v vseh omenjenih vaseh je 225 hišnih števil) ni veliko.

Kovorjani so pred leti načrt za nov dom naročili, vendar ga je takratni ožji

gradbeni odbor zavrnil ter naročil novega, ki je stal 24.000 dinarjev. Gradbeni odbor je ta načrt potrdil, vendar je njegova slabost ta, da onemogoča etapno gradnjo. Za izgradnjo doma v celoti bi Kovorjani potrebovali okrog 1.800.000 dinarjev. Toliko denarja za zdaj ni in Kovorjani morajo čakati na pomoč, saj zakon pravi, da brez zagotovljenih sredstev izdaja gradbenega dovoljenja ni mogoča. Temelji za nov dom v Kovorju so zakoličeni, graditelji pa čakajo in razmišljajo, kje dobiti toliko denarja, da bi lahko začeli graditi. Pri tem računajo na pomoč tržiške občinske skupščine. Krajevna skupnost in gradbeni odbor pričakujeta, da bodo potem, ko se bo gradnja začela, tudi občani raje priskočili na pomoč in pomagali z denarjem ter prostovoljnimi delom.

J. Košnjek

Ugoden izvoz

Kamniška podjetja so v prvem polletju letos izvozila za 4.355.612 dolarjev, kar je za petino več kot v enakem lanskem obdobju. Na prvem mestu je Tovarna usnja z 1.808.446 dolarjev, sledijo Industrija polihštiva Stol z 1.117.374, Titan s 499.998, Svičanit s 429.115 dolarji. Izva-

žajo tudi podjetje »Kamnik«, Svit, Zivilska industrija in Rudnik kaolina.

96 odstotkov kamniškega izvoza je usmerjeno na konvertibilno tržišče. Skoraj tri četrtine izvoza odpade na Tovarno usnja in Stol.

J. V.

Kamničani kreditirajo kupce

V prvem polletju letos so terjatve kamniškega gospodarstva do kupcev znašale 211 milijonov (novih) dinarjev, obveznosti do dobaviteljev pa 106 milijonov dinarjev. Obveznosti kupcev so se povečale za 17 odstotkov, obveznosti Kamničanov do dobaviteljev pa za 13 odstotkov. Zaloge občinskega gospodarstva so porasle za 41

odstotkov. V letošnjem polletju so bile gospodarske organizacije občine Kamnik 599-krat tožene, kar je skoraj za polovico manj kot lani. To so tožbe med podjetji kupci—dobavitelji zaradi neizplačanih računov. Problem nelikvidnosti tako kot drugod tudi v Kamniku vpliva na gospodarjenje.

J. V.

EXPORT
KOVINOTEHNA CELJE
IMPORT

Blagovnica **FUŽINAR** Jesenice

NAJCCENNEJE

IZREDNO

betonski mešalci **LESCHA**
konzervatorji **LTH**
termoakumulacijske peči **AEG**
barvni televizorji

ta teder

Protesti

Na raznih sestankih, srečanjih, zborovanjih in manifestacijah v državi so ta teden odločno obsodili protislovensko divjanje na Koroškem. V slovenski skupščini pa so nekateri poslanci postavili tudi poslanska vprašanja. Od gorenjskih poslancev je vprašanje postavil tudi Martin Košir.

Razprave o pismu

Tudi ta teden so se v državi nadaljevale v organizacijah zveze komunistov razprave o pismu predsednika zveze komunistov Jugoslavije in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Pismo je v četrtek objavil tudi časnik Delo.

Smrt heroja

V Beogradu je nenadoma umrl načelnik generalnega štaba JLA narodni heroj generalpolkovnik le. talstva Viktor Bubanj. Pokopali so ga v torek popoldne v Drevoredu velikano v novem pokopališču v Beogradu.

Skupščina tabornikov Jugoslavije

V Mariboru se je končala osma skupščina zveze taborniških organizacij Jugoslavije. Na skupščini je govoril tudi predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, ki je rekel, da je taborniška organizacija ena najbolj enotnih in razširjenih organizacij mladine v Jugoslaviji.

Predsedstvo SZDLJ

Predsedstvo zvezne konference bo v ponedeljek razpravljalo o dejavnosti socialistične zveze na podlagi pisma predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva zveze komunistov Jugoslavije.

Manj na tuje

Na medrepubliškem posvetovanju, ki je bilo v Ljubljani, so razpravljali o zaposlovanju naših delavcev v tujini. Ugotovili so, da je treba omejiti zaposlovanje strokovnjakov v tujini in poskrbeti, da se bodo naši delavci začeli vračati.

Prepovedana romanja?

Zvezni sekretariat za delo in socialno politiko resno preučuje predlog, da bi prepovedali romanja v muslimanske svete kraje zaradi nalezljivih bolezni. Dokončna stališča o tem bodo sprejeli prihodnji teden.

Program do konca leta

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Trziču je sprejel delovni program konference in njenih organov do konca letošnjega leta. Program temelji na izhodiščih, ki jih je sprejelo I. zasedanje konference. V programu ima vidno mesto razprava o ustavnih dopolnilih. Tako bo občinska konferenca SZDL v Trziču pripravila javno razpravo o uresničevanju II. faze ustavnih dopolnil, razpravo o statutu občine po sprejemu dopolnil in razpravo o statutih krajevnih skupnosti po

sprejetju dopolnil ustave. Precej svojega dela pa bo posvetila tudi pripravam na volitve ter političnim akcijam pred predlogom za podaljšanje samoprispevka za izgradnjo šol in vrtcev, ki so ga občani sprejeli na referendumu leta 1968. Značilnost programa je tudi dokaj natančna določitev posameznih nalog konference, izvršnega odbora ter vseh komisij. Pomembno mesto imajo krajevne organizacije SZDL, njihove konference ter sodelovanje z občinsko organizacijo.

Premalo o ustavnih dopolnilih

V torek, 17. oktobra, so se zbrali na svoji redni seji člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta Jesenice in razpravljali najprej o uresničevanju ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah. Ugotovili so, da so v jeseniških delovnih organizacijah v zadnjem času zelo malo govorili o ustavnih dopolnilih in da je le nekaj delovnih organizacij v občini, ki so že organizirale posebne razprave. Med njimi je prav gotovo kolektiv Železarnice ter nekatera trgovska podjetja.

Da bi spodbudili delovne organizacije k razpravam, so menili, da bi pri skupščini občine ustanovili posebno komisijo, ki bi skupaj s komisijo za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu pomagale delov-

nim organizacijam pri organiziranju teh razprav. Menili so, da bi občinski sindikalni svet in občinski komitej ZK temeljito proučila uveljavljanje ustavnih dopolnil v petih, po panogah različnih, delovnih organizacijah. Rezultati naj bi bili nadaljnja orientacija ostalim delovnim organizacijam. O samoupravljanju in o uveljavljanju ustavnih dopolnil bodo več spregovorili tudi na občnih zborih osnovnih organizacij sindikata, ki se začnejo 20. oktobra.

Nadalje so na seji sprejeli družbeni dogovor o izobraževanju odraslih in mladine in ugotovili, da akcija za pomoč Pomurju kljub dobri organizaciji še ni stekla popolnoma. Z akcijo naj bi zaključili konec oktobra.

D. S.

Rebalans proračuna TIS Kranj

Skupščina Temeljne izobraževalne skupnosti Kranj je na svoji zadnji seji med drugim sprejela tudi rebalans finančnega načrta za leto 1972. Z novim šolskim letom je v financiranju vzgojno izobraževalne dejavnosti prišlo do večjih sprememb, zato je bilo treba v finančni načrt vnesti nekatere spremembe. Osnovne šole v občini imajo pet oddelkov več, od tega dva oddelka podaljšanega bivanja, razen tega pa je v novem šolskem letu treba zagotoviti denar tudi za 460 pedagoških ur več. Zaradi teh sprememb so se sredstva za dejavnost osnovnih in posebne šole zvišala za 298.000 din. Z rebalansom proračuna je namenjeno več denarja za testiranje šolskih novincev in za šolska športna društva, za nekatere druge dejavnosti pa so se sredstva zmanjšala. Zaradi novo sprejete lestvice regresiranih oskrbnin v vrtcih bo letos za to dejavnost po proračunu zmanjkalo denarja, tako da so to postavko zvišali za 80.000 din.

Novost v rebalansu proračuna za letos pa je postavka v višini 500.000 din za nakup opreme. Ta denar bodo porabili za nabavo fonolaboratorija za gimnazijo in osnovno šolo France Prešeren. Tretjino sredstev za nakup te moderne opreme bo prispevala republiška izobraževalna skupnost.

Posebno vprašanje pa ostaja še vedno prevoz učencev iz nekaterih najbolj oddaljenih krajev do osnovnih šol. Doslej so vozili šolske otroke iz Pševa v Kranj z vozilom zavoda za reševalno in tehnično službo, dotrajano vozilo pa bo treba v kratkem zamenjati. Zato je TIS v rebalansu proračuna zagotovilo denar za nakup novega vozila za prevoz otrok s Pševa. Ostaja pa nerešen problem prevoza iz ostalih oddaljenih krajev kot so Jezersko, Zalog in Senturska gora. Tudi proračun za leto 1973 za zdaj ne predvideva sredstev za rešitev tega problema.

L. M.

Koliko denarja potrebuje družina?

Slovenski sindikati so skušali izračunati, koliko denarja potrebuje štiričlanska družina, če želimo, da bo tej družini zagotovljen življenjski minimum. Izračunali so — seveda le približno — da štiričlanska družina potrebuje mesečno najmanj 200.000 stari din. Seveda so ob tem družinskem dohodku pomembni še drugi činitelji, ki vplivajo na družinski standard: ali ima družina lastno ali najemniško stanovanje; ali stanuje na podeželju ali v mestu; ali kdo od družinskih članov študira in podobno.

Zveza sindikatov Slovenije se pripravlja na osmi kongres, ki bo v prvi polovici decembra v Portorožu. Med drugim bodo sindikati na kongresu razpravljali tudi o nekaterih problemih v zvezi z zaščito standarda. Standard in življenjske razmere ne morejo biti odvisne od dnevnih nihanj na tržišču in v gospodarstvu. Sindikati bodo znova zahtevali, da se odločno opredeli politika cen do osnovnih življenjskih potrebščin. Pri vsaki podražitvi (na primer kruha, sladkorja, olja) so vedno najbolj prizadeti delavci z najnižjimi osebnimi dohodki. V Sloveniji je zelo malo delavcev, ki mesečno zaslužijo manj kot 1000 din, toda v Jugoslaviji je takšnih še milijon.

Stališče sindikata je, da mora osebni dohodek ostati ekonomska kategorija. Delavec naj dobi toliko, kolikor je ustvaril na delovnem mestu. Družinam z najnižjimi dohodki bi morali zagotoviti življenjski minimum s socialnimi dajatvami in ustrezno politiko do otroškega dodatka, regresa za stanovanje, štipendije, otroškega varstva, pri regresiranju dopustov in.

To je le eno od vprašanj, o katerem bodo sindikati govorili na bližnjem kongresu.

J. Vidic

Enodnevni obisk članov RK ZMS v Trziču

V sredo, 18. oktobra, so bili predstavniki republiške konference ZMS na obisku v trziški občini. Za to priložnost je občinska konferenca ZMS z gosti izvedla razne obiske in pogovore. Tako so bili na pogovoru z mentorjem in političnim aktivom na osnovni šoli heroja Grazerja, z aktivom Tovarne kos in srpov, s političnim aktivom v občini, z aktivom v krajevni skupnosti v Podlublju, zvečer pa je bil v mladinskem klubu ponovno politični aktiv, na katerem so bili prisotni vsi odgovorni iz vrst mladinske organizacije za njeno delovanje v občini.

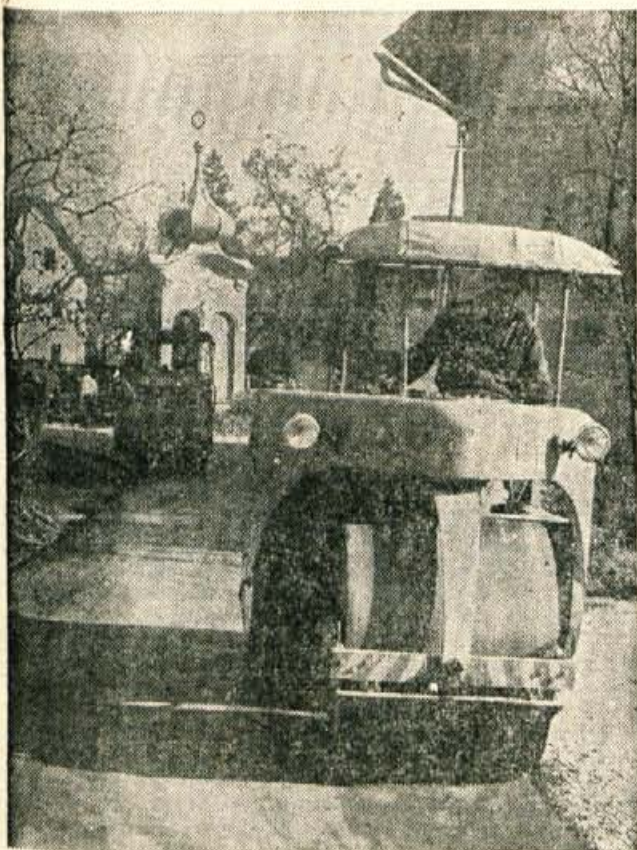
Na mladinskem političnem aktivu občine je najprej spregovoril predsednik ob-

činske mladinske organizacije Jože Klobutar, ki je na kratko omenil rezultate dela zadnjih sedmih mesecev in naloge, ki jih bodo morali še opraviti. Nato pa je sledila razprava in ocena delovanja mladinske organizacije v občini. Potrebno bo poživiti delo mladinske organizacije na osnovnih šolah, v aktivih po krajevnih organizacijah pa začeti delati po programu. V mladinskih aktivih po krajevnih organizacijah namreč ni organiziranosti in vpliva delovanja z drugimi krajevnimi organizacijami, predvsem pa s SZDL. Slaba povezanost se kaže tudi po nekaterih delovnih organizacijah in tu je naloga občinske konference ZMS, da posveti temu več pozornosti.

Prispevki za nakup fluorografskega avtomobila

V fluorografski akciji, ki je bila v trziški občini izvedena v drugi polovici septembra, je bilo fluorografiranih 669 občanov. Koristne akcije pa se iz upravičenih vzrokov ni udeležilo 689 občanov. Pri fluorografiranju so člani organizacije RK zbirali prostovoljne prispevke, ki so jih darovali prebivalci

občine. Zbrali so 29.390 dinarjev. Polovico zbranih denarja je obdržala občinska organizacija RK, drugo polovico pa so nakazali inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku. Inštitut bo z zbranimi prispevki, ki že iz drugih občin kupil nov fluorografski avtomobil.

Delavec podjetja Slovenijaceste iz Ljubljane so v četrtek asfaltirali ceste v Predosljajh. — Foto: F. Perdan

Tudi v Predosljajh asfalt

Zelja, da bi asfaltirali glavno cesto skozi vas, je v Predosljajh živelja že dalj časa. Pred dvema mesecema se je krajevna skupnost odločila, da bo cesto asfaltirala in s tem izpolnila predloge občanov. Skupnost je imenovala gradbeni odbor, ki ga vodi Janez Umnik, sestavlja pa ga še Lojze Sajovic, Jože Nograšek, Jože Drobun in Herman Pozvek. Gradbeni odbor je predlagal, da bi večino del financirali občani s samoprispevkom, primanjkljaj pa naj bi pokrili krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije ter kranjska občinska skupščina. Vsak zaposleni naj bi prispeval 200 dinarjev, vsaka hiša ob cesti 600 dinarjev (ostale 400), vsi lastniki osebnih avtomobilov ali traktorjev pa naj bi dali še po 400 dinarjev. Tako je največji samoprispevek znašal od 1600 do 1800 dinarjev. Zaradi lažjega plačila se je gradbeni

odbor odločil, da bodo občani lahko plačevali v dveh obrokih. Pozivu krajevne skupnosti so se prostovoljno odzvali tudi nekateri upokojenci. Tako se je zbralo v blagajni 85.000 dinarjev. Razen tega so se prebivalci obvezali, da bodo prostovoljno opravili nekatera zemeljska dela, dovažali gramoz za ureditev bankin in le-te tudi uredili.

Delavci podjetja Slovenijaceste iz Ljubljane so že asfaltirali okrog 2 kilometra cest, in sicer glavno vaško cesto od Odemsa do Grča in še 4 važnejše odcepe. Nekateri vaščani so ob tej priložnosti asfaltirali na svoje stroške tudi dvorišča. Razen tega so asfaltirali tudi okolico šole, kulturnega doma, cerkve in župnišča. Vrednost teh del presega 30.000 dinarjev. Predstavniki gradbenega odbora nam je povedal, da potekajo dela po programu in da bodo konec tega tedna končana. J. Košnjek

ta teden

Obisk v Rašici

Podjetje Rašica v Garmelnah je obiskala trgovska delegacija iz Češkoslovaške in se z vodstvom podjetja pogovarjala o nadaljevanju trgovskih stikov. Rašica že 10 let izvažna na Češkoslovaško največ trikotnega blaga iz Jugoslavije. Tako bo letos Rašica izvozila za milijon dolarjev.

Tekstilci na repu

Po zadnjih statističnih podatkih so Jugoslavlani julija letos v družbenem sektorju zaslužili poprečno po 1726, Slovenci pa po 1955 dinarjev. Največ so zaslužili projektanti, na repu po dohodkih pa so tekstilci. Sicer pa so se osebni dohodki v enem letu zvišali poprečno za 13 odstotkov.

Dražje steklenice

Na sestanku združenja industrije stekla in porabnikov steklene embalaže — industrije žganih pijač, vina, sadnih sokov, mineralne vode in piva — so se sporazumeli, da bodo steklene embalaže podražili za 17 odstotkov.

Manj grozdja

Zaradi dežja bo letošnji pridelek grozdja v Dalmaciji za 25 odstotkov manjši kot lani. Najmanj grozdja bo na otokih in v dolini Neretve. Grozdje je letos počasi zorelo in gluho.

Ni bilo lojalno

Na pritožbo ZZTP Ljubljana je častno razsodišče pri gospodarski zbornici Jugoslavije ocenilo ravnanje reškega Transjuga in ZTP Zagreb kot nelojalno konkurenco in podjetji odsodilo z javnim opominom in z objavo odločbe na zbornični skupščini. Podjetji sta namreč prevajali železovo rudo za podjetje Voest iz Bara do Linza po ceni, ki je po trditvah vseh ZTP v Jugoslaviji nižja od lastnih stroškov.

Večji uvoz

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko so naša podjetja septembra letos v tujini kupila za 8 odstotkov več blaga kot lani v istem mesecu. Kaže pa, da se bo do konca leta uvoz še povečal. Po drugi strani pa je bil izvoz septembra za 11 odstotkov večji kot istega meseca lani in za 9 odstotkov večji kot avgusta letos.

Pomanjkanje električnih števecv

Zaradi netočnih informacij v jugoslovanskem tisku o pomanjkanju električnih števecv je direktor Iskre Elektromehanike Kranj dipl. oec. Jože Hujs v sredo dopoldne sklical tiskovno konferenco in seznanil novinarje z letošnjo proizvodnjo, prodajo na domačem trgu in doma in s programom teh izdelkov za prihodnje leto.

Kranjska Iskra, ki je 25 let delala na razvoju električnih števecv, je danes edini proizvajalec v državi. Letos je na domačem trgu nenadoma prišlo do pomanjkanja teh aparatov; predvsem dvotarifnih števecv. Mnogi za to krivijo Iskra. Vendar pa so v Iskri lani izdelali 420.000 števecv, letos pa jih bodo kar 580.000. V primerjavi z letom 1969 pa se bo letos proizvodnja povečala kar za 2,5-krat.

Do letošnjega nenormalnega popraševanja po električnih števcih je prišlo, ker mnogi zamenjujejo enotarifne z novimi dvotarifnimi števcji. Proizvodnjo slednjih so v Iskri v zadnjih letih

nenehno povečevali, letos v zadnjem četrtletju pa bodo proizvodnjo še bolj povečali, saj bodo dvotarifne števece delali tudi ob sobotah. Direktor Hujs je pojasnil, da je Iskra vedno sledila potrebam na trgu in se hkrati uveljavljala na tujem tržišču. Letos pa je domača poraba nenormalna in bo najbrž že v prihodnjem letu popraševanje po teh izdelkih manjše.

Letos bodo približno tretjino števecv izvozili. In ker so si vrsto let prizadevali prodreti tudi na tuje tržišče, zdaj ne morejo čez noč tujega trga zanemariti. Posebno še, ker električne števece na zahtevnem tujem trgu prodajajo za približno 45 odstotkov dražje kot doma. Razen tega pa se doma dogaja, da Iskrine števece, ki so skoraj enkrat cenejši kot enako kvalitetni uvoženi, domači kupci včasih plačujejo z veliko zamudo. Zato je razumljivo, da Iskra na domačem trgu električne števece raje prodaja dobrim oziroma takojšnjim plačnikom. A. Z.

Prenatrpani vrtci

Lani so v tržiški občini sprejeli v varstvo 165 otrok in sicer v vrtce v Bistrici, v Pristavi in na tržiškem gradu. Ker so morali precej otrok odkloniti, je poslala temeljna izobraževalna skupnost 340 družinam posebno anketo, v kateri jih je spraševala o varstvenih potrebah v občini. Odziv na anketo ni bil najboljši, saj je nanjo odgovorilo le 108 družin. Tudi

letos zanimanje za vpis otrok v vrtce ni bilo nič manjše. Ustanove so sprejele 169 predšolskih in 17 šolskih otrok. Precej otrok so morali odkloniti, in to predvsem na področju Bistrice. Pristave in Križ. Z dograditvijo vrta v Bistrici se bo problem ublažil, ne pa popolnoma odpravil, saj so potrebe veliko večje od možnosti. Jp

10 ljubljanska banka

MLADINSKA NAGRADNA IGRA PIKAPOLONICA

Dragi mladi varčevalci!

Naš mladi rod želimo pritegniti s prikupnim načinom varčevanja. Pikapolonica vas bo razveseljevala skozi vse leto, na svetovni dan varčevanja pa bo žreb izbral najsrečnejše.

Kje vse boste našli pikapolonico vas zanima?

- vložki za knjige, kot posebna pozornost;
- pikapolonica svetuje — slikanica za vse otroke, ki varčujejo;
- značka pikapolonica za vsakih 100,00 vložnih dinarjev;
- velika pikapolonica za okras otroške sobe za vlogo 500,00 din;
- varnostne svetleče značke za najmlajše s pikapolonico.

Mamicam in očkom bo v veselje vaše varčevanje, mi v banki pa bomo poskrbeli za to, da nas boste radi obiskovali.

ljubljska banka

podružnica KRANJ

Gradnja poteka po programu

Sekretariat koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vrtcev je v sredo obiskal vsa gradbišča v kranjski občini

Ko je sekretariat koordinacijskega odbora na seji razpravjal o poteku priprav za izgradnjo šol in vzgojno-varstvenih ustanov v kranjski občini, je sklenil, da si bodo skupaj s predstavniki izvajalcev, krajevnih skupnosti in socialistične zveze ogledali vsa gradbišča v občini, kjer se je že začela gradnja šol in vrtcev. Tako so člani v sredo obiskali Besnico, Bitnjo, Orehek, Trboje, Cerklje, Predoslje, Kokrico, Naklo in gradbišče Posebne osnovne šole na Zlatem polju. Ogledali pa so si tudi priprave za začetek gradnje osnovne šole v naselju Vodovodni stolp v Kranju.

Po ogledu je predsednik koordinacijskega odbora Martin Košir povedal:

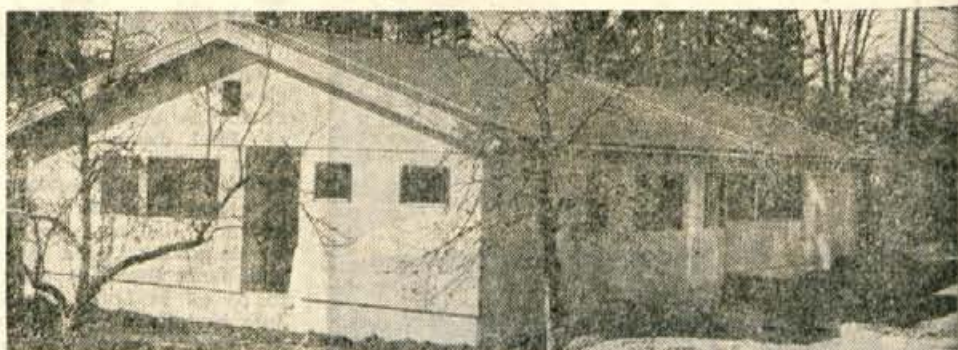
»Ugotovili smo, da gradnja oziroma uresničevanje programa poteka tako kot je bilo predvideno. Za zdaj ni nikjer posebnih zastojev, čeprav se izvajalci srečujejo s pomanjkanjem gradbenega materiala. Če bomo še nekaj časa pričali takšni krizi glede pomanjkanje gradbenega materiala, lahko ponekod pričakujemo težave, ker podjetja ne bodo mogla opraviti nekaterih predvidenih del za letos. To pa bi pomenilo, da bi se prihodnje leto dokončanje objektov lahko zavleklo. Ne glede na to, pa se po moje izgradnja šol v Besnici, Naklem, na Kokrici, Orehku in

v Trbojah ne bi smela zavleči. Prav tako že zdaj lahko skoraj zagotovo rečem, da bodo vrtci v Bitnjah, na Klancu in v Cerkljah odprti konec tega leta.

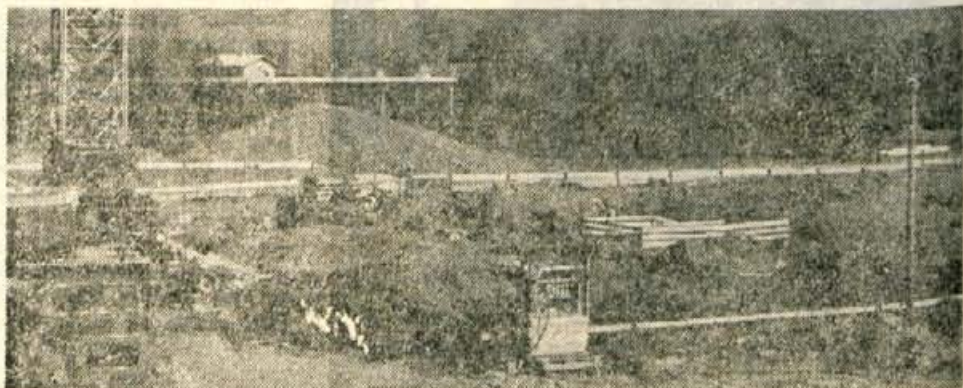
Kot rečeno vsa gradbena dela potekajo po programu. Vzporedno s tem pa se uresničuje tudi finančni načrt celotne akcije. Tako so predračunske vrednosti pokrite. Vseeno pa bi rad opozoril vse delovne organizacije, naj redno vplačujejo svoje obveznosti, ker bi sicer lahko zavirale normalno uresničevanje začrtanega programa.

Sicer pa bo koordinacijski odbor za skupščino in vse občane podal podrobno oceno o uresničevanju programa novembra ali decembra letos.

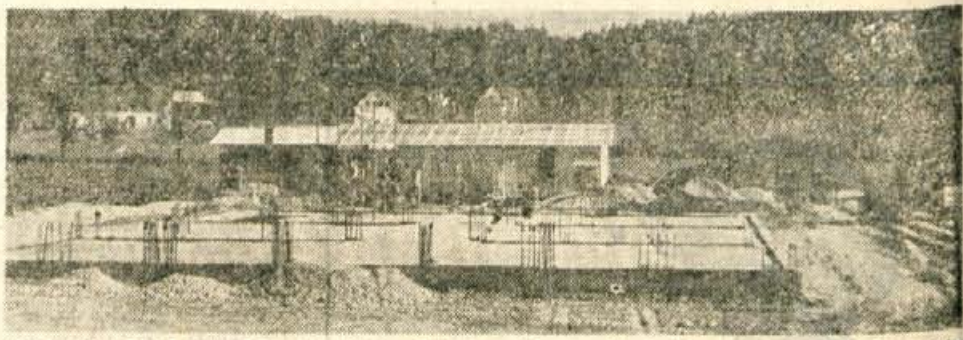
Člani sekretariata, ki so si v sredo ogledali vsa gradbišča, so se zanimali za vse podrobnosti gradenj in hkrati razpravljali tudi o zunanji ureditvi posameznih objektov. Pri tem so ponovno poudarili, da je zaradi uresničitve gradbenega programa moč dokončno urediti le najnujnejšo okolico objektov. Hkrati pa so menili, da bi glede celotne zunanje ureditve morali že sedaj razpravljati v krajevnih skupnostih in se s predstavniki gradbišč in koordinacijskim odborom dogovoriti za nadaljnje akcije.

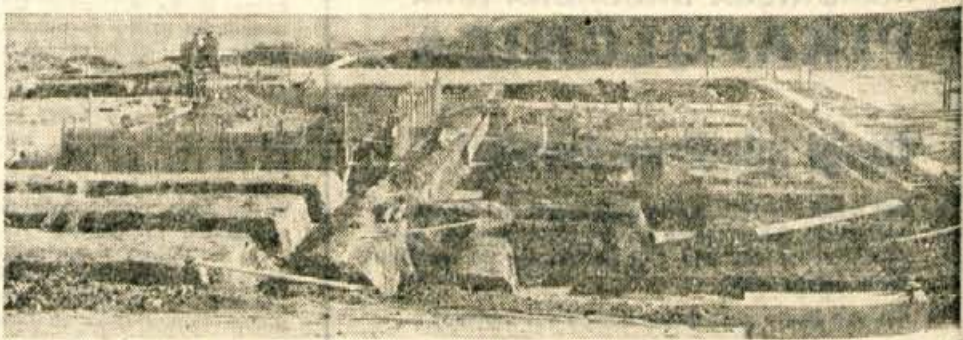
VRTEC V CERKLJAH — Gradnja Marles iz Maribora. Rok izgradnje je 31. december 1972. Glede zunanje ureditve bosta razpravljala še Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj in Graditelj iz Kamnika.

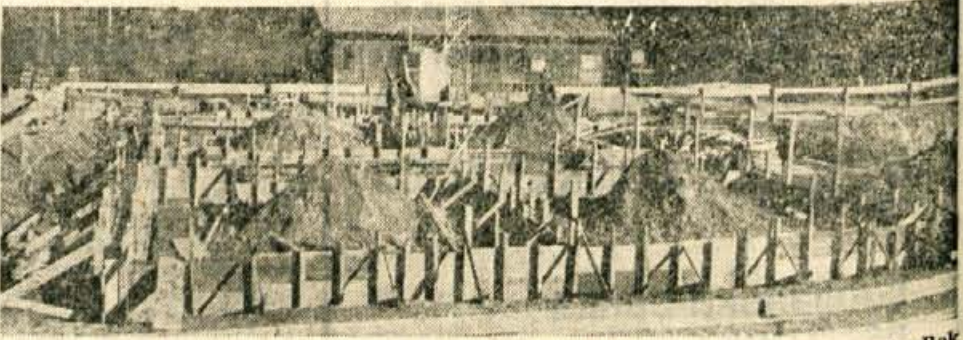
OSNOVNA ŠOLA PREDOSLJE — Gradnja podjetja Gradis Ljubljana — poslovna enota Jesenice. Rok izgradnje je 31. december 1973. Glavni dohod in ploščad bosta asfaltirana. Parkirni prostor na jugovzhodnem delu pa bodo v makadamski izvedbi.

OSNOVNA ŠOLA NAKLO — Gradnja splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Glavni dohod in dostop z jugozahodne strani bosta asfaltirana.

POSEBNA ŠOLA ZLATO POLJE V KRANJU — Gradnja splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja. Rok izgradnje je 31. december 1973. Okolica šole bo asfaltirana po načrtu.

OSNOVNA ŠOLA NA OREHKU — Gradnja splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Dostop do šole bo asfaltiran.

Škofjeloški delavci privarčevali 11 milijonov

Zamisel, da bi delovni ljudje ob koncu meseca le del dohodkov prejeli v podjetju, ostalo pa bi naložili na hranilne knjižice in potem denar jemali po potrebi, nikakor ni nova. Že pred nekaj leti so se prvi kolektivi ogreli za nov način izplačevanja zaslužkov. Nedvomno pa so največ na tem področju storili v škofjeloški občini.

Škofjeloška podružnica Ljubljanske banke, tedaj še GKD, se je s to nalogo sprijela že leta 1970. Delovnim organizacijam je predlagala, da delavcem izplačajo ob koncu meseca 600 do 1000 dinarjev, ostalo pa naj nalože na hranilne knjižice. Že prvo leto se je za tako izplačevanje zaslužkov ogrelo pet delovnih organizacij, lani jih je bilo že sedemnajst, tretnjo pa vlaga zasluzke zaposlenih na hranilne knjižice že kar 25 kolektivov ali dobra polovica. 6050 varčevalcev ima na hranilnih knjižicah

poprečno po 2000 dinarjev. Tako se letos skupni privarčevani znesek že nekaj časa mesečno dviguje za okoli milijon in je že dosegel 11 milijonov dinarjev. Ta vsota pa že ustreza mesečnim potrebam škofjeloškega gospodarstva po kratkoročnih premoštitvenih kreditih. To pa je še zlasti pomembno ob sedanjih nelikvidnostih in še bolj ob dejstvu, da je škofjeloško gospodarstvo veliko manj dolžno kot pa ima terjatev.

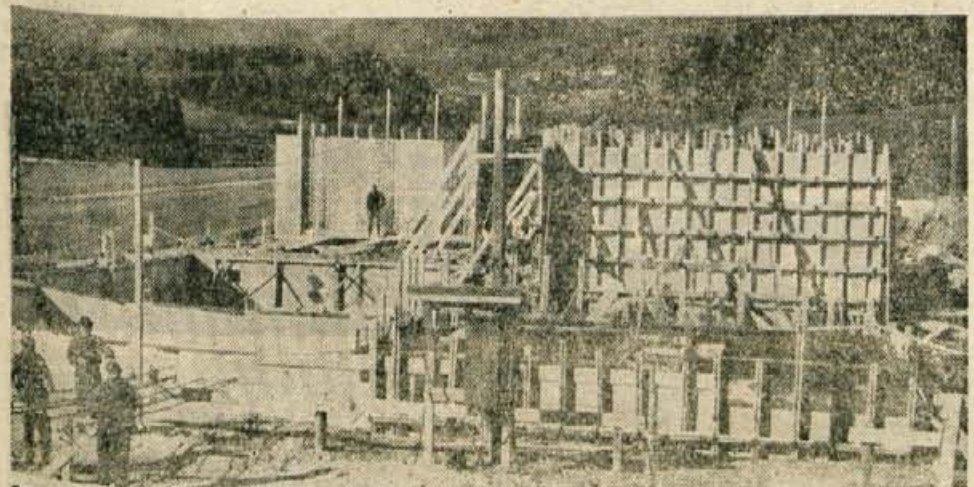
Banka sedaj skuša navezati stike tudi s tistimi delovnimi organizacijami, ki se še niso odločila za varčevanje oziroma izplačevanje osebnih dohodkov prek hranilnih knjižic. Večina so to manjša podjetja z nekaj deset zaposlenimi. Od večjih delovnih organizacij pa na novo obliko izplačevanja zaslužkov ni prešla le Alpina, vendar imajo tudi tam že vse pripravljeno za to akcijo. L. Bogataj

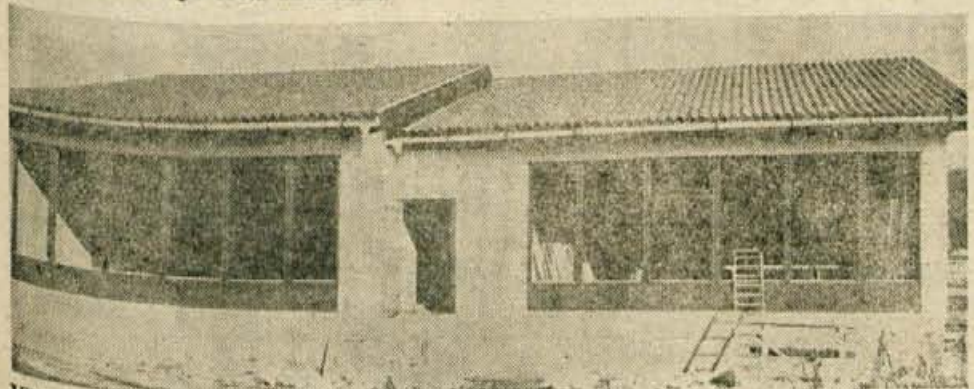
OSNOVNA SOLA KOKRICA — Gradi jo podjetje Gradis Ljubljana — poslovna enota Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Glavni dohod z vzhodne in peš pot z zahodne strani bosta asfaltirana.

OSNOVNA SOLA V TRBOJAH — Gradi jo gradbeno podjetje Graditelj iz Kamnika. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Parkirni prostori in glavni dostop bodo asfaltirani.

OSNOVNA SOLA V BESNICI — Gradi jo splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. Rok izgradnje je 1. avgust 1973. Spodnja dovozna cesta bo urejena v makadamu, dostop do šole in zgornja cesta pa bosta asfaltirana.

VRTEC V BITNJAH — Montažna dela opravlja Marles Maribor, vsa druga pa Komunalni servis Kranj. Rok izgradnje je 31. december 1972. Tako dostop kot parkirni prostor bosta asfaltirana.

Pred konferenco z jasnimi stališči in podatki

V sredo zvečer je bila v Trzliču seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so med drugim obravnavali priprave na zasedanje konference, na katerem bodo pretresali uresničevanje programa gradnje šol in vrtcev v trziški občini. Osnova za razpravo je bilo poročilo gradbenega odbora ter predlogi, kako program, ki so ga občani leta 1968 podprli in za njegovo uresničevanje s samoprispevkom že četrto leto dajejo svoj denar, izpeljati do konca. Predsednik gradbenega odbora Viktor Kralj je dejal, da so se v Trzliču pred štirimi leti za razpis referendumu odločili predvsem zaradi treh vzrokov. Takrat so dejali, da se mora kvaliteta pouka izboljšati ter racionalizirati šolska mreža, da imajo bili šole opremljene s sodobnimi učili in da se mora vzporedno s tem zmanjšati velik osip na osnovnih šolah. Sprejet je bil ustrezen program.

Trzičani so s sredstvi samoprispevka prenovili vrtec na trziškem gradu. Zanj so potrošili 63 milijonov starih dinarjev. Sledila so popravila šol v Lešah, v Lomu in v Dolini. Ta dela so vzela 11 milijonov dinarjev. Leta 1969 so začeli graditi šolo v Križah in jo dve leti kasneje odprli. Predvidevali so, da bodo za gradnjo kriške šole porabili 496 milijonov dinarjev, vendar so se zaradi velikih podražitev usteli. Šola je veljala 656 milijonov dinarjev, kar je po kvadratnem metru še vedno ceneje od stanovanjske gradnje v tem času. Letos je prišla na vrsto osnovna šola v Bistriči pri Trzliču. Načrt zanj je podoben načrtu za šolo v Križah. Zaradi drugačnega terena in težjih gradbenih pogojev so ga morali malenkostno spremeniti. Osnova za predračun so bile cene, ki so veljale 31. oktobra lani. Na osnovi letih so gradbeniki izračunali, da bo za bistriško šolo potrebnih 823 milijonov starih dinarjev in to brez opreme in zunanje ureditve. Vsota, potrebna za dokončno ureditev pa bo dosegla milijardo 200 milijonov starih dinarjev. Razen tega so letos popravili tudi šolo v Podljubelju. 1. in 2. razred so usposobili za sodoben pouk, učence 3. in 4. razreda pa bodo prešolali v novo bistriško šolo. Občani s tako rešitvijo soglašajo.

V skladu za izgradnjo šol in vrtcev v trziški občini se je od začetka leta 1969 do začetka septembra letos nabralo 875 milijonov dinarjev, iz-

datki pa znašajo milijardo 300 milijonov dinarjev. Upoštevana so vsa kreditna sredstva in presežki občinskega proračuna ter proračuna temeljne izobraževalne skupnosti, za katere je skupščina odločila, da se namenijo gradnji šol. Ob branju teh številki bi marsikdo mislil, da gospodarjenje ljudi, odgovornih za gradnjo šol, in uresničevanje programa, ni bilo dobro. Vendar ni tako. Cene gradbenih del, materialov in obrtniških del so se od leta 1968 do danes povečale za 200 odstotkov (!) in takega skoka nihče ni predvideval. Stroški gradenj in popravil šol pa so v enakem obdobju povečali za 100 odstotkov, kar kaže, da so Trzičani dobro gospodarili. Če ne bi bilo tako, 2 milijarde 567 milijonov starih dinarjev, kolikor bo potrebno za uresničitev leta 1968 sprejetega programa, ne bi bilo dovolj. Kljub tem težavam so bili vsi objekti zgrajeni do roka.

Konferenca SZDL bo morala torej odločiti, kaj storiti, da bo program izgradnje šol uresničen. Na osnovi jasnih podatkov in mnenj strokovnjakov bo morala reči, ali podaljšati samoprispevek in v kakšni obliki.

J. Košnjek

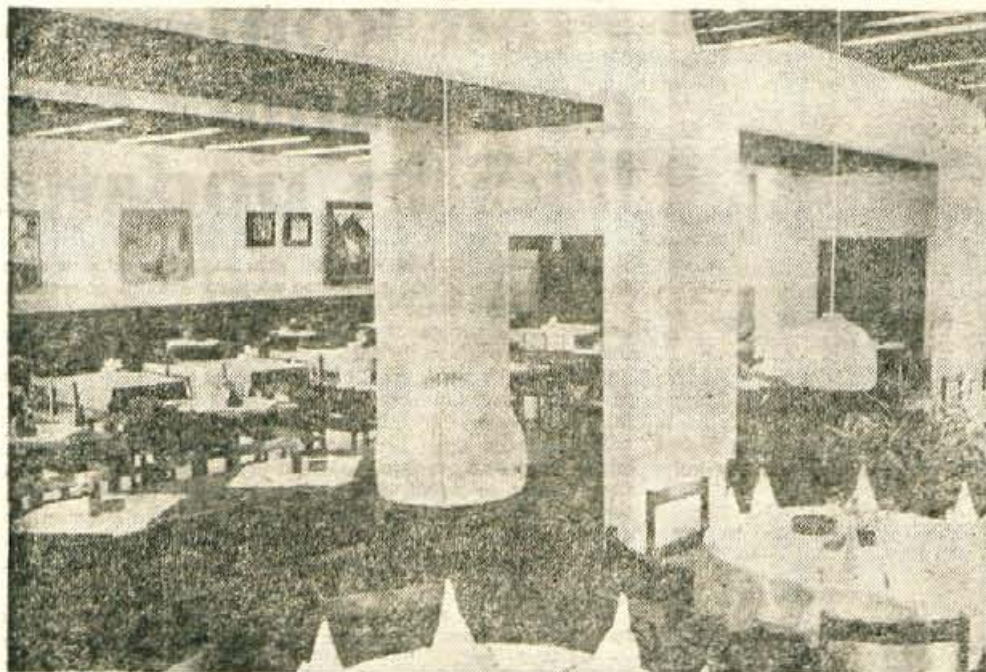
V soboto, 21. oktobra, ob 9. uri bo v dvorani skupščina občine Kranj letna skupščina Kluba zdraviljenih alkoholikov Kranj.

Aktiv ZMS tudi v Goričah

V okviru akcije 1000 KS — 1000 aktivov ZMS je bil pred kratkim ustanovljen nov aktiv ZMS v Goričah pri Golniku. Ustanovne konference se je udeležilo približno 40 mladincev in mladičk iz Gorič in okoljskih krajev. Program dela, ki ga bo izdelalo

predsedstvo v tem tednu, bo obsegal predvsem delo na aktualno političnem, kulturnem in športnem področju. Predsednik aktivna Andrej Malj je na konferenci poudaril, da so aktivu zagotovljeni vsi pogoji za uspešno delo.

F. Toni

Restavracija, več klubskih prostorov in kavarna imajo skupno 300 sedežev. — Foto: F. Perdan

Presežena pričakovanja

Hotel Transturist poživljal turizem v Škofji Loki

Ceprav v gospodarstvu občine turizem še ne pomeni veliko, se bodo Škofjeločani lahko letos pohvalili, da so napravili ogromen korak naprej. Podatki za prvih devet mesecev kažejo trikratno povečanje storitev v družbenem sektorju. Statistična služba je lani v enakem času našla 7321 prenočitev, letos pa je številka že preseгла 20.000 prenočitev. Se bolj pa so razveseljive ugotovitve, da je pri tem delež gostov iz tujine kar za trikrat večji kot leto prej. Odkod tolikšen napredek?

Zasluga gre nedvomno novemu Transturistovemu hotelu, ki je že med gradnjo zbudil toliko nasprotujočih si mnenj o upravičenosti takšne naložbe v Škofji Loki. Toda, kot kaže, gradnja ni bila zgrešena, saj objekt obeta že v nekaj letih povrniti stroške. V prvih devetih mesecih letos so namreč zabeležili kar 11.254 prenočitev. Od tega odpade skoraj 40-odstotni delež na tuje goste. Hotel je neprestano zaseden. Celo zavračati morajo nenajavljene goste. Njegova popularnost je segla že daleč prek meja, saj je že za Silvestrovo več kot polovico sob rezervirala skupina Američanov in tudi druge so za ta dan že vse prodane. Poleti pa je v hotelu letovalo veliko Polancev.

Hotel Transturist stoji v parku ob Kidričevi cesti v Škofji Loki. Bela betonska stavba z velikimi zasteklenimi površinami se lepo ujema z okolico in prijetno poživlja podobo tisočletnega mesta, z ozkimi ulicami, gotskimi cerkvami in gradom iz 16. stoletja. Obiskovalce, posebno tiste, ki pridejo prvič, prijetno preseneti tudi notranja oprema. Zelen tapisom, temni leseni stropi in pohištvo iz rjavega orchovega lesa,

prostorov in kavarna imajo skupno 300 sedežev. Razen tega so v hotelu tri seminarne dvorane z 32 do 100 sedeži. Primerne so za organizacijo tečajev, seminarjev, konferenc in podobnih srečanj.

vse to pa kombinirano z veliko cvetja in zelenja daje prijeten občutek domačnosti.

Hotel je visoke B kategorije. Ima 46 sob s 96 ležišči. Vse sobe imajo kopalnico. Restavracija, več klubskih

Posebnost hotela je bazen z ogrevano vodo in tako imenovana »bjuiti farma« ali lepotilni oddelek. Gostje oziroma obiskovalci lahko poskrbijo za lepoto telesa in obraza v savni, s podvodno ali suho masažo, lahko gredo k pedikerju ali pa obiščejo kozmetični in frizerski salon. V prihodnje bo tega še več, vendar v hotelu pravijo, da je o teh načrtih še prezgodaj govoriti.

Se eno prednost tega hotela je treba omeniti. Skoraj ne pozna sezone. Že od spomladi se prek tedna v njem vrstijo seminarji in tečaji, za kar se ima zahvaliti zlasti bližini Ljubljane, prek sobote in nedelje pa je poln izletnikov in rednih gostov. Za zimo pa so že pripravili v povezavi s smučarskim središčem na Starem vrhu pakete storitev, ki vključujejo polne penzione v hotelu, prevoz do žičnic, neomejeno število voženj z njimi in turistično takso.

Gost, ki bo v hotelu vsaj tri dni, se bo lahko poslužil zimskoturističnega paketa, ki velja 120 dni na dan. Od petka popoldne do nedelje zvečer pa velja vikend paket, ki stane 240 dinarjev na osebo. Zimski paket Loka pa nudijo obiskovalcem, ki bodo ostali v hotelu vsaj 7 dni. Stane 750 dinarjev.

Da bi kar najbolj ustregli smučarjem, ki se bodo poslužili paketov, bodo pri-

pravljali kosila tudi v koči na Starem vrhu. Karta za žičnico pa bo veljala tudi na smučiščih na Pokljuki in Voglju.

Poleg paketov so pri Transturistu pripravili tudi sezonske smučarske karte. Karta za smučišča na Pokljuki, Voglju in Starem vrhu stane 1000 dinarjev in velja od 1. 12. 1972 do 31. 12. 1973. Podobno karto so pripravili v sodelovanju s Crelno, ki poleg omenjenih vključuje tudi smučišča na Kravcu. Stane 1500 dinarjev in velja v času od 15. 12. 1972 do 15. 5. 1973.

Razvoj turistične in gostinske dejavnosti pri transportnem in turističnem podjetju Transturist gre nezadržno dalje. Že skoraj polovico zaposlenih dela na tem področju. Čeprav je težišče te dejavnosti v Bohinju in v Primorju, nameravajo obnoviti in polepšati tudi vse manjše obrate v domači občini. Že v prihodnjih dneh bodo začeli obnavljati restavracijo na avtobusni postaji v Škofji Loki. Do aprila prihodnje leto bodo v njej uredili sodobno samopostrežno restavracijo. V Domu pod planino na Trebiji bodo uredili pokrito teraso in obnovili centralno ogrevanje, na koči na Starem vrhu pa obnavljajo kuhinjo. Vendar je to le del načrtov za naložbe v turistično dejavnost na Škofjeloškem. — Os

Hotel Transturist je visoke B kategorije. Postavili so ga v slikoviti Škofji Loki, tisočletnemu mestu s srednjeveškimi trg, ozkimi ulicami in mogočnim gradom nad njim. — Foto: F. Perdan

Kako premagati vrtinec nelikvidnosti?

Ob ocenah gospodarskih razmer je spet vse bolj pogosto slišati trditve, da nelikvidnost vpliva že na vsa področja poslovnih odločitev. Zadeva je že večino gospodarskih organizacij in ne le njene povzročitelje.

Zakaj se je nelikvidnost tako razširila, že dolgo ni več skrivnost. Razraša se zaradi izsiljenega kreditiranja posameznih delovnih organizacij, ki hitreje širijo obseg svojega poslovanja kot rastejo njihove plačilne sposobnosti. In take delovne organizacije imajo kaj hitro več dolgov kot terjatev in s svojo nelikvidnostjo povzročajo nelikvidnost tudi dobrih gospodarjev. Nelikvidnost širijo tudi tiste delovne organizacije, ki že leta poslujejo z izgubo. Vprašanje izgub pa je še posebno občutljivo tudi zato, ker stroškov slabega gospodarjenja za neuspele poslovne odločitve ne nosijo le povzročitelji, ampak vsa družba. Ob vsakem pojavu izgub namreč posredujejo družbenopolitične skupnosti, ki pomagajo poravnati škodo s sredstvi iz skladov skupnih rezerv, ki jih plačuje vse gospodarstvo, ali pa banke s premostitvenimi krediti.

Poslej obljublja, bo drugače: s prakso neodgovornega gospodarjenja in pomoči neodgovornim gospodarstvenikom bomo dokončno prekinili. Ze z novim letom naj bi dobra petina jugoslovanskih delovnih organizacij prišla v postopek za sanacijo. Ob tem veliko dela čaka služba družbenega knjigovodstva, ki je že obljubila, da bo dosledno izvajala predpise oziroma dogovore.

Vročja jesen se obeta tudi slovenskemu gospodarstvu, čeprav podatki službe družbenega knjigovodstva kažejo, da se v naši republiki nelikvidnost zmanjšuje.

Sredi septembra je imelo le še 115 delovnih organizacij blokirane žiro račune, kar je štirikrat manj kot maja. Slovensko gospodarstvo ima letos 27 odstotkov več denarja kot lani, dohodek pa se je povečal kar za 28 odstotkov. Kljub temu pa je na žiro računih gospodarskih organizacij za 8 odstotkov manj denarja kot v enakem času lani, medtem ko so se sredstva negospodarstva povečala za 20 odstotkov. Tako negospodarstvo v primerjavi z gospodarstvom spet lahko več vlaga in tudi bolj zavlačuje z izplačili.

Iz nelikvidnosti se bo torej mogoče izkupati le z discipliniranjem tistih, ki si še vedno nabirajo prevelike obveznosti, seveda na račun tistih, ki dobro gospodarijo in morajo nedisciplinirane neprostovoljno kreditirati.

L. B.

Kdo bo kril primanjkljaj?

Ocenjujejo, da bo v škofjeloški občini zmanjkalo 5 do 6 milijonov dinarjev za uresničitev programa gradnje šol — Podaljšan samoprispevek?

Se slabo leto bodo v Škofji Loki pobirali samoprispevek za gradnjo šol, za katerega so se občani odločili na referendumu leta 1968. Z zbranim denarjem je bila zgrajena telovadnica pri osnovni šoli v Zeleznikih in osnovna šola v Gorenji vasi, gradi pa se šola v naselju Podlubnik v Škofji Loki. Vendar bo za dograditev tega poslojpa in za razširitev šole na Trati zmanjkalo denarja.

Primanjkljaj je nastal zaradi skokovitega naraščanja gradbenih stroškov, ki so naraščali hitreje kot prispevki od osebnih dohodkov in pa zato, ker so program gradnje razširili. Vanj so namreč vključili tudi posebno šolo v Škofji Loki, ki bo delovala v sklopu osnovne šole v Podlubniku. Koliko bo zmanjkalo, še niso izračunali, vendar ocenjujejo, da bo zbranih sredstev premalo za 5 do 6 milijonov.

Kje dobiti manjkajoči denar? Kot kaže, je najbolj sprejemljiv način podaljšanje prispevka od osebnega dohodka zaposlenih v delovnih organizacijah. Nekaj razlike pa bi pokrili tudi s posojilom, ki ga nameravajo najeti pri republiški izobraževalni skupnosti. Za tak predlog sta se ogrela tudi občinski sindikalni svet in izvršni odbor občinske konference SZDL, podprl pa ga je tudi komite občinske konference ZKS Škofja Loka. Seveda pa bodo o načinu zbiranja imeli zadnjo besedo delavski sveti.

Kakor je bilo poudarjeno v stališčih družbenopolitičnih organizacij bo treba še preden bodo predlog o podaljšanju prispevka delovnih orga-

nizacij posredovali delavskim svetom, rešiti nekatere stvari, ki delo odbora za izgradnjo šol ne kažejo v najlepši luči. Predvsem morajo od delovnih organizacij izterjati vse zastarele obveznosti. Slišati je bilo celo, da z nekaterimi manjšimi delovnimi organizacijami pogodbe o plačevanju še sploh niso sklenjene, vse obveznosti pa so poravnale le tri. Izdelati bodo morali tudi točen program še predvidenih del in predračun potrebnih sredstev, kakor tudi predložiti račune o dosežanjih stroških, da se ne bi kar naprej govorilo le o pri-

bližni oceni primanjkljaja, ki pa bi kaj lahko do zaključka gradenj narastel še za nekaj milijonov.

Vodstva družbenopolitičnih organizacij v Škofji Loki se tudi sprašujejo, kako je mogoče odbor za gradnjo šol sam, brez vednosti in privolitve občanov oziroma tistih, ki prispevajo denar za gradnjo, program razširiti za eno šolo več, pa če je ta še tako potrebna. Ob tem poudarjajo, da gre pri tem za vsoto nekaj milijonov, ki bodo padla na rame že tako močno obremenjenega gospodarstva.

L. B.

Zakaj tako?

Razprave o socialnem razlikovanju preveč enostranske

Če zapišemo, da pri nas obstajajo socialne razlike, ne bomo povedali nič novega. Morda je bilo o tem izrečenih že celo preveč besed. Preveč v primerjavi s tistim, kar je bilo storjenega. Kaj dosti dlje od razprav namreč nismo prišli. In še to so se največkrat obrnile le v iskanje tistih, ki imajo po našem mnenju nekoliko preveč, medtem ko na tiste z dna družbene oziroma socialne lestvice pozabljamo.

Kako površno se često lotevamo teh vprašanj in kako nepremišljene in kratke so naše ugotovitve in predlagane rešitve ter sklepi, je nazorno pokazala anketa, ki so jo izvedli v delovnih organizacijah v škofjeloški občini. Odgovori na vprašanja, kako so se v kolektivu lotili odpravljanja socialnih razlik, so bili presenetljivo enaki, napisani v dveh, treh stavkih. Povsod sporočajo, da samoupravni in politični organi v podjetju niso mogli ugotoviti, da bi kdo imel previsoke ali prenizke osebne dohodke, ker osebne dohodke izplačujejo po samoupravnih sporazumih. Zato menijo, da pri njih socialnih razlik ni, saj so tudi osebni dohodki v primernem razponu ob upoštevanju izobrazbe in položaja. Ni treba dosti premišljati, da ugotovimo, kako so take ugotovitve enostranske. Osebni dohodki namreč le redko predstavljajo vlr bogatenja. Bolj bi se bilo treba ozreti na tiste, ki so na spodnji meji prejemkov. Tudi čí teh ne gre, da bi kar tako, zaradi odpravljanja razlik zviševali osebne dohodke, verjetno pa je med temi delavci še dosti nereše-

nih stanovanjskih vprašanj, izboljšali bi se lahko delovni pogoji, tu je vprašanje varstva in šolanja otrok in še vrsto drugih, ki jih bi bilo treba reševati s širšega družbenega stališča in v okviru podjetja.

Prav v posplošenih razpravah o socialnem razlikovanju je čutili prikrito ali čisto tudi ostro ost protj zasebnemu sektorju obrti. Čeprav smo se dogovorili, da smo za to, da omogočamo osebno delo z zasebnimi sredstvi in to določa tudi ustava. Ponekod gredo celo tako daleč, da zahtevajo, da bi bilo treba obrt, ki ni storitvena, prepovedati. Takšne in podobne razprave vnašajo nemir med ljudi, zlasti pa vznemirjajo tiste, ki pošteno opravljajo svojo obrt. Če vzamemo za izhodišče delo, potem tudi zasebni obrtnik, ki dela sam ali z dovoljenim številom delavcev in ki v redu izpolnjuje svoje obveznosti, ne more biti kamen spotike. Če pa njegovo delo ni pošteno, je to druga stvar in popolnoma ista, kot velja za druge občane naše družbe.

In če se dotaknemo še učinkovitosti davčne službe in inšpekcij, ki naj bi bile po mnenju mnogih razpravljavcev edine odgovorne, da se premoženje občanov ugotovi. Vendar samo ugotavljanje še ne bo prineslo dosti sprememb. Potrebna bo močna družbena podpora in tudi ustrezna davčna politika in to ne le za nazaj, temveč predvsem za naprej, sicer se kaj lahko zgodi, da se bodo stvari čez nekaj let spet ponovile.

L. B.

VELETRGOVSKO **STEKLO** EXPORT
PODJETJE L J U B L J A N A IMPORT

vas vabi na obisk trgovine v Kranju na Titovem trgu št. 17, ki je edina v tem mestu specializirana za prodajo najrazličnejših izdelkov iz stekla, porcelana in keramike.

Dobro in poceni boste kupili pri Steklu v Kranju

Podjetje Gorenjska oblačila Kranj išče dve kvalificirani šivilji oziroma krojača za potrebe obrata konfekcije Kranj.

Pogoj: KV šivilja ali KV krojač, enoletna praksa, lahko tudi začetnik, 2-mesečno poizkusno delo.

Kandidati naj osebno dostavijo pismene ponudbe v splošno kadrovsko službo Gorenjskih oblačil v Kranju, Prešernova c. 6

Vaja članov ZRVS

Krajevna organizacija zveze rezervnih vojaških starešin je imela v soboto orientacijski pohod na osem kilometrov dolgi poti. Rezervni oficirji in podoficirji so na pohodu reševali teste, topografske znake, topografske naloge, taktične naloge in tekmovalj v streljanju. Udeležba na vaji je bila 86-odstotna.

V okviru tekmovanja išče mo najboljšo organizacijo ZRVS je krajevna organizacija v Podnartu zbrala 230 točk, člani pa so od 3610 možnih točk dosegli 2592 točk. S temi rezultati pa so bili organizatorji zadovoljni.

C. Rozman

Nova prodajalna

Ona-On

v Kranju

Skoraj vse za njega in njo in še marsikaj

Bogata izbira. — Foto: F. Perdan

Pred nekaj dnevi je podjetje Jugotekstil Impex, notranja trgovina Ona — On odprlo v Kranju svojo novo prodajalno. Prodajalno je lahko najti, saj je v središču mesta zraven kina Center in le nekaj korakov od avtobusne postaje. Nanjo opozarjajo tudi velika izložbena okna, ki vabijo na ogled moderne, prijetno in pregledno urejene prodajalne. Ze po imenu nove prodajalne bi lahko uganili, da bomo tu lahko kupovali ženska in moška oblačila, na polcah in obešalnikih pa bi našli tudi kaj za otroke.

On

Poglejmo, najprej, kakšna je izbira ženskih oblačil. Zaradi letnega časa je vsekakor najbolj aktualen nakup zimskega plašča. Izbiramo lahko med mladostnimi športnimi jesenskimi plašči na primer iz žameta, seveda pa je večja izbira na drugo, kjer vise že zimski plašči. Da bi ustregli kupcem, so na voljo izdelki številnih znanih konfekcijskih podjetij kot so Tip-top Ljubljana, Kroj iz Škofje Loke,

Mura, Novost Tržič in druga. Cene zimskih plaščev so od 590 din navzgor.

V prodajalni lahko izbirate tudi med ženskimi oblekami iz diolen lofta, jerseyja in drugih vrst blaga. Posebno velika je izbira ženskih kril, med njimi so posebno lepa in praktična nagubana škotska krila. Na izbiro so tudi moderne široke ženske hlače vseh velikosti in iz različnih materialov. Na polcah pa najdemo puloverje in jopice, kj sploh niso dragi. Seveda so tu še kostimi z dolgimi in taki s kratkimi jopicami iz toplega tweeda in drugih materialov.

Ona

Tudi izbira med izdelki moške konfekcije je v novi prodajalni zelo pestra. Če se ne ogrevate za moderno krojene moške obleke, še vedno lahko izbirate med klasičnimi modeli. Tudi izbira med moškimi plašči je taka: na voljo so klasični, pa tudi taki, po katerih bodo segali mlajši kupci.

Tudi moških dolgih hlač je veliko — od športnih, krojenih iz žameta in drugih pri-

mernih blag, pa do dražjih krojenih iz kvalitetnejših materialov. Moškim kupcem so na voljo tudi pletenine in seveda tudi srajce.

Za vse

Razen konfekcije ima Ona — On tudi zalogo moškega in ženskega perila, nogavic, kravat, jutranjih halj in podobnih izdelkov. Tudi za športne priložnosti so razen vetrovk na voljo še posebej lepe ženske trenirke. Med modnimi dodatki omenimo še rokavice, usnjene pasove, torbice, moške klobuke, krznene ovrtnike, šale, volnene kape in kape iz umetnega krzna in še marsikaj.

Vso to pestro izbiro v prodajalni Ona — On dopolnjujejo še moški, ženski in otroški čevlji tovarn Zmaga-Ljubljana in Jadran — Ciciban iz Mirna pri Gorici. In če vas ravno ujame dež — tudi dežnik lahko kupite v tej prodajalni.

Skratka: v prodajalni Ona — On se da v kratkem času obleči od nog do glave, brez izgubljanja časa s tekanjem od trgovine do trgovine. Ob nakupu vam seveda pomaga lahko tudi strokovni nasvet prodajalca.

Prodajalna Ona — On v Kranju, Cesta ILA 2, pri kinu Center je odprta vsak dan od 7. do 19. ure.

Nova prodajalna Ona-On v Kranju zraven kina Center. — Foto: F. Perdan

Luskovec Franc

16. oktobra smo se na pokopališču v Skofji Loki poslovili od našega sodelavca, področnega nadzornika v Skofji Loki Franca Luskovca. Vzornega in neumornega člana AMD, ZZB NOV, ZKS in SZDL so na zadnji poti popremili tudi številni sorodniki, prijatelji in sosedčani.

Franc Luskovec se je že kot 15-leten fant zaposlil v škofjeloški elektrarni in je tam ostal vse do odhoda v partizane leta 1943. Po končani vojni je postal upravnik elektrarne in je na tem delovnem mestu ostal do leta 1948, ko se je elektrogospodarstvo na Gorenjskem združilo. Tedaj je prevzel delo rajonskega monterja v Skofji Loki. Najzadnje je delal kot področni nadzornik za območje škofje Loke, Modvod, Poljanske in Selške doline.

Vsa elektrifikacijska dela na tem območju so bila

opravljena z njegovim sodelovanjem, z njemu lastno prizadevnostjo in sposobnostjo. Marsikaj ne bi mogli uspešno opraviti brez njegove pomoči. V marsičem je bila njegova zasluga, da je v samotnih vaseh škofjeloškega hribovja zasvetila električna luč. Nič manj plodno in uspešno ni sodeloval pri razvoju industrijskih podjetij v teh krajih, katerim je bilo treba priskrbeti dovolj električne energije. Ob okvarah in drugih motnjah na omrežju se ni branil dela, pa naj je bilo treba na pot ponoči ali podnevi.

Pokojnik je vestno in z izzrednim smislom za razvoj in napredek podjetja sodeloval tudi v samoupravnih organih podjetja. Večkrat je bil predsednik delavskega sveta, upravnega in poslovnega odbora.

Kolektiv
OZP Elektro Kranj

Verjeli smo

V sredo, 4. oktobra, smo na 9. strani objavili pismo Ivana Gavrančiča iz Begunj 135 z naslovom Ste na seznamu. V pismu opisuje obupne stanovanjske razmere štiričlanske družine. Pismo smo v celoti objavili in seveda od odgovornih ali od nekoga pričakovali ustrezen odgovor oziroma pojasnilo. Taka odgovora pa do danes nismo dočakali. Pač pa smo 10. oktobra prejeli dopisnico, v kateri tov. Adi Fink iz Radovljice, Jelovška 16 piše, da je pripravljen pomagati družini in ji odstopiti del stanovanja. Dopisnica se končuje z besedami »Se bomo že nekako stisnili«.

Vsebinsko dopisnice smo žal objavili, zakaj tovariš Adi Fink nam je zagotovil, da te dopisnice ni napisal in da se ga je nekdo nesramno privoščil.

Človek komaj verjame, da ljudje uživajo ob stiski sočloveka. Kaj ima neznan pisec od tega, da se je tako primitivno ponorčeval z Glasom, s tov. Finkom in z družino tov. Gavrančiča. Ali samo to, da se je po objavi škodoželjno hahljal?

S to dopisnico je povzročil nam in tov. Finku precej neveselosti. Vendar pa, ali je pomislil na družino Gavrančič in na razmere, v katerih živi ta družina. Najbrž neznan pisec dopisnice ne živi v stanovanju s površino 4 x 3 metre.

Preveč smo verjeli in ušteli smo se. Opravičujemo se tov. Finku, bralcem in pa seveda družini tov. Gavrančiča.

odg. urednik A. Učakar

Sreča obiskala žirovskega poštarja

Prejšnji torek je bil za žirovskega poštarja Milana Filipiča zagotovo eden naj-srečnejših dnevo v njegovem življenju. Srečka s številko 32.037 mu je namreč na žrebanju jesenske blagovno denarne loterije TAK Olimpija iz Ljubljane prinesla avtomobil »zastava 1300«.

»Sedemnajst let sem že poštar,« mi je pripovedoval, ko sem ga pred dnevi obiskal. »Sprasujete, če srečke kupujem redno? Ne, pravzaprav nisem prevelik lovec na srečo! Le kdaj pa kdaj kupim kakšno! Se nikdar nisem prigrabil večjega zneska, moram

pa povedati, da tudi izgube ravno nimam.«

Srečko, ki je prinesla avto, je Milan kupil pravzaprav povsem po naključju.

»Teh srečk sam nisem prodajal,« pravi. »Le dva dni pred žrebanjem pa med raznašanjem pošte nikakor nisem mogel odkloniti ponudbe enega od prodajalcev. Ker vem, kako se srečke prodajajo, sem eno kupil. Seveda še zdaj nisem niti pomišljal, da bi lahko dobil vsaj kaj malega. Celotno trdilo smo, da je na srečke, ki se prodajajo po manjših krajih, skoraj nemogoče zadeti glavne dobitke. No, izid žrebanja, rezultate sem zasledil v tork zjutraj v časopisu Delo, je vse trditve postavil na glavo.«

Kakšno pa je bilo počutje po presenetljivi novici?

»Presenečen sem bil, kajpak! Ze skoraj isti hip pa sem tudi pomislil, če ne bi bilo morda bolje, da bi sreča obiskala koga drugega. Nekateri so namreč prepričani, da sem srečke prodajal sam in izbral prav najboljšo. In kaj jaz pravim? Vsakemu, ki misli to, bi povedal, da je treba srečko najprej kupiti, ker je šele potem mogoče tudi kaj zadeti.«

Pa boste avtomobil obdržali?

»Že več let imam voziško dovoljenje, avtomobila pa doslej nisem imel in ga tudi verjetno nikoli ne bi kupil. Zato ga zagotovo ne bom prodal. Kar obdržal ga bom. Ampak prepričan sem, da me ta 'uspeh' ne bo premamila in prav nič bolj pogosto ne bom kupoval srečk kot sem jih doslej.«

Sreča je prav zares čudna stvar. Nesporo pa je, da se je tokrat ustavila na pravem mestu.

J. Govekar

Zelo sem se začudil, ko mi je urednik — meni, navadnemu ječu, in vrh vsega še samo honorarnemu sodelavcu Glasa — pred dnevi izročil pismo ogorčenega bralca ter izjavil, da bom gotovo znal najbolje odgovoriti nanj. Gozdnemu glodalcu nihče nič ne more, je pristavil šepetaje, zato naj avtorju brez strahu nalijem čistega vina. Poglejmo torej, kaj pravi pismo.

»Spoštovano uredništvo! Povsem naključno sem zadnjič dobil v roke dokument, ki govori o dohodkih naših vrljih milijonarjev. Presunilo me je dejstvo, da v družini obrtnikov najdemo tudi precej vodilnih tovarišev iz družbenega sektorja, ki sicer zelo radi poudarjajo svoje skromno proletarsko poreklo. Neki znani kranjski direktor je, denimo, lani prijavil čez 100 tisoč din letnih prejemkov. Najbrž gre zgolj za skupni seštevek vsebine dvanajstih kuvert, kajti — kolikor poznam slovensko dušo — dnevnic, kilometrine, površnih stroškov potovanja, nagrad in podobnega nihče ne obeša na veliki (beri: davčni) zvon. Visokopoštovani direktor potemtakem nase domov poprečno 833 starih jurjev mesečno! Ne vem, ali sem že čisto prismuknjen, ampak kolikor poznam razmere, smo pred časom sprejeli nekakšen družbeni sporazum, v katerem jasno stoji, da ne sme preseči 600 jurjev. Povejte, kam naj se izigrano ljudstvo obrne? Kdo nadzira spoštovanje ukrepov, ki so namenjeni odpravljanju socialnih razlik? Ali pa morda ni česar več ne razumem in sem v svoji zaplotniški majhnosti prezrl kako dolečilo (kar bi spričo poplave »odločni« in »dokončni« sklepev ne bilo prav nič čudno)«

Dragi prijatelj! Ne, niste prismuknjeni. Celotno nadpovprečni dobro prenašate inflacijo brezvrednih obljub, smernice in podobnega. In družbeni sporazum? Družbeni sporazum je tu očitno zato, da ga eni spoštujejo, drugi pa kršijo. Če slednjim nihče ne stopi na prste, so pač rojeni pod srečno zvezdo.

Vaš
Jež Popotnik

DROBCI

HENRIK ZBIL

Imamo več izmišljenih sovražnikov kot resničnih in bolj se borimo z izmišljenimi kot z resničnimi.

Ce preveč spoštujemo stvari, nam zmanjka spoštovanja za ljudi.

Bolje je jesti brez jedilnega pribora kakor brez miru.

Zgled gradi, očitek pa samo boli.

Tako lepih in tako grdih ljudi, kot jih zna naslikati človek, ni.

Splošno objemanje ni pravo sožitje, prej splošno nenadlegovanje.

Vsak človek je sonce, žal predolgo za oblakom.

Marljivost ni vrlina, če stoji za njo požrešnost.

Oživele parole

Izstopim iz avtobusa in zaslišim vesele otroške glasove, ki so prihajali z nasprotni strani ulice. Mlajši osnovnošolci so hodili v strnjeni skupini in nosili velike transparente.

Starejšega možaka, ki jih je radovedno opazoval, sem vprašal, čemu vse to.

»Menda reklamirajo instantes, mi je odgovoril. Očitno tudi sam ni vedel, zakaj nosijo otroci transparente. Radovednost mi ni dala miru. Sel sem za njimi. Nenadoma so se ustavili. Eden od njih je zaklical: »Fantje, smrt!...« Ostali so v en glas odgovorili: »Fašizmu.«

Na transparentih so bile izpisane parole, ki so obsojale ekstremistične napade šovinistov na pravice slovenske manjšine v Avstriji... MEJA NAS NE SME LOČITI, BRATJE, PODPRIMO SVOJE BRATE, SLOVENCI NA KOROSKEM SO IN BODO IN podobno. Glasno so izgovarjali te parole in to jih je neizmerno zabavalo.

»Kdo vam je dal transparente?«

»Nihče. Na Trgu revolucije je bilo protestno zborovanje. Ko je bilo konec, so

ostali transparenti na tleh in na spomeniku.«

»Ali veste, zakaj so bile napisane in zakaj je bilo zborovanje?«

Bili so premladi, da bi si bili s tem na jasnem. O dogodkih na Koroškem so imeli megleno predstavo in te stvari verjetno niso preveč dojemljive za njihov svet, ki ne pozna problemov te vrste, ali pa jih po svoje sprejema. Transparenti so se jim zdeli primeren povod za zabavo in so se počutili kot pravi junaki, ko so jih nosili in izgovarjali njim precej nerazumljive parole. Zanje je bil vse to »en velik hec.«

Ob tem dogodku se lahko vprašamo marsikaj. Mnogi, ki so prišli na protestno zborovanje s transparenti, so menda mislili, da so s tem opravili svojo dolžnost. Ni se jim zdelo pomembno odnesti transparente na primerno mesto. Enotavno so jih pustili na tleh, jih odvrgli kot odvečno breme. Prišli so otroci in parole na transparentih so zaživele v njihovi interpretaciji. Postale so del njihove igre, niso bile več protestne, postale so predmet zabave.

M. Gabrijelčič

Nasilje se nadaljuje

Vse, kar smo povedali na tem prostoru minuli teden o protislovenskih Izgredih na Koroškem, je doseglo svoj vrh v nedeljskem zborovanju deset tisoč histričnih skrajnežev sredi Celovca. Očitno je bilo, da so bili — vsaj glede tega — zaman vsi protesti in opozorila. Govorniki na velikem šovinističnem zborovanju v glavnem mestu avstrijske Koroške so šli še korak naprej od zgolj odstranjevanja dvojezičnih napisov. Zahtevali so preštevane koroških Slovencev, zborovanje pa je potekalo pod gesli »Koroška ni slovenska«, »Koroška svobodna in nedeljiva« in »Koroška ostaja nemška«. Vzdušje na zborovanju je bilo skrajno sovražno do Slovencev, policija pa ni storila ničesar, ko so tisoč avtomobilov preplavili mesto in zasedli vsa dovoljena in nedovoljena parkirišča. Policija prav tako ni storila ničesar, ko so ponoči po zborovanju znova odstranili table s slovenskimi napismi, ki so jih oblasti kdove katerič že postavile nazaj. Skratka: vala šovinizma in nemškega nacionalizma se ni nihče postavil po robu. Po vsem tem ostaja sedaj bolj kot kadarkoli odprto vprašanje: kaj zdaj? Vlada na Dunaju je sl-

cer obljubila, da bo zagotovila red, toda tega doslej očitno ni storila — čeprav bi lahko. Divjanje skrajnežev Helmatdiensta se nadaljuje kljub temu, da so avstrijske oblasti sprejele uradno jugoslovansko zahtevo, naj nekaj ukrepejo. Po nekaterih znamenjih sodeč, pripravljajo oblasti izvajanje teh ukrepov ta teden. V zvezi s tem je napovedana tudi tiskovna konferenca, na kateri naj bi v Celovcu pojasnili, kaj kanijo oblasti konkretno storiti za normalizacijo odnosov. O tem bomo poročali lahko v tej rubriki prihodnji teden, če ne bodo napovedi in besede ostale zopet zgolj to...

V torek popoldne je prispela na uradni obisk v Jugoslavijo britanska kraljica Elizabeta II s soprogom princem Filipom ter hčerko princeso Ano. To je prvič, da britanska kraljica obiskuje neko socialistično državo. Med petdnevnim obiskom se bo gostja mudila v Beogradu, Titogradu, Dubrovniku, Za-

grebu, Pulju in na Brionih. Predsednik Tito je posebnim izjavil za britansko televizijo dejal, da je obisk Elizabete II. rezultat dobrih odnosov med obema državama, ki nimata neurejenih vprašanj in problemov. Narode obeh držav veže prijateljsko sodelovanje že iz druge svetovne vojne, ko sta se borila na skupni strani proti skupnemu sovražniku. Obisk britanske kraljice bo prispeval k še boljšim odnosom med Jugoslavijo in Veliko Britanijo.

• • •

Medtem pa se mudil v Moskvi egiptovski premijer Sidki, ki bo imel s sovjetskimi voditelji več pomembnih srečanj in pogovorov. Opazovalci ocenjujejo to kot nadaljevanje sovjetsko-egiptovskega dialoga, prekinjenega zaradi umika sovjetskih vojaških strokovnjakov. Te so umaknili na zahtevo predsednika Sadata potem, ko Sovjetska zveza ni hotela poslati Egiptu ofenzivno orožje, ki ga je ta zahteval, da bi prekinil (all

vsaj poskusil prekiniti) stanje 'niti vojna, niti mir', ki se je vleklo od junijske vojne leta 1967. Po umiku sovjetskih strokovnjakov so se odnosi med obema državama ohladili, vmes pa je bilo obdobje vzajemnega obtoževanja v tisku. Med tem je poskusil Egipt tudi z diplomatsko ofenzivo na Zahodu, kjer si je skušal zagotoviti potrebno podporo (in seveda orožje). Videti je, da ta napor ni prinesel tistih sadov, ki so jih v Kairu pričakovali (ali še bolj rečeno: ki bi jih potrebovali), pa se je Sadat odločil za novo tesnejšo povezavo s starimi zavezniki. Očitno je bila to tudi želja Moskve in tako je sedaj Sidki v sovjetski prestolnici, kjer naj bi utrdil omajano zaveznitvo. Koliko mu bo to uspelo, je težko reči, saj so stališča obeh strani še vedno različna. Sovjetska zveza ni pripravljena dati tistega orožja (namreč orožja, s katerim bi bilo mogoče poskusiti pregnati Izraelce z zasedenih ozemelj), ki ga Egipt zahteva. Pripravljena je ver-

Jetno omogočiti nemoteno dobavo rezervnih delov za orožje, ki je že v Egiptu in tudi primakniti še kaj zraven — toda ne toliko, kot bi želeli Egipčani. Sovjeti razen tega menijo, da je treba bližnjehodno krizo reševati na mirnem načinu in v skladu z resolucijo Združenih narodov. Prizadevanja te vrste niso doslej rodila nobenih sadov in to je tisto, kar Kairo tudi najbolj skrbi. Prav zaradi tega bi si rad tudi zagotovil pomoč, s katero bi bilo mogoče na bližnjem vzhodu nekaj ukreniti — če ne drugače pa z orožjem v roki. Zelo verjetno je, da bosta obe strani v nečem popustili, toda koliko in kje, je težko reči. Vsekakor pa bo od tega, namreč od dosežene stopnje kompromisa — odvisno tudi to, kakšni bodo prihodnji odnosi med obema državama.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Najstarejšega Egipčana ni več

V prometni nesreči je umrl najstarejši Egipčan Muhamed El Hamani, star 150 let. Povožil ga je brzovlak.

Letalska nesreča

V bližini moskovskega letališča Seremetjevo se je zrušilo potniško letalo iljušin 62, ki je letelo na progi Pariz—Leningrad—Moskva. Vsi potniki in člani posadke so izgubili življenje. Po prvih poročilih je bilo v letalu 135 ljudi. Nesrečo štejejo med najhujše letalske nesreče v zadnjem času. Med potniki je bilo tudi nekaj tujih državljanov.

Poplave v Romuniji

Približno tretjina Romunije so zajele poplave zaradi stalnega deževja. Narasle reke so prestopile bregove in povzročile strahotno opustošenje. Pod vodo je več naselij in več deset tisoč hektarov plodne zemlje. Romunijo je že pred dvema letoma zadela podobna nesreča, ko je povodenj uničila celoten pridelek.

Reševanje Benetk

Italijanski senat je sprejel zakonski predlog, ki potrjuje načrt o reševanju Benetk. Stroški za rešitev tega mesta bi bili okoli 250 milijard din. Znano je, da Benetke potonejo vsako leto za centimeter. Izračunali so, da bo to lepo mesto s kanali leta 2048 pod vodo, če se takoj ne bodo lotili ukrepov za odvajanje podzemskih voda.

Drastične kazni za tatove

Libija je ponovno uvedla tradicionalne islamske kazni za tatove in vlomilce. Tatovom, ki jih bodo zalotili pri kraji, bodo za kazen odsekali eno roko. Roparji, ki bodo uporabili orožje in pri tem koga ubili, bodo obsojeni na smrt. Za oborožene roparje, ki pa ne bodo nikogar ubili, pa je predvidena milejša kazen: odsekali jim bodo desno roko in levo nogo.

Nikotin v številkah

Britansko združenje za tobak je zbralo podatke, po katerih naj bi vsak Amerikan pokadil povprečno 3670 cigaret na leto. Kanadčani pa po 3750 cigaret.

Udav na cesti

V bližini Stare Pazove je tovornjak, ki ga je vozil Voislav Andrejevič povozil 5,5 metra

dolgo in 120 kg težko kačo. Kasneje so ugotovili, da gre za afriškega udava. Kača se je ovila okoli kolesa in tako zaustavila tovornjak. Voznik je kasneje odpeljal naprej na mestni stadion. Kmalu za tem je dobil živčni zlom. Kačo si je ogledalo okoli 5000 ljudi, nato pa so jo odnesli na Institut za zoologijo v Beograd. Ni znano, kako se je plazilka znašla na cesti.

Denar za mladost

V želji, da bodo ohranili mladostne moči in videz, porabijo Američani za razne neučinkovite ali celo škodljive farmacevtske preparate letno okoli 250 milijonov dolarjev. Raziskava je pokazala, da dva od treh Američanov jemljeta dodatne vitamine, 66 odstotkov anketiranih ne more živeti brez odvajalnih sredstev, vsak četrti pa se navdušuje za čudodelna sredstva, ki naj bi preprečevala raka. Tretjina Američanov kupuje različna zdravila samo zato, ker znanci hvalijo njihovo učinkovitost, ali pa so zanje slišali v televizijski reklami.

Zapostavljeni zobje

V neki anketi, ki so jo napravili med 2000 lastniki avtomobilov, so prišli do zanimivih ugotovitev. Skoraj večina anketiranih je povedala, da redno negujejo svoje vozilo, le polovica nemških anketirancev starih nad 18 let pa ima svojo zobno krtačko. Sedem odstotkov anketiranih meni, da je umivanje zob enkrat do dvakrat na teden dovolj. Med anketiranimi starejšimi, ki imajo že proteze, pa tretjina meni, da »tretjih zob« ni treba čistiti vsak dan.

Prepovedati romanja

Republički štab za boj proti karantenskim boleznim v Makedoniji je zahteval prepoved vsakršnega romanja muslimanskih vernikov iz Jugoslavije v prihodnjih dveh letih, dokler obstaja nevarnost širjenja in prenašanja črnih koz in kolere. Po poročilih svetovne zdravstvene organizacije se kolera širi posebno v državah Afrike, Srednjega vzhoda in Azije. V teh predelih, kamor Jugoslovani odhajajo na romanje, se širijo tudi črne kozje.

Oblečen slon

Zaradi hladne jeseni, ki je zajela Ural se je cirkus, ki je tja prispel s toplega juga, znašel v težavah. Nenaadni hlad je najbolj prizadel

55 let staro slonico. Uprava cirkusa se je odločila ubogo žival obleči. Sešili so ji plašč, obul pa so jo v 80 centimetrov visoke škornje, izdelane seveda po meri.

Sluh tudi za gluhe

Neko nemško podjetje je izdelalo elektronski aparat, ki omogoča gluhim, da s tipom dojemajo sobesednikovo govorico. Strokovnjaki so ugotovili, da imajo gluhi zelo občutljiv tip. Na tem so zasnovali aparat, ki zvočne nihaje spreminja v tresljaje vibratorja na zapestju. Gluhi in naglušni baje kmalu razumejo pomen tresljajev, ki jih povzročajo govorica.

Pustošenje kobilic

V severnem delu Tanzanije je oblak kobilic prekril milijon juter zemlje. Na rodovitnem območju puščajo kobilice za seboj popolno upoštovanje. V boju proti kobilicam uporabljajo letala, ki razpršujejo kemična sredstva.

Grki v tujini

Grčija ima okoli 9 milijonov prebivalcev, samo na tujem pa jih živi okoli 3 milijone. Največja grška kolonija je v ZDA, kjer jih živi nad poldrug milijon, v raznih evropskih državah jih je okoli 650.000, od tega največ v Zah. Nemčiji, okrog četrta milijona jih je v Kanadi in Avstraliji, 230.000 pa v raznih afriških državah.

Nova vrsta gripe?

Svetovna zdravstvena organizacija je sporočila, da grozi to zimo nova vrsta gripe, ki jo imenujejo angleška gripa. Za sedaj proti njej še ni cepiva. Gripa je že začela razsajati v Maljezi, Singapuru in Avstraliji. Ta gripa se menda razlikuje od do zdaj znane azijske gripe. Prvi svetovni zdravstveni organizaciji menijo, da bodo potrebovali nekaj mesecev, preden bodo lahko izdelali cepivo za zaščito pred gripo.

Nenavadna kuharica

Glavni kuhar v znani ameriški jetnišnici Sin-Sing je izdal najbolj nenavadno kuharsko knjigo. V njej so opisana vsa jedila, ki so si jih na smrt oboje jetniki zaželeli kot zadnji obrok. Razen imen in števil jetnikov, ki so si jedi zaželeli, so za vsako jed tudi natančni recepti. Knjiga ima naslov »Kuharska knjiga za rabeljske brokce«.

»Dan odprtih vrat« na inštitutu Jožef Štefan

POGLED V SVETIŠČE BOGINJE ZNANOSTI

Tančica skrivnosti, ki je doslej ovijala dejavnost znanstvenikov ljubljanskega centra za raziskovanje jedrske energije, nezadržno odpada

Kaj neki se dogaja onkraj zidov inštituta Jožef Štefan? To in podobna vprašanja, ki včasih prešinejo naše lažne glave, bi še pred slabim desetletjem ostala brez izčrpnega odgovora. Dejstvo, da so ljudje, skriti za oknal najelitnejšega raziskovalnega središča v republiki, imeli (in da imajo) opravka z atomi, z jedrskimi reakcijami, z zapletenimi procesi, ki nepoučenemu smrtniku brž pričarajo pred oči smrtonosna atmosferska goba, je ustvarilo lažne tančice skrivnosti, v katere smo — hote ali ne hote — ovijali hišo na Jamovi 39 v Ljubljani. Vendar »zaprtosti« in »diskretnosti« niso bile krive strogo zaupne tajne, kakršne ponavadi spremljajo prizadevanja vojaških in polvojaških ustanov, temveč preprosta resnica, da znanstvenik potrebuje mir, saj njegovo delo ne prenese odstopanj od ustaljenega reda, ki bi utegnili zmotiti učinkovitost zahtevanih poskusov. Že, že — kaj pa rezultati teh poskusov, bo nemara kdo pikro pristavil. Rezultate bi našli v domačih in tujih strokovnih revijah. Da jih ne obesažo na velik zvon, je menda razumljivo; poprečnemu občanu bi ne pomenili ničesar. Zagonetne formule in obrazci so dostopni le zelo ozkemu krogu tehnično izobraženih oseb.

● Radovedna javnost

Ampak vseeno je precej drzavljani, ki si želijo pokukati skozi »prepovedano liko« ter vsaj približno ugotoviti, kaj pravzaprav počnejo izbranci iz Stefana. Vedno doželjnost in sla po odkrivanju neznanega sta pač osnovni značilnosti človeškega duha in hkrati gibalo napredka.

»Slednjega smo se lani v polni meri zavedli tudi mi,« je med nedavno novinarsko konferenco izjavil direktor inštituta prof. dr. Milan Osredkar. »Spoznali smo, da strokovnjaki z drugih področij, študenti, dijaki, znanci in prijatelji komaj čakajo, kdaj jim bomo dovolili vstopiti v stavbo, kjer preživlja-

mo dopoldneve. Preteklo jesen, na dan odprtih vrat, kakor imenujemo oktobrsko soboto, ko odškrtnemo durj javnosti, je namreč prišlo preko 2000 obiskovalcev najrazličnejših poklicev in starosti. Česa podobnega ne pominimo. In v soboto bo bržkone še huje.«

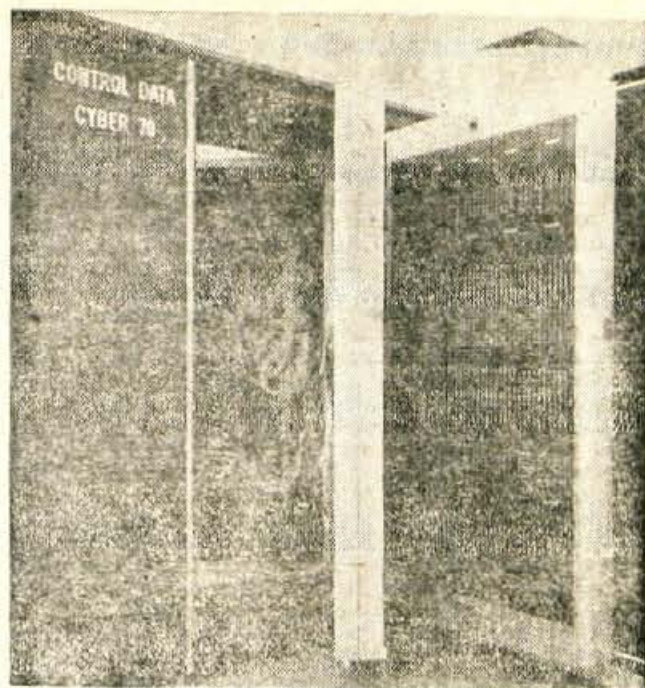
Danes od 8. do 15. ure sme torej vsakdo brez skrbi zakoračiti čez prag inštituta ter pogledati v sobane, polne mikroskopov, epruvet in nenačasnih aparatov. Gostitelji so sestavili program, ki vsebuje uvodno informativno predavanje, predvajanje barvnega filma o kemiji fluora ter obhod laboratorijev in prostora, v katerem hranijo dragoceni Van de Graaf pospeševalnik z betatronom in elektronskim

procesnim računalnikom CDC-1700 itd. Posebni avtobusi pa bodo radovedne nazadnje zapeljali v Podgorico, k atomskemu reaktorju, nesporno glavni atrakciji ljubljanskih atomistov.

● Zavezniki medicine

»Obračanje navzven je edini način, da družba končno prizna znanost položaj, ki ji gre,« meni doktor Osredkar. »Nobena dejavnost ne more ostati monopol gručice profesionalcev, kajti v bistvu vedno rabi množicam. Kar zadeva kolektiv Jožefa Stefana, bi radi predvsem razbili oklep kvarne mistifikacije, ki ga obdaja...«

Potlej smo zvedeli, da zavod, čigar nastanek sega v leto 1947, in ki je dve leti pozneje na pobudo pokojnega Borisa Kidriča začel intenzivno preučevati uporabnost jedrske energije v industrijske namene, danes predstavlja (poleg univerze) največjo raziskovalno institucijo SRS. Doseženi uspehi ga uvrščajo v krog najuglednejših organizacij svoje vrste v svetu. Medtem je seveda krepko prerasel prvotne ozke okvire ter razvil pet enakovrednih oddelkov: prvi se, kot rečeno, peča z miroljubno uporabo jedrske energije, drugi išče in preizkuša nove materiale, tretji odkriva in izpopolnjuje moderne me-

Spomin računalnika je del velikega računalnika CYBER 72-24.

tode zdravljenja, četrti opravlja intenzivne teste onesnaženosti narave in svetuje učinkovite protitukrepe, domeni petega pa sta elektronika in kompjuterska tehnika.

Če zdaj nič kaj dosti pregledno naštevanje nalog peterice zgoraj omenjenih ekip ilustriramo s konkretnimi dosežki iz nedavne preteklosti, bomo hitro došli, od kod profesorju Osredkarju misel, da znanost »vedno rabi množicam.« Nuklearni fiziki, denimo, poleg ostalega skrbijo za varnostne sisteme v atomskih centralah; v podgoriškem reaktorju proizvajajo dragocene izotope, ki — vbrizgani v kri bolnikov — pomagajo določiti natančno lego in razširjenost rakastih novotvorb (tumorjev) v telesu; z Van de Graaf pospeševalnikom so dognali koncentracijo fluora

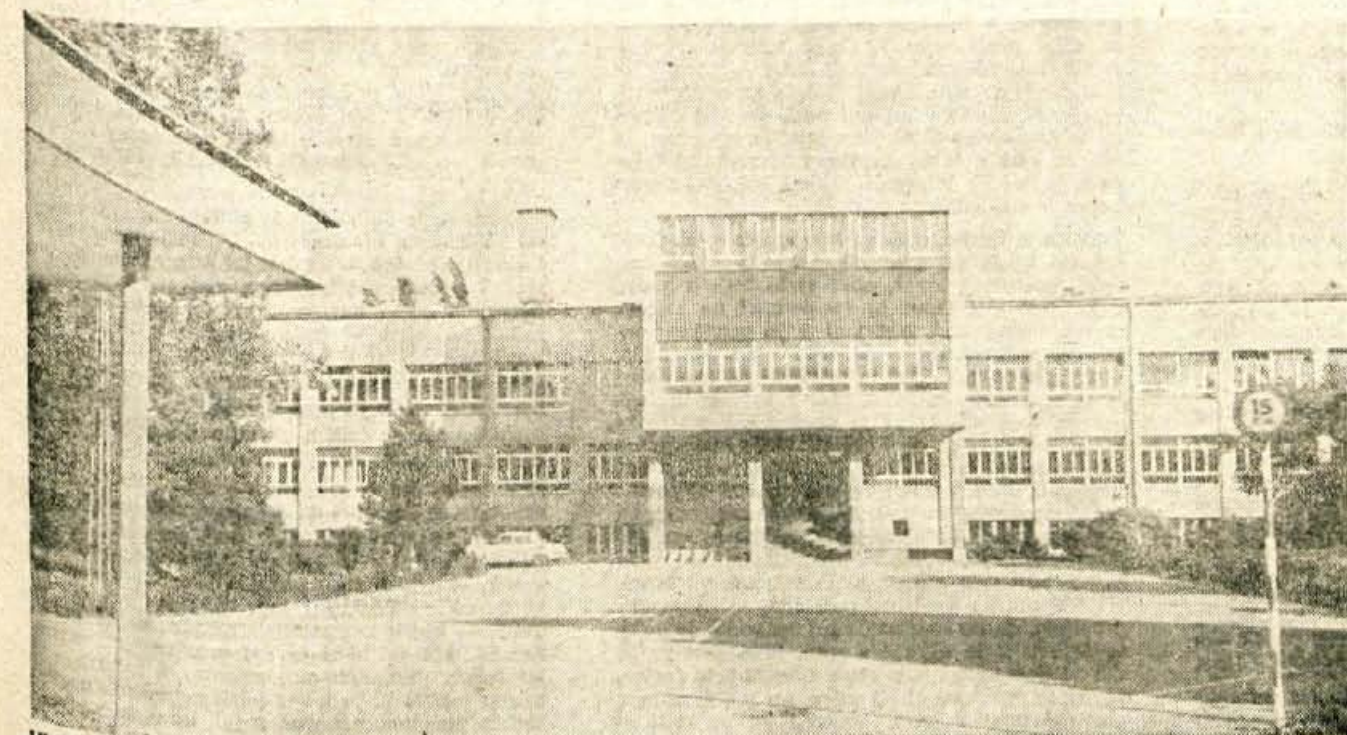
v zobeh poprečnega Slovenca (fluor preprečuje gnitje — op. p.) ter zdravnike poučili, kako je možno najhitreje in najučinkoviteje zvišati odstotek te dragocene antikariesne snovi. V povezavi z medicinci opravljajo številne zapletene meritve in izpopolnjujejo instrumente, namenjene diagnostikom. Izvedenci za okolje pripravljajo ciklus postopkov, ki bodo omogočili rutinsko spremljanje stopnje umazanosti zraka in vode. Najdlje so prodrli pri zasledovanju kroženja nevarnega živega srebra (Hg), katerega spojine, sestavni deli pesticidov, počasi zastrupljajo rastline, živali in človeka.

● Vselej med najboljšimi

Kompjuterski oddelak razpolaga s sedmimi tipi računalnikov najnovejše generacije. Možem in ženam, ki jim strežejo, se odpira neskončno široka paleta možnosti. Iz kopice povsem praktičnih »pogruntavščin«, katerih avtor je skupina specialistov inštituta Jožef Štefan, bi kazalo osvetliti samo tri: originalno avtomatsko glasovalno napravo, prirojeno potrebam skupščin in parlamentov; programski koordinator reflektorjev v gledališčih ter elektronski obdelovalec podatkov o nenačnih epidemijah, ki terjajo bliskovito in natančno ukrepanje.

- In načrti za bodočnost?
- Zelo obsežni so, zato bi ne bilo pametno posegati v podrobnosti. Primerne je bo, da sestavek zaključimo z osnovnim motom 452-članskega kolektiva, od katerega ne namerjajo nikdar odstopiti: koristni smo lahko le, če bomo znali ohraniti mesto v družini najboljših, če bomo držali korak s sorodnimi inozemskimi zavodi.

I. Guzelj

Vhod v stavbo inštituta »Jožef Štefan« na Jamovi 39 v Ljubljani.

Na Velikem Kleku

Sredi avgusta sem se podal na obisk h koroškimi sosedom. Za cilj sem si izbral Veliki Klek ali Grossglockner. Ze ob prvem svitu sem se odpeljal iz Rateč in na Koroškem sedlu prečkal državno mejo.

Koroška se je še kopala v jutranji megli, le Dobrač je mohl svoj greben iz belega »morjasa«, ko sem se spustil v dolino. Obetal se je vroč sončen dan. Beljak sem poznal že od prej, zato se tam nisem ustavljal. Ogleđal pa sem si Spittal — večji kraj in železniško križišče.

Kmalu sem se znašel na južnem Tirolskem, kar sem spoznal po tipičnih tirolskih hišah. Zanimivi so tudi njihovi visoki kozolci, ki imajo tudi po 20 lat. Stojijo strmo v hribih, zato prevažajo posušeno seno do hlevov kar z »mini« žičnicami. Obiskal sem Lienz, glavno mesto južne Tirolske. Ima zelo razvit turizem, kar potrjuje tudi solidna postrežba v gostinskih lokalih in izredno dobra založenost trgovin, od značilnih tirolskih oblek, do raznih spominkov itd.

Zal sem se moral posloviti od prijazen Tirolske. Pot me je spet zanesla na Koroško. Dolina je postajala vse ožja, cesta strma. Ustavil sem se v Heiligenblutu, ki leži 1301

metrov nad morjem. Pritegnila me je značilna gorska cerkev, ob kateri so razstreseni hoteli in prodajalne. Podal sem se na lov za zanimivostmi tega kraja. Na pokopališču ob cerkvi me je pretresla knjiga iz aluminija, v kateri so zapisana imena vseh tistih, ki so se ponesrečili v bližnjih gorah, predvsem na Velikem Kleku. Poleg knjige je še kamenje, ki predstavlja goro, na njem pa kot simbol križ in vrh.

Nekaj sto metrov nad Heiligenblutom sem se ustavljal pred zapornicami, kjer so prikupna dekleta pobirala cestnino. Odšteti sem moral 130 šilingov, kar bi v našem denarju zneslo 90 novih dinarjev. Ze po nekaj kilometrih vožnje pa sem ugotovil, da denar ni bil »svržen proč«, kajti cesta je bila res dobro vzdrževana. Visokogorska cesta na Veliki Klek je navadno prevozna po odstranitvi kakih 800 tisoč kubičnih metrov snega že od začetka maja tja do novembra. Vsako leto naštejejo na cestah v Visokih Turah nad milijon turistov, občudovalcev naravnih lepot. Nad 3200 parkirnih prostorov za osebne avtomobile in avtobuse je brezplačno na voljo na vseh znanih razglednih točkah in ob cestah. Peš poti in žičnice pa

omogočajo mikavne izlete v okolico. Ceste vodijo po pokrajinsko zaščitenem ozemlju, zato ni dovoljeno trgati gorskih cvetic in grmičkov, pa tudi tabori se lahko samo v dolini. Sicer pa se v teh krajih domačini bavijo predvsem z živinorejo.

Prispel sem na Guttal (1859 metrov), kjer je križišče s cesto, ki pelje iz Salzburga proti Velikemu Kleku kot Gletscherstrasse (slepa cesta).

Zadnja postaja je Franc-Joseph-Höhe, 2368 metrov nadmorske višine. Tu sem avto zapeljal v trinadstropno parkirno stavbo in se podal na ogled lepote Visokih Tur. Z razgledne terase se lepo vidi 3798 metrov visoki Veliki Klek — Grossglockner. Z žičnico sem se za 20 šilingov popeljal na ledenik Posterze, na katerega je dovoljen vstop samo na lastno odgovornost zaradi širokih in globokih razpok v ledu. Pod ledenikom se steka voda in poganja bližnje hidroelektrarno.

Ko sem spet stal na razgledni terasi, se nisem mogel načuditi lepoti vršaca Velikega Kleka, ki je zavil v večni sneg in led. Največja zanimivost tega kraja pa so vsekakor kosmati svizci. Tu jim pravijo kar »čokoladarji«, saj

Priljubljena živalica — alpski svizec

iz rok turistov najraje jedo čokolado. Ljudi so že tako navajeni, da se v rove zatečejo le v slabem vremenu in pozimi.

Kot pa so lepe gore, tako »lepe« so tudi cene raznih spominkov — lutk, razglednic, diapozitivov in drugega, zato se največ turistov med stojnicami spreha le iz radovednosti.

Rad bi si ogledal še slap Gamsgrubenweg, do katerega se pride po 8,7 km dolgi peš poti, vendar sem že tako

utrujen raje sedel za volan in se odpeljal v dolino. Spotoma sem se ustavljal še pri jezeru Millstätter See, ki je dolgo 12 km, široko 3 km in globoko 150 metrov. Sprehajal sem se po Millstattu in prislunil prijetni glasbi, ki je prihajala od jezera. Dan se je že nagibal v večer, ko sem se peljal skozi Beljak proti domu. Vendar mi doma ni bilo žal ne truda ne denarja, saj sem v enem samem dnevu videl kopico lepih krajev in stvari.

A. Kerštan

Matjaž Žigon

15

DRUGO ROJSTVO

Pod navpično skalo se je pričnela shojena stezica, ograja iz kolov je od nekaj metrov dalje varovala gredeče, da ne bi zdrsnili v kamnito korito, in za drugim ovinkom na levo se je soteska nekoliko razširila. V kotlu, pod zasneženimi krošnjami bukev, sta druga za drugo tičali dve baraki, zgrajeni na kamnitih temeljih, iz vodoravnih, neoljubljenih brun, in z vejami, razloženimi po stenah, da ju ne bi mogel podnevi iz ptičjega zornega kota kdo opaziti.

Na cilju, na majčkenem dvorišču med barakama, so prišleci obstali.

Operacijska soba, nizek in podolgovat prostor, je zavzemala dobro tretjino spodnje barake. Stene so bile obložene z rjavim ovojnim papirjem, pod je bil iz grčavih desak in sveže poriban. Veliko, trodelno okno je gledalo na jugozahodno stran, podnevi je prepuščalo precej svetlobe, zdaj ponoči je bilo zagnjeno z gosto črno zaveso, karbidovka, obešena na stensko kljuko, pa je jarko razsvetljevala prostor.

Sredi tistega dela sobe proti oknu je stala operacijska miza, vsa iz surovo obdelanega lesa, brez koščka železa, stoječa na enem samem zadržnem panju, ki se je spodaj opiral na troje razkrcenih nog; ležišče je bilo sestavljeno iz treh delov, tisti del za pod glavo se je dal s pomočjo oprornice, zobate kakor velikanska žaga, po potrebi dvigniti nad vodoravno lego, tisti za pod noge pa spustiti; in pokrita je bila miza z belim, pred operacijo prekuhanim platnom, na vogalih privezanim s pentljami, ob robovih pa je gledalo izpod njega spodnje, roza, gumirano platno.

Prostor je bil do kraja izrabljen. Na eni strani mize je bil pritrjen k steni drobno razpokan porcelanast umivalnik s pipo; na nasprotni stra-

ni je stal železen štedilnik, ta čas zakurjen, na njem troje različno velikih loncev, v njih je kipele voda. V drugem delu sobe je bila nameščena v enem kotu mizica s policami nad njo, na policih deščicah obvezila v pločevinastih kasetah, zdravila v stekleničkah in škatlicah vseh velikosti ter razni instrumenti, v drugem kotu pa zdravnikova starinska, visoka postelja, torej edini kos pohištva, ki ni bil na hitro izdelan nalašč za operacijsko sobo.

Zraven umivalnika je stal doktor Felicijan, majhne postave, orlovskega nosu, še brez gub na obrazu, a bleščeca se pleša mu je odspred že silila proti vrhu visokega temena, okrogle svetle lise zadaj pa mu tudi dolgi, valoviti lasje niso mogli povsem zakriti. Roke s kratkimi prsti, vse do komolcev v milnati peni, je dolgo, energično krtačil ter si jih nazadnje, že posušene, še krepko otril z nekaj kapljami brezbarvne tekočine, ki mu jih je zraven stoječi bolničar Darko curnil iz stekleničke v prgišče.

Nato je Darko, oblečen le v srjaco s kratkimi rokavi, stopil do štedilnika, vzel z njega največji, pocinkani lonec, odlil vrelo vodo v vedro v kotu, odkril lonec in ga ponesel na stolček zraven umivalnika. Nataknil si je gumijaste rokavice, počakal, da se je voda malo pohladiła, segel v lonec, pobrskal in privlekel na dan nekaj iz belega blaga sešitega, ožel le-to nad umivalnikom, razgrnil — bil je operacijski plašč. Se vsega mokrega ga je s svojimi vedno počasnimi gibi nataknil Felicijanu, ki je iztegnjenih rok nestržno čakal, ter mu ga, s pentljami in pasom zadaj, nespretno zavezal. Po podobnem postopku mu je nataknil še platneno čepico na glavo, oblekel gumijaste rokavice in privezal čez usta in nos naličnico, zatem pa je na enak način oblekel v zoprno mokroto tudi Ido, ki se je pripravljala, da bo sodelovala pri operaciji, le košato lasišče ji je ukrotil z ruto. Sam sebi pa je dal na sicer vedno golo glavo edino belo čepico, plašča in naličnice ni bil vajen, saj nikoli ni imel opraviti prav z rano, opozoril ga pa tudi ni nihče, da bi bilo to dobro.

Ko je bilo tako vse pripravljeno, je Felicijan pristopil k Alešu: ležal je na operacijski mizi, z vzglavjem proti okenski steni, do vratu pokrit z rjuho, tudi vlažno, z glavo, celo ostrizeno in obrito, obrnjen malo na desno stran. Vлага ga je nekoliko predramila iz mrtvičnosti, oči je imel na pol odprte, a zrl je nepremično nekam proti stropu, ravnodušen za vse, kar se je dogajalo z njim in okoli njega.

Se preden je oblekel operacijsko haljo, je bil Felicijan pregledal ranjenca od nog do glave, glavo pa od vseh strani, tudi nos, usta in ušesa, če kaj ne teče iz njih. Zdal pa si je s kratkovidnimi očesi, skozi debela stekla, v katerih so se srebrili številni sosredni polkrogi, še enkrat prav od blizu ogledal ranico na levem sencu: kakor fižol je bila velika, začepljena s kepico umazano rjave, strjene krvi, pomešane z lasmi, robovi so bili nātrgani, nabrekli, od vnetja rdečkasti.

Skrb se je Felicijanu še globlje zajedla v obraz. Zdravnik splošne prakse. Pičlo znanje o kirurgiji nasploh — da o vojni kirurgiji ne govorim. V partizanski bolnici komaj tri četrt leta, ranjene v glavo, katere so pripeljali do sem, bi naštel na prste — po večini pomrejo prej — izkušnjej torej tudi bore malo. Pa gibčnost prostov, za to specialnost nujna? Pa poleg tega — brez rentgena? Pa neprimerna razsvetljava — ostre sence? Pa celo z odprtim plamenom — a etrovi hlapi — kurja pot človeka spreleti, če se le domisli, kaj se utegne zgoditi! ... Počakal bi vendarle do dneva — da ni tako vražje nujno? ... Premalo, premalo znam... kaj, da rano zgolj očistim, posujem s sulfamidom? ... Ampak če umrje — kriv bom, da nisem skoril vsega, kar bi lahko! ... Poskusiti moram, kar je v moji moči — hujše z operacijo menda ja ne bom naredil, kot je... si je dal poguma, ko se je po težkih sekundah omahovanja, v katerih so se mu takšne in podobne misli nepopisno naglo križale po glavi, ponovno zbral, in zapovedal je Darku, naj se pripravi.

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5, 6, 7, 8, 9, 10 (danes dopoldne) 11, 12, 13, 14, 15, 19.30 (radijski dnevnik), 22, (dogodki in odmevi), 17, 18, 23, 24; ob nedeljah pa ob 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23 in 24.

S 21. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Glasovi v ritmu — 10.20 Pri vas doma — 12.10 P. I. Cajkovski: Tema in variacije iz Suite št. 3 v G-duru, op. 55 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtiljak — 16.40 S knjižnega trga — 16.55 Klavir v ritmu — 17.10 S kvartetom Van Wood — 17.20 Gremo v kino — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 Naš gost — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča — 20.00 Sobotni večer s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in njegovimi gosti — 21.15 Vedri zvoki — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
8.05 Uvodni akordi — 8.40 Sobota na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 Z ansambлом Fausto Papetti — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Zabavni zbori, filmska glasba in še kaj — 16.05 Danes smo izbrali — 16.40 Rad imam glasbo — 17.40 Instrumenti v ritmu — 18.00 Oddaja progresivne glasbe — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Za vsakogar nekaj

Tretji program
20.05 Okno v svet — 20.20 Bohuslav Martinu: Julietta — 21.10 Dogodki dneva — 23.05 Sobotni večer z Beethovnom — 23.55 Iz slovenske poezije

N 22. OKTOBRA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke: Je gospod Smirek deževnik? — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite, tovariši! — 10.25 Pesni borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30

Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Popularne operne melodije — 14.30 Humoreska tega tedna: Vidocquove pustolovščine — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.15 Radijska igra: Kosmatin — 17.50 Godala v ritmu — 18.00 Novo, noveše, najnoveše — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz za vse

Drugi program
8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro — 8.40 Glasbeni mozaik — 9.35 Nedeljski sprehodi — 12.00 Opoldanski cocktail — 14.00 Panorama zvokov — 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program
20.05 Športni dogodki dneva — 20.10 Igramo kar ste izbrali — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Dogodki dneva — 23.55 Iz slovenske poezije

P 23. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri — 9.40 Cicibanov svet — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Carl Maria von Weber: Koncertna skladba za klavir in orkester v f-molu, op. 79 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S tujimi pihalnimi godbami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Amaterski zbori pojo — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 V galeriji lahke glasbe — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Zvoki in barve orkestra Boston Pops — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavnih melodij — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом bratov Kovačič — 20.00 Ti in opera — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Od popevke do popevke

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 Sprehodi instrumentov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih priredbah — 16.05 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Pota našega gospodarstva — 17.50 Deset minut v ritmu bosse nove — 18.00 Izložba hitov — 18.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.00 Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 19.40 Svetovna reportaža

Tretji program
20.05 Z baletnih odrov — 20.50 Naš eksperimentalni studio — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Koncertatni jazz — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vilko Ukmar — 23.55 Iz slovenske poezije

T 24. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednje stopnjo: Odkritje heliocentričnega sistema — 9.35 Slovenske narodne — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Klavir in violina — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 S triom Slavka Znidaršiča — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Od melodije do melodije — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Pianist Philippe Entremont igra Gershwin — 18.15 V terek na svidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Henčka Burkata — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Od premiere do premiere — 21.30 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Popevke se vrstijo — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Večer sodobne makedonske glasbe

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo: Prvi slovenski rokopis — Brižinski spomeniki — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Lahka glasba na našem valu — 16.05 Radl smo jim prisluhnili — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Ljudje med seboj — 17.50 Deset minut z ansambлом Mojmir Sepeta — 18.00 Parada orkestrrov — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zabavni zvoki za vse

Tretji program
20.05 V korak s časom — 20.15 Komorni intermezzo — 20.30 Slavnostni koncert ob dnevu združenih narodov (prenos iz Zeneve) — 21.40 Dogodki dneva — 21.50 Glasbena medigra — 22.00 Salzburški festival 1972 — 23.30 Nokturno s Haydnom — 23.55 Iz slovenske poezije

S 25. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 Glasbeni spomini — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Marjan Kozina: odlomek iz 2. dej. opere Ekvincij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Slovenske narodne v zborovskih priredbah — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Odskočna deska — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Listi iz albuma orkestra Gerharda Welnerja — 17.10 Glasbena galerija — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.15 Glasbene vinjete — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.30 Simfonični

koncert orkestra RTV Ljubljana v Slovenski filharmoniji (stereo) — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednje stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 16.05 Srečanje melodij — 16.40 Mladina sebi in vam — 17.40 Sprehod skozi čas — 17.50 Minute s slovenskimi instrumentalnimi ansambli — 18.00 Popevke na tekočem traku — 18.40 Pop in underground — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Izbrali smo vam

Tretji program
20.05 Kultura danes — 20.20 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 23.35 Napevi zgodnjega XVI. stoletja — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 26. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Slovenske narodne pesmi — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Chopin in pianistke — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Mladina poje — 14.30 Sestanek instrumentov — 14.40 Enajsta šola — 15.40 Minute za skladateljem Krunom Cipejcem — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Naš podlistek — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Zvoki z orkestrom Parris Mitchell — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Kulturna kronika — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Kampača — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Iz noveše nemške koncertantne literature

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Levo, desno, nakrog — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Naš intervju 17.50 Z dixieland ansambлом Jožeta Privška — 18.00 Sestanek ob juke-boxu — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes

Tretji program
20.05 Iz slovenske simfonične literature — 20.55 Mednarodna radijska univerza — 21.05 Pet stoletij evropske zborovske glasbe — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Peter

Kušar: Mozartovi klavirski koncerti — 22.25 Dunajski slavnostni tedni 1972 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 27. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Koncert za mlade poslušalce — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Giuseppe Verdi: dva prizora iz 3. dej. opere Aida — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Za otroke, otroške pesmi — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Majhen recital violončelista Miloša Mlejnika — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Popoldanski sestanek z orkestrom Jugozahodnega nemškega Radia — 17.10 Operni koncert — 17.50 Človek in zdravje — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana — 20.00 Srečko Kumar in pevski zbor Učiteljske zveze Julijske Krajine — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
8.05 Vedri zvoki — 8.40 Peček na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Vodomet melodij — 16.05 Z londonskih pop odrov — 16.40 Melodije po pošti — 17.40 Svet in mi — 17.50 Deset minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 18.00 Glasbeni cocktail — 18.40 Veliki plesni orkestri — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Orgle v ritmu — 19.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Tretji program
20.05 Radijska igra: Nekaj — 20.40 Tri suite — tri obdobja — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Zborovskih portretov velikih skladateljev — 22.00 Dubrovniške poletne igre 1972 — 23.00 Nočne minute za komorno glasbo — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1 — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-I-135 — Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

S 21. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Velika šolska ura — prenos iz Kragujevca, ob 16.20 ponovitev (RTV Beograd), 17.30 Po domače: Ptujski festival, 18.00 Obzornik, 18.15 V deželi klobukov — serijski barvni film, 18.40 Gospod Piper — serijski barvni film, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Humoriistična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, (RTV Ljubljana), 20.30 Zvoki Panonije — prenos iz Osijeka (RTV Zagreb), 21.30 Pribočnik njegove ekscolence — zadnja epizoda, 22.45 TV kažipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

N 22. OKTOBRA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.45 Po do-

mače s kvintetom DO in Jožetom Kapičičem (RTV Ljubljana), 10.12 Kinetijska oddaja (RTV Beograd), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta, 11.50 Poročila, 11.55 Mestece Peyton, 12.45 TV kažipot (RTV Ljubljana), 14.30 Mednarodni mnogoboj, 15.00 Mednarodni atletski cross »Politike« (RTV Beograd), 16.30 Diagonale — ponovitev, 17.20 Po domače, 17.50 Prometna oddaja, 18.10 Za konec tedna, 18.25 Poročila, 18.30 Operacija Beograd — domači film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Košarkarski finale za pokal Jugoslavije — prenos, 22.05 Stih in pesem (RTV Zagreb), 22.20 Sportni pregled (JRT), 22.50 Poročila (RTV Ljubljana)

P 23. OKTOBRA

9.05 Odrpta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Angleščina — ponovitev, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Gori, doli, okolje: V dolgočasju — barvna oddaja, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Kremenkovi-

— serijski barvni film, 18.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.00 Mladi za mlade (RTV Sarajevo), 19.45 Risanka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Mala antologija jugoslovanske TV drame — B. Adrić: Daleč je pač Avstralija — drama TV Beograd, 21.40 Kulturne diagonale, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

T 24. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.35 Nemščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 I. Cankar: V gozdu, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Poje zbor Franceta Prešerna iz Kranja, 19.00 Mozaik, 19.05 Iz sveta oblikovanja: Arhitektura, 19.25 Staranje in starost: Sosedstva pomoč, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Reportaža, 20.35 3-2-1, 20.45 Knjigarnar, ki se ni več kopal — švedski barvni film, 22.10 W. A. Mozart: Sonati št. 1 in 2 za čelo in flavto, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana)

S 25. OKTOBRA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Vitez Vihar — serijski film, 18.15 Obzornik, 18.30 Jazz na ekranu: Klaus Doldinger Pasport, 19.00 Mozaik, 19.05 Od filma do filma, 19.25 S kameru po svetu: Jezero Kivu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.40 E. Zola: Nana — 4. del barvne oddaje, 21.25 Po sledih napredka, 22.15 Poročila (RTV Ljubljana)

Č 26. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Angleščina — ponovitev, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Polka je ukazana: Folklorna skupina iz Preddvora, 18.15 Obzornik, 18.30 Vsi vlaki sveta — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Mestece Peyton, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Cetrtkovi razgledi, 22.00 Koncert ob dnevu združenih narodov — barvni posnetek iz New Yorka, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

ski barvni film; režiser Jarl Kulle, igrajo: Jarl Kulle, Margaretha Krook;

Zgodba pripoveduje o postaranem knjigarnarju, ki se oženi z bivšo prostitutko. Toda ta zveza se konča tragično. Film, za katerega je ponekod značilna očarljiva »švedska« lahkotnost, preveva ljubezniva melanholija; puritanci pa bodo morali nekajkrat prizanesljivo zamizati.

Petek, 27. oktobra, ob 20.40:

KACJA KOZA — ameriški film; režiser Sidney Lumet; igrajo: Marlon Brando, Anna Magnani, Jeanne Woodward;

Film je bil posnet po drami Tennesseeja Williamsa Orfej se spušča. V prvem planu je usoda nemirnega Vala Xaviera, ki se pritepe v zatohlo mračno mestec Two Rivers v državi Mississippi, kjer se ničesar pomembnega ne dogaja. Zaposli se v trgovini nesrečne žene bolnega in zlobnega Jabcia Torrancea. V nenavadnega in malce čudaškega Vala se gospodarica zaljubi in tragedija je tu...

P 27. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 L. Suhodolčan: Slikar, 18.15 Obzornik, 18.30 Zakaj rekreacija, 18.40 Ekonomsko izrazoslovje, 18.45 Glasba za oči: O. Respighi — Beneški mojstri, 19.00 Mozaik, 19.05 Sodobniki: Ela Peroci, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Reportaža, 20.30 3-2-1, 20.40 Kačja koža — ameriški film, 20.35 Amerika na smučeh — barvni film s festivala športnih in turističnih filmov v Kranju, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

Kranj CENTER

21. oktobra amer. barv. film DIAMANTNA DŽUNGLA ob 15. uri, jug. barv. film VALTER BRANI SARAJEVO ob 17. in 19.30, premiera angl. barv. filma VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 22. uri

22. oktobra premiera amer. barv. filma BALADA O DINGUS MAGEEJU ob 14. uri, jug. barv. film VALTER BRANI SARAJEVO ob 16. in 19.30, premiera danskega barv. filma RDECI RUBIN ob 21. uri

23. oktobra angl. barv. film VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 16., 18. in 20. uri

24. oktobra angl. barv. film VAMPIRJEVE LJUBIMKE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

21. oktobra premiera amer. barv. filma KLICALI SO JO KOBILICA ob 16. in 20. uri, amer. barv. film JAGODE IN KRI ob 18. uri

22. oktobra amer. barv. film DIAMANTNA DŽUNGLA ob 14. in 18. uri, amer. barv. film JAGODE IN KRI ob 16. uri, amer. barv. film KLICALI SO JO KOBILICA ob 20. uri

24. oktobra amer. film OB 3.10 ZA YUMO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

21. oktobra amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30

22. oktobra amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 16. in 18.30

23. oktobra amer. film OB 3.10 ZA YUMO ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

21. oktobra franc. barv. film BORSALINO ob 16., 18. in 20. uri

22. oktobra franc. barv. film BORSALINO ob 15. in 19. uri, ital. barv. film KO SO ZEN-SKE IMELE SE REP ob 17. uri

24. oktobra amer. film NAŠI SORODNIKI (Stan in Olio) ob 18. in 20. uri

Krvavec

22. oktobra amer. barv. CS film OGNJENA KARAVANA ob 16. in 19. uri

Škofja Loka SORA

21. oktobra amer. film FRA DIAVOLO ob 18. in 20. uri

22. oktobra amer. film FRA DIAVOLO ob 16. uri, amer. barv. film CLOVEK ZAKONA ob 18. in 20. uri

23. oktobra amer. barv. film CLOVEK ZAKONA ob 19. uri

24. oktobra amer. barv. film ROLLING STONES ob 20. uri

Železniki OBZORJE

21. oktobra angl. barv. film DEVICA IN CIGAN ob 20. uri

22. oktobra amer. barv. film CATCH 22 ob 18. in 20. uri

Radovljica

21. oktobra amer. barv. film POLNOCNI OBRACUN ob 18. uri, amer. barv. film JOE, TUDI TO JE AMERIKA ob 20. uri

22. oktobra amer. barv. film JOE, TUDI TO JE AMERIKA ob 16. uri, amer. barv. film NA POTI ZA SHILOH ob 18. uri, amer. barv. film PET LAHKIH KOMADOV ob 20. uri

23. oktobra amer. barv. film KONJENIKI ob 20. uri

24. oktobra amer. barv. film UMORI V ULICI MORG ob 20. uri

Bled

21. oktobra nem. barv. film CUDEZ LJUBEZNI ob 17. in 20. uri

22. oktobra franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 15., 18. in 20. uri

23. oktobra franc. barv. film DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 17. in 20. uri

24. oktobra amer. barv. film VRNITEV SEDMIH VELICASTNIH ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

21. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

22. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

23. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

24. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

Jesenice PLAVZ

21. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

22. oktobra ital. barv. CS film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMUCHA

23. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

24. oktobra amer. barv. film SIERA TORRIDE

Dovje Mojstrana

21. oktobra ital. barv. VV film SONCNICE

22. oktobra amer.-ital. barv. CS film NOČNI OBRACUN

23. oktobra amer. barv. VV OSTANIMO SKUPAJ

Javornik DELAVSKI DOM

21. oktobra amer.-ital. barv. film CJAMANGO

22. oktobra ital. barv. VV film SONCNICE

Ta teden na TV

Nedelja, 22. oktobra, ob 18.30:

OPERACIJA BEOGRAD — jugoslovanski film; režiser Zika Mitrović, igrajo: Dušan Bulajić, Aleksander Gavrić, Bata Zivojinović;

Neposredno pred teheransko konferenco, na kateri so se sestali Roosvelt, Stalin in Churchill, je bilo nad jugoslovanskim ozemljem zrušeno ameriško letalo, v katerem je bil sovjetski polkovnik. Nacistični protiobveščevalni službi je bilo takoj jasno, da je ujetnik dragocen obveščevalc zavezniških armad. V akcijo so tedaj stopili jugoslovanski ilegalci in diverzanti, saj je sovjetski oficir prenašal važne skrivnosti za teheranski sestanek, ki bi lahko usodno vplivale na potek vojne, če bi jih dobili v roke Nemci. Začela se je »operacija Beograd«.

Torek, 24. oktobra, ob 20.45:

KNJIGARNAR, KI SE NI VEČ KOPAL — šved-

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

1. OPRODA, 7. PREPIS, 13. PROTEKIONIST, 15. SEKA, 16. REN, 17. AMOR, 18. DERMATOL, 21. AKA, 22. MI, 23. UU, 24. OL, 26. RN, 27. IKA, 29. FILOMENA, 34. KARP, 36. NOS, 37. PETA, 39. INTELEKTUALEC, 42. STATUS, 43. INKASO.

IZZREBANI RESEVALCI

Dobili smo 93 rešitev nagradne križanke. Izžrebani so bili: 1. nagrado (30 din) prejme Janez Zazvonil, Tržič, Trg svobode 20 I; 2. nagrado (20 din) Viktor Uranič, Cerklje 163; 3. nagrado (10 din) pa dobi Marija Mihelčič, Kranj, Ul. 1. avgusta 3. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. blaginja, 7. temeljni zakon države, 13.

špansko žensko ime, tudi nekdanja zelo znana popevka, 14. nekdanji ameriški predsednik, Herbert Clark, tudi znamka Iskrinih sesalcev za prah, 15. tuje žensko ime, 16. pametnost, tudi modrina, 17. stari oče v dalmatinskem narečju, popularna pesem, 18. dvorana, praznična obleka, oprava, 19. Nikola T. Aleksič, 20. slovit »presajevalec src«, dr. Christian, 23. ime slovenskega slikarja Subica, 26. zdravilna rastlina, ker ima mnogo sluzi, ublažuje kašelj, 27. hitro hlajljiva tekočina, 31. roman ameriškega književnika Hermana Melvilleja («Moby Dick»), 33. letopis, kronika, 34. prebivalec Asirije, 35. rimski cesar, zadnji veliki osvajalec, 36. ime slavne pevke Tebaldirjeve, 37. glasbeni znak nad noto označuje trajanje glasu; svetlobni sij okrog nebesnega telesa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					
15					16						
17					18					19	
			20	21					22		
23	24	25	26				27	28	29	30	
31			32				33				
34							35				
36							37				

NAVPIČNO: 1. obramba, staroveški izraz za nasip, pre-

grada pri vodi, 2. ime slovenskega popevkarja Leskovarja, 3. konec molitve, tako bodi!, 4. galebu podobna »mestna« ptica, 5. osebni zaimek, 6. znak za kemično prvino radij, 7. strigalica (zleze v uho!), 8. izdelovalec sodov, 9. trenje, 10. angleška reka, ki teče skozi Stratford, rojstni kraj Shakespearja, 11. sporočilo, novica; notranji glas, 12. grški kraj v južnem Epiru, ob reki Arakhtos, 16. francoski slikar, impresionist, Edouard (znamenita slika »Zajtrk v naravi«), 18. ljubka, golobu podobna ptica, 21. spokornik, pravno močan človek, kdor goji askezo, 22. kovinsko ali papirnatu plačlino sredstvo, 23. reka v Srbiji, tudi vrsta cigaret, 24. telovadni elementi, vešnja, 25. bolgarski književnik, Pelin, 28. reka na Pirlnejskem polotoku, na Portugalskem Tejo, 29. tovarna športne opreme v Begunjah, 30. del psevdonima prve jugoslovanske filmske igralke (Ita ...), 32. rimska boginja Jeze, 33. nekdanji mož pevke Valente, tudi danski otok, 35. Tone Kralj.

● Rešitev pošljite do četrta, 26. oktobra na naslov: Glas, Moše Pijadeja 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava Gorenjska kmečka noša. V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji, v galerijskih prostorih pa razstava grafik akad. slikarja Karla Zelenka, ki jo je posredovala Moderna galerija v Ljubljani ter grafičnih del G. B. Piranesija (1720—1778). V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji v isti stavbi pa razstava akad. slikarja Zmaga Jeraja. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. 12. in od 17. do 19. ure.

loterija

Srečke s končnicami	so zadele din
0	10
02150	1.010
52710	510
507020	10.010
41	30
161	100
50231	500
98141	1.030
772451	10.000
32	20
172	50
7412	200
06082	500
17212	1.000
77722	2.000
060322	10.000
147792	10.000
732262	10.000
3	10
01653	2.010
78613	510
382353	10.010
439603	10.010
14	20
94	20
834	50
49474	500
83774	500
224124	10.000
609284	10.000
75	40
5705	200
08655	1.000
20975	2.040
067235	10.000
154015	10.000
6	10
40626	1.010
56356	510
96606	2.010
154676	10.010
733456	10.010
47	20
57	30
5017	300
70327	500
444137	10.000
38	20
258	50
278	100
7758	300
41708	500
708988	10.000
39	20
619	50
619	500
56729	500
312039	10.020
699469	150.000

umrli so

- V KRANJU**
 Bolte Judita, roj. 1905, Črtanec Jožef, roj. 1898, Luskovec Franc, roj. 1919, Svovljšak Ivana, roj. 1900, Sušnik Franc, roj. 1900, Sitar Marjana, roj. 1891, Dolenc Antonija, roj. 1893, Wahl Ana, roj. 1892
- V SKOFJI LOKI**
 Fojkar Franc, roj. 1911
- V TRŽICU**

TRŽNI PREGLED

- JESENICE**
 Solata 4,50 din, špinača 6,20 din, korenček 2,50 din, slive 5 din, jabolka 4,20 do 3,50 din, limone 9,70 din, česen 14,40 din, čebula 3 do 4 din, pesa 2 din, paradižnik 5 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,85 do 1 din, surovo maslo 35 din, smetana 15,50 din, klobase 4,90 din, skuta 9,10 din, sladko zelje 1,60 do 1,80 din, kislo zelje 4,20 din, cvetača 6,20 din, krompir 1,60 do 1,80 din.
- KRANJ**
 Solata 6 din, špinača 8 din, korenček 4 din, slive 8 din, jabolka 2,80 din, pomaranče 7 din, limone 12 din, česen 15 din, čebula 4 din, fižol 10 do 12 din, pesa 4 din, kaša 6 din, paradižnik 5 do 8 din, hruške 8 din, banane 8 din, ajdova moka 8 din, koruzna moka 5 din, jajčka 1 do 1,20 din, surovo maslo 24 din, smetana 14 din, orehi 38 din, klobase 6 din, skuta 8 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 6 din, kislja repa 4 din, cvetača 10 din, paprika 7 din, krompir 1,60 din, žganje 20 din, kostanj 10 do 12 din.
- TRŽIČ**
 Solata 5 din, korenček 6 din, jabolka 5 do 6 din, limone 15 din, česen 18 din, čebula 5 din, fižol 12 din, pesa 4 din, kaša 9 din, paradižnik 5 do 6 din, motovilec 3,50 din, suhe smokve 15 din, sveže 8 din, jajčka 1,10 do 1,30 din, smetana 16 din, skuta 9 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 4 din, cvetača 6 do 7 din, paprika 6 din, krompir 2 din, banane 7 din, peteršilj 7 din, zelena 7 din.

poročili so se

- V KRANJU**
 Kavčič Franc in Draksler Tatjana, Zupin Jože in Jenko Marija, Jerkič Jure in Jagodic Zaneta, Veler Rajko in Namivšek Ida, Slatnar Mavricij in Grabar Milena, Stenovec Ivan in Babič Lea
- V SKOFJI LOKI**
 Stukl Franc in Ramovš Valentina, Novak Branko in Seljak Marija, Rupar Andrej in Fink Marija, Brglez Ivan in Hafner Ana, Tušek Drago in Bizjak Marija, Trček Marijan in Petrovič Stanislava, Zitko Ciril in Demšar Marija Marjeta, Kavčič Franc in Jurjevič Stanislava, Maček Franc in Brumec Ana, Oblak Franc in Tomšič Janja, Cerk Anton Matjaž in Jelovečan Olga
- V TRŽICU**
 Ferlin Slavko in Grašič Marija, Meglič Miroslav in Slapar Milena, Hudorovič Janez in Bečan Silva

Dve prireditvi na Jesenicah

Drevi bo v dvorani amaterskega gledališča Tone Cufar na Jesenicah nastopil zabavno-glasbeni ansambel Miha Dovžana s pevko Ivanko Krašovec in s humoristom Radom iz Skofje Loke. Prireditelji bo poživila tudi poslovalnica Murke na Jesenicah v modno revijo.

V delavskem domu na Javorniku pa bo drevi koncert znanega ansambla Vilija Potrča s pevko Majdo Renko D. S.

- SOBOTA**
- SMUČARSKI SKOKI** — Gorenja Sava: mednarodna skakalna tekma na 50-metrski plastiki (ob 14. uri)
- NAMIZNI TENIS** — Kranj: v avli osnovne šole Simona Jenka II. kolo prve zvezne namiznoteniške lige — ženske Triglav : Vojvodina (ob 17. uri).
- ROKOMET** — Stražišcer Sava B : Skofljica — ženske (ob 16.30), Sava : Steklar — ženske (ob 18. uri), Sava : Novo mesto (ob 19. uri)
- NOGOMET** — Stražišcer Sava : Slovan (ob 15. uri), Lesce: Lesce : Bohinj, Naklo: Naklo : Korotan, Britof: Britof : Senčur, Zeleznik: Alples : Tržič (vse ob 14.30)

- NEDELJA**
- ROKOMET** — Preddvori Predvor B : Storžič (ob 8.45), Predvor : Križe B (ob 10. uri), Kranj: Veterani : Alples (ob 10. uri), Radovljica: Radovljica B : Duplje B (ob 8.45), Radovljica : Kranj (ob 10. uri), Cerklje: Krvavec : Kranjska gora (ob 10. uri), Tržič: Tržič B : Jesenice (ob 8.45), Zabnica: Zabnica : Sava B (ob 10. uri), Skofja Loka: Sešir B : Besnica (ob 8.45), Sešir : Kamnik — ženske (ob 10. uri), Sešir : Kamnik — moški (ob 11. uri), Selcar: Alples B : Radeče — ženske (ob 10. uri), Duplje: Duplje : Olimpija (ob 10. uri)
- ODBOJKA** — Bled: Bled : Bovec (ob 10. uri)

OB TISOČLETNICI LOŠKEGA GOSPOSTVA

Piše dr. Pavle Blaznik (17)

Z novim vekom je trdno oblast freisinskih škofov nad loškim ozemljem vse bolj ogrožal deželni knez, ki je z uveljavljanjem centralističnih tendenc sistematično krnil pravice zemljiškega gospoda. V 16. stoletju so prišle na vrsto rudniške pravice, ki so se po dolgoletnih prepirih freisinskemu škofu povsem izmaknile, s čimer se je povezanost Zeleznikov z loškim gospostvom temeljito razrahljala. Z novim redom so se okoriščali predvsem fužinarji, zlasti tisti, ki so kopičili deleže. Novo razmerje do freisinskega škofa se je izražalo posebno pri izbiri gozdov, ki so jih fužinarji izsekavali deloma kar na svojo pest; iz strahu pred deželnim knezom je zemljiški gospod marsikdaj zatisnil oči in so debela padala brez reda, ne da bi se kdo vmešaval v tako pustošenje. Prav gotovo ni pretirana trditve, da so dali fužinarji letno podreti tudi čez tisoč debel, saj so obrati zahtevali ogromne količine oglja. Z oglastvom so se ukvarjali domačini iz sosednjih naselij, tako iz kajžarskih kot tudi iz gruntarskih vrst; bili so prav gotovo številnejši kot rudarji. Oglarji so navadno kar sami pripravljali les za kopišča in so bili torej obenem tudi drvarji.

V samih Zeleznikih so prebivali delavci iz neposredne proizvodnje — kovači, ki so bili zelo številni in so številčno prav gotovo presegali sovrstnike po drugih železarskih krajih na Kranjskem. Zelezniki so bili namreč po podatku iz leta 1581 glede produkcije železa (letno okoli 3000 centrov (vodilni v deželi). Kovači so živeli v tesnih razmerah. Po podatkih iz leta 1621

so se kot gostači stiskali v zgornjih prostorih sicer mogočnih fužinarskih stanovanjskih poslopij. V posameznih hišah se je gnetlo tudi po 50 ljudi. Med kovači so bili pač v večini tisti, ki so delali v vigenjih, kjer so izdelovali žeblje. Seznam iz okoli 1630 kaže, da so v Zeleznikih tedaj poznali najrazličnejše vrste žebeljev, ki so jih označevali z italijanskimi izrazi, ker je bil izvoz pač v največji meri navezan na italijanska tržišča. Izdelovali so mimo daljših tankih žebeljev (tratti), ki so jih uporabljali za mehak les, tudi krajše debele (grossi), ki so bili primerni za trd les. Že okoli leta 1630 je v Zeleznikih zaslediti založništvo. Kovači so namreč dobivali od fužinarjev ustrezno količino železa in so po naročilu izdelovali določeno vrsto in množino žebeljev. V navadi je bilo, da so k težji priračunavali dogovorjeni odpadki (kalo) v višini 30%. Kalo je predstavljalo za žebelarje dodatni zaslužek (avanzo), kajti žebli iz prihranjenega železa so pripadali žebelarjem, česar pa fužinarji niso vedno priznavali. Kot je bila družba v Zeleznikih v zelo različnem socialnem položaju, tako je bilo čutili tudi razlike v narodnostnem pogledu. Fužinarski življenj je v narodnostnem pogledu vse bolj izprepletal, toda vse je vezala skupna lastnost — velika podjetnost.

Zelezniški pogled je pobudil vrsto podjetnikov, ki so poskušali srečo v drugih predelih obsežnega loškega gospostva. Te poskuse je freisinski škof spremljal z očitnim nezadovoljstvom, saj je s tem nevarnost razkrajanja gospostva nevarno rasla.

Zgodaj (1533) se omenja rudnik vtriola v območju Bukovščice, kjer je bilo tudi razvito deležništvo, toda rudnik se ni dolgo vzdržal, saj je na tamkajšnje rudarje samo nekaj desetletij kasneje spominjalo le še krajevno ime Knapji. — Kratkoga življenja je bila fužina v Farjevem potoku, ki se je zaradi pomanjkanja rude že spočetka borila z velikimi težavami.

Istočasno je sililo fužinarstvo tudi v Poljansko dolino. Med novimi podjetji je bila najpomembnejša fužina ob izlivu Hobovščice v Poljanščico, kjer je še danes ohranjeno naselbinsko ime Fužine. Podjetje je bilo organizirano po železnikarskem zgledu; vsaj del deležnikov je bil iz vrst loških meščanov. Kazno je, da so Hobovšče zmogle nekako tretjino kapacitete železnikarskih fužin. Zilavost je fužina pokazala ob elementarni katastrofi leta 1565, ko je huda povodenj razdrila obrat in se je podjetje nekaj let kasneje spet dvignilo; toda v 17. stoletju je fužina zašla v težave, iz katerih si ni več opomogla. — Mimo hobovške fužine so zrasle po Poljanski dolini še posamezni sorodni obrati, ki pa so bili v splošnem manj pomembni in kratkega življenja. Skoraj hkrati kot v Hobovšah se je pojavil fužinski obrat v Brekovec na žirovskem območju. Prva vest o tej fužini poteka iz leta 1550. V sklopu fužine je bila kovačija in žaga. Tudi tu se je ponovil hobovški primer. Ko je povodenj fužino razdrila, jo je gospodar sicer kmalu obnovil, vendar je obrat do konca 16. stol. povsem propadel. — Do neuspelega poskusa je prišlo ob potoku Brebovščici pod Lučnami. — Mlajšega postanka je bilo fužinarstvo nad Hotavljami ob Volaščici, kjer je v prvi polovici 17. stol. zraslo precej obsežno podjetje z dvema brescianskima pečema, cajnaricami in kovačijo; zraven so bili trgovina, mlin in žaga. Toda kljub začetnemu razmahu je podjetje že nekaj let kasneje propadlo.

Fužinarska podjetja so torej v 16. in v prvi polovici 17. stoletja na novo rasla na najrazličnejših koncih in krajih. Sicer niso pognala globljih korenin, vendar so predstavljala hudo nevarnost za homogenost loškega gospostva. Saj je gospostvu pretilo, da mu odpadejo tudi obsežni nenaseljeni gozdovi po zahodni strani gospostva, tako na Poljanskem kot na Selškem. V taki situaciji škof zlasti v začetni fazi ni nasprotoval rovtarski kolonizaciji, ki je zajela to ozemlje v 16. stol. in dosegla višek proti koncu tega stoletja.

Vse tisto, kar naj bi človeka in svet, v katerem živi, naredilo privlačnejša, lepša, popolnejša, imenujemo na kratko — moda. Moda, tovariši, je zelo resna reč. Ne verjemite posameznikom, ki ob njej samo vzvišeno zamahujejo z roko. Kar vprašajte jih, zakaj se potem ne vozijo v škafkastih avtomobilih iz petdesetih let, zakaj ne nosijo še čisto dobro ohranjenega očetovega klobuka, zakaj so zavrgli skoraj nove špičake in nabavili konjski kopitom podobne salonarje? Moda, gospodje, (tudi naziv »gospodje« postaja zelo moderen!), je torej občutljiva zadevščina, ki odločilno vpliva na mnoge panoge ljudske dejavnosti: na politiko, gospodarstvo, izobraževanje, narodno zavest, versko gorečnost, delovno storilnost in še kaj.

Pravijo, da je Nixon med predsedniškimi volitvami 1960 pogorel samo zato, ker ni nosil ozkih hlač ter kravate z rabeljskim vzorom in ker njegova frizura ni ustrezala splošno zakoreninjeni predstavi o »ameriškem dečku«.

Ko so v začetku preteklega desetletja frizerji ženskam dopovedali, naj vendar že snamejo nepraktične čepice in klobuke, je nastopil čas nemogočih pričesk. Glave dam med štirinajstimi in štiridesetimi sta obvladovali zelenkasti in vijoličasti barvi. Boljše polovice zbeganih ljubimcev, soprogov in utrujenih očkov so se čez noč spremenile v ptičja strašila, ki bi jih s srednjem veku inkvizicija nemudoma pahnila na grmado. A ker je srednji vek le daven spomin, smo morali stisniti zobe in molče potrpeti, da epidemija mine. In prešla je. Pričeske so mahoma postale kratke, malone fantovske. To pa je razjarilo močnejši spol; štirje kuštravci iz Liverpola sprožijo kontrarevolucijo. Moške frizure »la Brando« so pozabljene. Beatle posnema več sto milijonov mladeničev. Ogorčenje (plešastih) atov, ravnateljcev, pedagogov, psihologov in moralistov ne zaleže ničesar.

»Neestetski ste, odurni!« je kuštravce zmerjal neki častiljivi predavatelj matematike.

Moda ni kar tako

»Nič bolj kot Prešernov Franci, tovariš profesor in precej manj kakor vi,« je odvnil predzrni dijak, zroč v blaščete mušje letališče strokovnjaka za logaritme — ter si prisluzil ukor.

Kljub vsemu so dolgi kodri preživeli napade in dočkali celo zaton Beatlov. Sele zdaj, po osmih letih suverena vladavine, je naši oblasti pošlo potrpljenje. V Bosni menda miličniki s škarjami v rokah lovijo dolgočase ter jih neusmiljeno skubijo. Na nekaterih solah ob Jadranu so vodstva neprimerno ostrženim pobom prepovedala vstop v poslopje. Vidite, moda je iznenada prerasla v družbeni problem! Pri nas sicer nikogar več ne moti, če sopotniku v avtobusu visijo z ošiljene glave masne, svedraste ostružkom podobne štrene — njegova zunanost je konec koncev izključno njegov problem, a ne? — pač pa sumljivo škilimo v vsemogoča oblačila. Cerkvene kroge bodejo v oči super mini krilca in vroče hlačke; komaj so raz prižnec utegnili pozdraviti poplavo dolgih plaščev, že je kratkoživi »maks val« izpodrinila skrajno drzna moda razgaljenih stegen. Zvedel sem, da se nad razkritimi damskimi zadnjicami pritožujejo tudi prometniki, ki so zabeležili skokovit porast trženj. Vzrok je bilo preveliko zanimanje šoferjev za migetajoče mesovje na pločniku. Celotno bori vrščajo v spored razprav točke z naslovom: Nesramna in izzivalna noša današnje mladine. Ne, ne, niso jih prizadela polnoga dekleta, kaj pa! Te prav radi ogledujejo. Hudi so na krepkejšo polovico naraščajnikov, ki navdušeno kupuje črne, oprijete srajce, pumparice in škorenjce francoskih padalcev, bluže bundeswehra ter jopiče z oznakami »U. S. Army«. Ampak dolgo ne bodo mogli robaniti. Kolikor namreč poznam razmere, se po vrnitvi iz JLA noben shujšani in »ošišani« hipi ne pritakne več stvari, ki so v karšnikoli zvezi z vojsko — pa čeprav ameriško. V njihovi strezjenih beticah pride do podobnega preobrata kakor v sreču tiste nesamokritične, lepo rejene gospe pri petdesetih, ki je v navalu navdušenja navlekla nase dvajset-centimetrsko krilce in jo pogumno ubrala čez glavni trg podeželskega mesteca. Rojaki so od smeha komaj sprosti lovili sapo. Gospa zdaj spet hodi naokrog v svojim letoni in odvečnim kilogramom primernih cunjah.

Moda potemtakem le ni kar tako.

I. Guzelj

Značke za 1000-letnico. — Delo akad. kiparja Toneta Logondra

RAZSTAVLJA IN PRODAJA NA GORENJSKEM SEJMU OBRTI IN OPREME OD 14. DO 22. X.

Stanovanjsko pohištvo
Stavbno pohištvo
Keramične obloge
Gradbeni material

DOSTAVA NA DOM

POPUST ZA STANOVANJSKO POHIŠTVO

KREDIT DO 10.000. - din

Danes jesenski izlet izžrebanih Glasovih naročnikov

V DOLENJSKIH
BENETKAH

Tako pravijo ljubitelji krajinskih lepot Kostanjevici na Krki. V to mesto (ima le kakih 500 prebivalcev) bomo prispeli že po sedmih kilometrih od Sentjerneja. Res stoji Kostanjevica na otočku sredi Krke, odana krog in krog od temno zelene vode, ki ji ne vidiš dna.

Kljub majhnosti pa je Kostanjevica na Krki mesto, ki v kulturnem pogledu presega marsikateri večji kraj. Tu je namreč vsakoletni Dolenjski kulturni festival, tu je velika stavba bivšega cistercijskega samostana, v čigar okolju je delovišče in stalno razstavišče Forma viva.

Poslopje kostanjeviške osnovne šole je nekaj prav posebnega. Nobena šola na Slovenskem, ne visoka, ne srednja, ne osnovna, nima v svojih prostorih toliko likovnih umetnin. Videli jih bomo že pred šolskim poslopjem, potem pa še v veži, na stopnišču in po hodnikih številne oljne podobe, kipe in grafike naših najvidnejših umetnikov. Sleherni od njih si je štel v čast, da je tej mali šoli v oddaljenem mestecu, smel podariti eno od svojih del. Kajti to, kar velja za štajersko in koroško stran Slovenj Gradec, to velja tudi za dolenjsko Kostanjevico: visoka kulturna raven, četudi daleč od umetniških središč.

Poleg šole je seve tudi druge po Kostanjevici več razstavišč (galerij) in kulturnih domov — vse so si uredili domačini sami, obnavljali, popravljali stare hiše in jih nato izročali vsakovrstnim dejavnostim. Naj le omenim igro Miklovo Zalo, ki so jo kostanjeviški amaterji predstavili ne le domačinom, pač pa tudi drugje po Slovenskem in tudi na Koroškem. Bila je to ena od najboljših odrskih uprizoritev te znane ljudske igre.

FORMA VIVA

Kaj pa je spet to? Po slovensko bi rekli »živa oblika« ali »oblika žive«. Dejansko je Forma viva vsakoletno srečanje domačin in tujih kiparjev. Tu, v Kostanjevici oblikujejo plastike iz hrastovine, v Portoržu pa iz kamna. Umetniki svoja dela poklonijo gostiteljem, t. j. Kostanjevici oziroma Portoržu. Umetnine so potem razstavljene na prostem in tako dostopne javnosti.

Seveda se bodo naši izletniki pri pogledih na nekatere manj razumljive hrastove kipe ali le simbole, hudomušno nasmihali, z glavami odkimavali in si mislili svoje. Pri drugih lesenih plastikah pa bodo gotovo občudovali umetnikovo delo in zagnanost. Sicer pa je že stara

resnica, da imajo vsake oči svojega »malarja«. Zato prepustimo sodbo ogledovalcem kostanjeviške Forme vive samim.

Nekatere pa bo ogled starega samostana (z največjim arkadnim dvoriščem na Slovenskem) in obnovljene arhitektonske dragocene samostanske cerkve bolj zanimal. Naj še to omenim, da je v spodnjih prostorih samostanskega poslopja tudi velika klet slovitega cvička. Kajti tu naokrog je prava domovina te kiselkaste, a zdrave pijače.

Pleterje, kartuzijanskega samostana pod Opatovo goro (827 m) v Gorjancih nismo omenili, ker nas bo pot vodila kake 4 km pod njim. Sicer pa naša izletniška družba itak ne bi mogla obiskati notranjščino samostana molčičih patrov (očetov) in fratrov (bratov). Kajti samostanski prag smejo prestopiti le moški... Našim sopotnicam pa ne bi bilo prav, če bi ostale pred vrati...

RIMSKO PRISTANISKO MESTO

Dan se bo že nagibal, ko se bomo poslavljali iz Kostanjevice. Po desetih kilometrih vožnje se bomo ustavili v Drnovem, nekdanjem rimskem Neviodunumu.

Tu so ob cesti in delno po bregu pod njo razvrščeni nagrobniki rimskih vojščakov in meščanov, zidovi nekdanjih skladišč in drugih stavb ter ostanki starega vodovoda (akvadukta).

Neviodunum je bilo mestece ob savski strugi. Sava je namreč v onem času tekla v velikem loku čez Krško polje. Lahko celo rečemo, da so rimski ostanki starega Neviodunuma prikaz edinega ohranjenega rimskega rečnega pristanišča na Slovenskem. Vsekakor je bilo to mesto nekoč veliko, urejeno in lepo.

Neviodunum pa je bil naseljen še pred Rimljani. Imel je sicer drugo ime in je veljal za osrednjo naselbino keltskih Latobikov, ki so tu živeli že v 3. stoletju pred našim štetjem.

Ko pa smo že sredi Krškega polja, povejmo še to, da

**Pridi, Gorenj'c,
z mrzle planine,
vabi Dolenj'c
te v tople doline!**

je bil v letih 1479—1489 gospodar teh krajev (in tudi Posavlja sam ogrski kralj Matija Korvin, v ljudskih pripovedkah znan kot kralj Matjaž...

Leta 1515 se je na Krškem polju razvel kmečki punt, ki pa ga je krvavo zadušil vitez Marko iz Klisa. Moške je pobil, petsto žena in otrok pa je prodal v sužnost v vzhodne dežele. Dobil pa je ta kaj malo viteški vitez kmalu plačilo: kmetje so ga pri Brežicah do smrti potolkli.

MIMO OTOČCA IN HMEJNJIKA

Drnovo bo naša najbolj vzhodna točka na potovanju. Tu se bomo obrnili proti večerni strani, proti domu.

Po gladki dolenjski avto cesti nas bo popotna smer poslej vodila mimo Struge in Otočca; dveh gradov, ki ju je v slovensko literaturo pritegnil pisatelj Ivan Tavčar z novelo Otok in Struga.

Posebno lep pogled se nam bo kmalu za Otočcem odprl na vinorodno Trško goro s stoletnimi zidanicami. Trška gora je visoka 425 m in je veljala nekoč kot sloveča božja pot. Seveda tudi danes prihajajo množice izletnikov na to goro, so pa to drugačni, bolj žejni romarji! Bila pa je Trška gora že od l. 1135 last stiških belih menikov — od tu so dobivali vino za številno svojo samostansko družino. Grad Bajnof (iz nem. Weinhof) v podnožju Trške gore pa je imel v 14. stoletju še bolj imenitno gospodarico, nadvojvodinjo Virido Milansko!

In že hitimo skozi Karteljevo, visoko nad njim kipe v nebo mogočne razvaline gradu Hmeljnika, zgrajenega že v 11. stoletju na mestu nekdanje rimske utrdbe. Leta 1942 je bil grad požgan, zdaj ga obnavlja Zavod za spomeniško varstvo.

Pri Ivančni gorici, 30 km od Ljubljane, bomo »klobaso zašpilili«, spet bomo na cesti, po kateri smo zjutraj priptovali.

Z mislijo, da je povsod lepo, a doma pa vendarle najlepše, bomo hiteli domov, v gorenjsko stran... **C. Z.**

MED JEZERJANI

(29. zapis)

Ko smo se zadnjič razgovorili o Jenkovi kosarni, nisimo omenili možnosti za ureditev krajevnega muzeja v tem poslopju.

Stevilni obiskovalci namreč gospodarja Jenka sprašujejo, zakaj ni v hiši tudi urejen muzej. Seveda jim vodnik po kosarni na to pojasni: da je le poslopje kot tako prikazano, kot primer srednjeveškega hospica pod gorskim sedlom.

MISEL NA MUZEJ

Beseda da besedo in že so nekateri Jezerjani prišli na misel, kaj ko bi se v Jenkovi kosarni, vsaj v nekaterih prostorih, uredil prikaz ovcarstva (od volne do sukna), saj je Jezersko domičil naše najboljše ovčje pasme, ki se celo imenuje jezersko-solčavska ovca. Vsakoletni »ovčarski bal« je sicer zanimiv, a je minljiv. Marsikaj pa bi se v muzejski zbirki le bolje ohranilo.

Potem je možno urediti vsaj nekaj vitrin s prikazom krajevnih zgodovine in ljudi, pomembnih za kraj. — Tudi tovarništvo bi utegnilo biti prikazano v hiši, ki je bila s tovarniki prek Jezerskega vrha tako tesno povezana.

Celo planinski (v smislu planinstva in gorohodstva) oddelek bi bil primeren v tem gorskem raju. Saj je planinstvo le tu povezovalo Slovenice in Čehe, celo dejanje nekega češkega romana je locirano na Jezersko in njegove ljudi.

Sicer pa naj bi to stvar, če bo kdaj do izvedbe ideje sploh prišlo, urejali strokovnjaki Gorenjskega muzeja in Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju. Skaziti vzdušja Jenkove kosarne nikakor ne bi smeli s kako nasilno akcijo.

Omenim še idejo o prirerjanju zlahtnih kulturnih (literarnih) večerov v spodnjem osrednjem prostoru Jenkove kosarne. Ena takih prireditelj je bila že izpeljana in je uspela.

GONG IN »RINK«

V enem od prejšnjih zapisov sem omenjal obroč, ki vise pred nekaterimi jezerskimi hišami. Re-

kel sem, da so to nekaki gongi, seveda ne pravi, orientalski. Mislim sem na princip, nikakor pa ne, da bi Jezerjani tem obročem rekli gong, kaj šel! Torej domačini pravijo tem železnim obročem »rinks«. Ponekod pa imajo namesto »rinka« kar lemež ali celo le kos traverze. S tolkalom iz zveze visok zven, ki služi kot klic v hišo, h kosilu ali k posvetu. Torej ti »rinks« opravljajo natanko isto nalogo kot vzhodnjaški gongi.

Velja pa povedati, da so jezerjanski »rinks« prav zanimivega izvora. To so pravzaprav obroči koles, s katerimi so po tirnicah dovažali les za ladijske jambore iz Kort, ki so sedaj že na avstrijski strani. Od Kort do Robleka so bile menda položene provizorične tirnice, da je bilo spravilo lažje in za dragocen les bolj varno.

Da, dragocene macesnove hlode, v katerih pa niso smele biti letnice ravne, pač pa čim bolj zavite okrog debele ose. Jambor iz takega lesa je kljuboval viharjem na morju, tak z ravnimi letnicami bi se zlomil.

Ko je bil posel s prodajo jamborskega lesa končan, so tirnice razdrli, nekateri obroči s koles pa so našli pot do samotnih kmetij. Tam so jih obesili pred hišna vrata in po potrebi potokli po teh »rinskih«. Menda vise zdaj le še pri treh hišah, drugje imajo v stolpičih vrh hišnega stlema na zvon za sklic družine s polj. Se to: jezerski »rinks« so iz kovanega železa, niso iz litine.

OB KONCU SEZONE

Zaradi nestalnega vremena in drugih zadržkov, bom z zapisi o Jezerskem, mogel nadaljevati šele prihodnje leto.

Ker pa sem v dosedanjih zapisih dosti hvalil in se navduševal nad lepotami in zanimivostmi deželice srednj zasneženih gora, bo prav, če zapišem tudi nekaj trpejših pripomb. Z željo, da bi se stvari uredile kraju v prid.

Dejstvo je nesporno, da je prave skrbi za letoviško in turistično ureditev Jezerskega le premalo. Če pa skrb že je, potem ni zadosti dobre volje in morda tudi sredstev ne.

Najprej: pogrščam kake brošure, pisanega vodnika po Jezerskem. Nekoč, pred desetletji, sta bili na voljo kar dve knjižici, ki sta opisovali kraj. Avtorja sta bila dr. Rudolf Andrejka in domačin Igor Muri. Torej je nujna potreba po novi knjižici o Jezerskem. V vednost obiskovalcem pa tudi — mlajšim domačinom.

Avtobusni vozni red Kranj-Jezersko in obratno je za izletnike povsem neprimeren.

Namesto da bi vsaj en avtobus odpeljal iz Kranja na Jezersko zgodaj zjutraj, odpelje prvi šele sredi dopoldneva (8.25 oz 9.25). Zadnji avtobus pa se vrača z Jezerskega v Kranj kar sredi popoldneva, ko je sonce še visoko (ob 16. oz. 18. uri). Torej s kakim enodnevni izletom v jezerske gore ni več. (Osebnih avtomobilov pa tudi nimamo vsi!)

Dobro je poskrbelo avtobusno podjetje za domačine, ki se vozijo v Kranj v službo, popoldne oz. zvečer pa domov. Na izletnike sestavlja več voznega reda ni pomislil. Predlagam, da bi vsaj ob nedeljah in praznikih, morda tudi ob sobotah, vozil na Jezersko avtobus, ki bi iz Kranja odhajal zgodaj zjutraj, vsaj ob šestih, vračal pa naj bi se okrog desete ure zvečer.

NEKAJ SENCNIH STVARI

Druga stvar, ki me moti, je skrajno zanemarjena pešpot od konca gozdne ceste nad Makedom pa do sedla nad Štularjevo planino. Dokler ni bilo omenjene ceste, je bila pot bolj speljana. Očitno je sedaj preusmerjena in bolj nakazana, kot nadelana. Skratka: ta nekaj prijetna in zelo frekventirana pot je sedaj neustrezna. Tembolj, ker se je za izlet do Češke kočice še vedno poslužuje toliko turistov z navadno obutvijo.

Letoviški kraj bi moral imeti postavljenih (in potem tudi dobro oskrbovanih ali obnavljanih) sto in sto klopčic ob poteh in na razglediščih. Lepih, čistih klopčic — ne kakih zanemarnjenih podrtij. Ni treba iti daleč čez mejo in že vidimo mnoge lepo urejene izvirne in vodnjake za žejne sprehajalce in popotnike. Ob cestah so na najlepših razglednih točkah ali pa v senci ob hladnih izviroh urejena izogibaljšča (ali parkirišča) za avtomobile. Seve povsod s klopčicami in koški za odpadke.

Paziti je treba tudi na dober krajevni videz, kajti k Jezerjanom prihajajo v goste tudi estetsko zahtevnejši ljudje. Ljudska umetnost, večsili tudi umetnost samoukov, je dostikrat prisrčna, kdaj pa kdaj pa je tudi le reven kič. Da bom jasen: slikarja na Senkovem znamenju pri gostišču Valeriji je v redu, ker je preprosta in ljubezniva. Kažipot k jezeru, na desni strani ceste, pa je le prehudspodrseljaj. Tisti planšar z ogromnim pokivalom, ki naj bi bilo klobuk, je le preveč skregan s proporcionalnostjo. Tujec nas ne sme imeti za ljudi brez estetskega čuta. Ali res ni med Jezerjani nikogar, ki bi rekel, kaj je prav in kaj ni? Jezersko je prelepo, da bi ga smelo karkoli kaziti.

C. Z.

Kako je s slovensko himno?

Februarja letos je predsedstvo republiške konference socialistične zveze Slovenije sklicalo razgovor o slovenski himni. Razgovora so se udeležili družbeno-politični delavci, književniki, glasbeniki in drugi javni delavci. Tedaj je bila ustanovljena delovna skupina z nalogo, da pripravi temeljne kriterije in predlog pesmi, ki naj gredo v javno razpravo o slovenski himni.

Delovna skupina predlaga naslednje kriterije, ki naj bi se upoštevali pri izbiri himne:

Pesem mora upoštevati zgodovinsko povezanost s prelomnimi obdobji v zgodovini slovenskega naroda, pa tudi s sedanjim časom. Himna mora biti kratka in mora imeti ustrezen himnični značaj (tako melodija kot pevnost in vsebina). Himno naj bi izbral iz že obstoječih pesmi, zato naj ne bi razpisali novega natečaja za melodijo in besedilo. V vsakem primeru naj se upošteva že obstoječa besedila.

Delovna skupina je predlog za slovensko himno izbrala iz naslednjih pesmi: Naprej zastave slave; Domovina naša je svobodna; Naša zemlja; Hej brigade; Zdravljica; Slovenci; kremeniti; Internacionala; Mati Slovenija, tvoji smo sinovi in Moj dom.

Delovna skupina predlaga, naj bi se v javni razpravi Slovenci opredelili za eno od naslednjih treh pesmi:

1. Naprej zastave slave (glasba Davorin Jenko, tekst Simon Jenko). Pesem je nastala okrog leta 1860 v dobi narodnostnega gibanja Slovencev, v času narodnega prebujanja. Prepevali so jo partizani na mitingih in pohodih. Po svoji zgodovinski funkciji pesem ustreza, po muzikalni strani pa je eden najlepših primerov himnične skladbe. Morda besedilo manj ustreza današnjim razmeram, toda pesem živi med Slovenci že več kot sto let.

2. Zdravljica (tekst France Prešeren, glasbena priredba Stanko Premrl). Kot himna naj bi se pela samo predzadnja kitica. Po vsebini besedilo najbolj ustreza naporom socialistične družbe v notranjih odnosih kot tudi v odnosih naše družbe do drugih ljudi v svetu.

3. Naša zemlja (glasba Marjan Kozina, besedilo Mile Klopčič). Skladatelj je napisal kompozicijo z mislijo na himno v času, ko smo v Jugoslaviji iskali novo državno himno. Pesem je bila prvič predvajana na zboru v Dolenjskih Toplicah leta 1952.

Izvršni odbor republiške konference socialistične zveze bo v tork razpravljal o teh predlogih in jih potem z ustreznimi dopolnili (če bo to pokazala razprava na seji) dal v javno razpravo, ki naj bi se zaključila 1. februarja prihodnjega leta.

J. Vidic

Srebrna plaketa tudi za Liro in AKZ iz Kranja

Pisali smo že, da so na 2. tekmovanju slovenskih pevskih zborov v Mariboru nastopili tudi pevski zbori z Gorenjske. Omenili smo, da je zelo dober uspeh — srebrno plaketo — osvojil ženski pevski zbor Jesenice.

Vendar pa sta srebrno plaketo prejela tudi dva druga gorenjska pevška zbora. V drugi kvalitetni skupini, v skupini, v kateri so bili zbori, ki so prejeli srebrno plaketo, sta bila pred jeseniškim pevskim zborom še učiteljski pevski zbor Emil Adamič iz Ljubljane in mešani pevski zbor Angel Besednjak iz Maribora. Za jeseniškimi pevkami pa so srebrno plaketo prejeli: Lira iz Kamnika, Srečko Kosovel iz Ajdovščine, pevski zbor iz Postojne, akademski komorni zbor iz Kranja, železničarski pevski zbor iz Celja in mešani pevski zbor DPD Svobode iz Trbovelj.

D. S.

Slikarji iz Krškega na Jesenicah

Danes ob 18. uri bodo v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov kluba likovnih amaterjev Krško. Razstavo organizira likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice. Odprli jo bodo s kratkim kulturnim programom mešanega mladinskega komornega zbora Blaž Arnič jeseniške gimnazije. Predstavilo se bo 15 slikarjev s 16 slikami.

S kolektivno slikarsko razstavo likovnikov iz Krškega na Jesenicah začne vrsta slikarskih razstav sedmih likovnih skupin Slovenije. Vse do februarja naslednjega leta bodo na Jesenicah razstavljali slikarji iz Trbovelj, Celja, Murske Sobote, Ljubljane in dvakrat slikarji jeseniškega Dolika.

Kolektivna slikarska razstava likovnikov iz Krškega bo na Jesenicah odprta vsak dan do 1. novembra.

D. S.

Grabili smo listje

Sončnega dne smo odšli v gozd grabiti listje. Sonce se je ravno dvigalo iz gora. Za hribom, ki je vstal pred nami, je bilo videti, kakor da goro obsvetljuje na tisoče rdečkastih luči. Tam in tam se je kakšna veja zazibala od hladnega jutranjega vetriča. Listje je bilo že vse suho, le okoli košatih dreves se je razprostirala kakšna krpa mokrega.

Prišli smo do gozda in se najprej pomenili, kje bomo začeli grabiti. Pridno smo prišli za delo. Oddaljila sem se od drugih, da sem lahko pod sluhala ptičje petje. Petje se je zlivalo v eno samo himno. Stala sem na hribu in se ozirala na vse strani. Če sem pogledala v dolino, sem videla našo vasico, če pa sem se ozrla navzgor, se je pred menoj širil mešani gozd. Bilo je videti drevja različnih starosti: od najmlajšega do najstarejšega.

Spet sem začela grabiti suho listje in premišljevali. Sonce se je dvigalo vedno višje in me obsvetljevalo že skoraj strašno zafrčel in vsa prestrašena se ozrem. Na tleh zagledam ptička, ki se je kar spreminjal v soncu. Ugotovila

sem, da je mlada žolna. Vsa prestrašena sem stekla k njej.

Glavo ji je pokrivalo črno puhalo perje, ki je bilo videti kakor temna noč. Na glavi so ji iz perja gledale svetle oči, ki so poželjivo strmele proti svojemu gnezdu. Kljunček pa je komaj še odpirala, iz grla so ji prišle zadnje besedice: »Daj, odnesi me v moje gnezdo.« Trebušček ji je varovalo zelenkasto-rdečkasto-rumenkasto perje. Po hrbtu je bila sivkasta, kakor da bi si nasula pepela. S perutnicami in repkom je komaj še migala.

Zelela si je v gnezdo, a jaz ji nisem mogla pomagati, ker je bilo njeno bivališče previsoko. Počasi je umirala.

Prijela sem jo v naročje in jo odnesla k mami ter jo prosila, če jo lahko odnesem domov, da jo nakrmim. »Saj vidiš, da je že čisto onemogla, raje jo ubij.« Vsa žalostna sem jo odnesla nazaj in ji skrajšala trpljenje. Nato sem jo položila v jamico in jo zagrebla.

Ta ptica me je naučila nekaj lepega: vedno bi rada ostala blizu doma.

Mija Pogačar, 5. a. r.
osn. šole Komenda-Moste

Šola bratov Žvan

V petek bo minilo teden dni, odkar smo imeli pionirski osnovne šole Gorje pionirski konferenco. Na tej konferenci smo kot vsako leto tudi letos izvolili predsednike, podpredsednike, tajnike, blažajnike itd. za najrazličnejše odbore. Na konferenci smo predlagali mnoge krožke, med drugimi družabno plesni te-

čaj, šahovski krožek, modelarski, foto krožek ter razne športne dejavnosti. Teh krožkov se učenci udeležujejo in dosegajo lepe uspehe na občinskih in drugih tekmovanjih. Teh krožkov se bomo udeleževali tudi to šolsko leto.

Največja pomembnost konference pa je preimenovanje

šole Gorje v osnovno šolo bratov Žvan.

Oče Janez Žvan je bil sezonski delavec in oče številne družine, zato se je v življenju težko prebijal. Otroke je vzgajal pošteno. Vsi štirje sinovi so že leta 1941 postali partizani. Očeta so zato aretirali še istega leta, 1942. leta pa z ostalo družino preselili v Nemčijo. V taborišču Sanlgan je 1944. leta trpljenju podlegel.

Janez Žvan-Dravski je bil najstarejši sin družine Žvan. Andrej Žvan-Boris je bil drugi sin. Med vojno je bil znan komandant in neustrašen borec. Zaradi številnih zaslug je bil proglašen za narodnega heroja. Padel je marca 1945. Poreznu kot poročnik.

Alojz Žvan je bil z brati gorjanski prvoborec. Tudi on je bil žrtev vojne že 1941. leta.

Najmlajši pa je bil Jože Žvan-Tomo. Z družino je bil aretiran, ko pa je prišel iz begunjskih zaporov, je tudi odšel v partizane. Padel je 1942. leta.

Vsi smo veseli, da se naša šola imenuje po teh neustranih borcih, ki so nam, kot tudi številni drugi, s svojimi žrtvami priborili svobodo.

Danica Ambrožič, 8. r.
osn. šole bratov Žvan,
Gorje

Vanja Kos, 6. a. r. osn. šole
Komenda - Moste

Prvič sem stopila v bolniško sobo. Stisnilo me je v duši. Je bil to strah pred boleznijo ali še kaj več, ne vem. Bledi obrazi bolnikov, tišina in še bolj tiha belina sobe, — vse to je pregnalo iz duše vso prešerno razigranost moje mladosti. V kotu tega nenavadnega svetišča je ležala bolna mati. Njene velike oči so prosile:

Prvič v bolniški sobi

»Dajte mi zdravja, vrnite mi moči, da bom vstala in zapustila bolniško sobo. Doma me čakajo otroci!« Tako prosil samo nesebična materina ljubezen. Nisem mogla govoriti. Kar stisnilo me je v grlo. Tako rada bi ji dala moči iz preobilja svojega zdravja, ki ga imam.

Na drugi strani te bolniške sobe je ležalo bolno dekle. Pogledala sem na kar-

ton. Bila je stara 18 let. V obraz je bila čisto bela, ustnice so bile sinje, oči pa so žarele od vročice. Ob postelji je sedela mati in jo tolažila: »Potrpi še malo, kmalu boš ozdravela in šla domov!« Pa je tudi mati imela oči polne solza. Vedela je, da zanjo ni več pomoči. Čez 3 mesece je njena hčerka umrla.

Bolniška soba, koliko gorja skrivaš v sebi! Tu živi tiho upanje, da se bo izgubljeno zdravje vrnilo — pa tudi ure grenkega obupa tiktakajo v neusmiljeni konec. Tu se borita: življenje in smrt.

Sama še nisem bila nikoli v bolnici. Kako sem srečna, da sem zdrava in mlada! Toda, iz vtisov, ki so se dotaknili moje duše, ko sem prvokrat stopila v bolniško sobo, se je porodila želja: »Postati hočem medicinska sestra! Pomagati hočem bolnemu sočloveku in darovati svoje moči nemočnim in bolnim...«

Mojca Sparovec, osn. šola Jesenice

Z listjem so posute gozdne poti

Za našo hišo leži na strmeh pobočju smrekov gozd. Večkrat se odpravim tja.

Sonce je že visoko na nebu, a ga včasih zakrijejo meglice, ki plavajo po zraku. Počasi hodim po stezici, ki me vodi ob pasu bukev. Pred seboj opazim mravljišče, na štoru pa majhno mravljo. Poleg nje polega majhen metulj. Mravlja je oprta z nogami naprej in si na moč prizadeva, da bi spravila metulja s što-

ra. Po nekaj poskusih se ji posreči, toda joj, metulj se je zvalil pod listje, ki je bilo posuto po poti. Ni ga bilo moč opaziti. Vitka, suha mravljičica hitro spleza po štoru navzdol ter smukne pod listje, čez nekaj časa privleče izpod listja metulja ter ga vleče proti mravljišču. Čudil sem se mravljiči, ki s tako vnmemo vleče svoj plen proti mravljišču, ne da bi se kaj odpočila med potjo. Še čez korenino je treba in v mravljišču smo! Mravljičica ga trdneje prime s kleščami ter začne vleči čez korenino, a ne gre. Poskuša ga poriniti čez,

žilava mravljičica naposled le omaga pod desetkrat težjim plenom. Tedaj zakrije plen z listjem ter odhiti v mravljišče po pomoč. Kmalu zatem pride iz mravljišča kakih deset delavcev. Čez korenino hodijo v gosjem redu. Mravljičica, ki je plen našla, odkrle je metulja, delavci pa ga odnesejo domov.

Tedaj sem slišal, da me je poklicala mama, a sem le težavo odleplil oči od mravljišča ter odšel po listnat pot proti domu.

Jože Pogačar, 7. a. r.
osn. šole heroja Bračiča,
Tržič

Kostanji so zacvrčali

Po gozdovih so začeli zoreti sladki kostanji. Letos so zelo bogato obrodili. Tudi sam sem jih s prijatelji že nabiral na Šmarjetni gori. Sedaj je gozd tako lep, da kar ne moreš domov. Ko sem prinesel kostanje domov, sva jih z bratom malo narezala in nato pekla kar na štedilnikovi plo-

šči. Prejšnji teden, ko sem bil v mestu, sem videl, da jih tudi v mestu že pečejo; samo tisti so mnogo debelejši kot naši in jim pravijo maroni. Pečejo jih v velikih pečicah in jih ponujajo ljudem.

Bojan Vodopivec, 4. č. r.
osn. šole Lucijan Seljak,
Kranj

Pionirska odredna konferenca

29. september je praznik jugoslovanskih pionirjev. Ta dan je pouka prost dan. Pionirji ga preživijo s svojimi učitelji v naravi. Pionirji naše šole so tekmovali v roketu, nogometu, košarki in igri med dvema ognjema.

Popoldne smo se v trije predstavniki iz vsakega razreda zbrali na pionirski odredni konferenci. Zbrane pionirje je pozdravil predsednik organizacije. Seznanil nas je z delom in nalogami pionirjev ter s pomenom praznika. Pozval nas je, naj povemo, katere krožke bi radi obiskovali. Nato smo izvolili nove člane pionirske skupnosti. Člani novega pionirskega odbora smo ostali po konferenci

v razredu. Tam smo se domoznili, kdaj bo prvi sestanek.

S tem je bila konferenca končana. Ta dan mi bo še dolgo ostal v spominu.

Roman Jerala, 5. a. r.
osn. šole Simon Jenka,
Kranj

S
ŠOLSKIH
KLOPI

Čez polje k stari mami

Dan se je počasi prebujal iz mirne, tihe noči, saj se je prejšnji večer pozno odpravil v posteljo kakor delavna mati. Nisem ga utegnila počakati, zato sem se počasi odpe-
ljala.

Spremljala so me obdelana polja, gozdovi, zelene doline in travniki. Vse je bilo pokrito z gosto, težko meglo, vse se je premetavalo zdaj na eno, zdaj na drugo stran kakor majhna dete, ki preizkuša, na kateri strani je boljše ležati, kajti vse je hudo zeblo. Tudi moj nos je postal od samega mraza rdeč, kakor da bi imela obvezanega z rdečo krpico in tudi na trepalnicah je počivala rosa in zaradi teže so se mi kar zapirale. Mrz pa se je najbolj loteval zelene kislice, ki je bila trikrat večja od trave in ni hotela, da bi zbolela zaradi prehlada. Ko sem se pripeljala mimo nje, mi je začebljala: »Deklica, reši me, tako hudo me zebe. Lepo te prosim daj!

Ker sem se je usmilita, sem nanjo položila robček in takoj se mi je zahvalita in črhnila, da ji je že boljše.

Tudi sosednja kislica je neizmerno stokala in tedaj so se njeni listi, ki so bili že objedeni, močno upognili in tudi steblo se je povisilo, saj je hotela spodaj med svoje prijateljice, da bi se skupaj grele ter tolažile druga drugo, da se bo megla kmalu naveličala in bo odplavala.

Vozila sem se v popolni tišini in šele čez čas se je iz košatega grma oglasilo: »Čiv, čiv!« Prebudil se je vrabec. Nekaj časa je letel za menoj in oba sva se prav lepo zabavala, saj je nekajkrat prifrfotal v bližino mene in čez trenutek molka zopet odletel.

Kmalu sem prispela k stari mami, jo vsa srečna objela ter ji ponudila za rojstni dan šopek nageljnov.

Vanja Kos, 6. a. r. osn. šole
Komenda - Moste

MARTA
odgovarja

Breda V. iz Kranja — Iz blaga, katerega vzorec prilagam, bi rada imela obleko. Nosila bi jo predvsem za boljše priložnosti in morda tudi za silvestrovanje. Prosim, da mi pošljete model krila in puloverja, ki bi ga sama

spletla. Všeč so mi črte, zato bi komplet kombinirala z olivno zeleno in rjavo barvo. Dolžina, ki jo nosim, je do kolen. — Stara sem 15 let, visoka 164 cm in tehtam 50 kg.

Marta — Obleka ima večji izrez in vstavljen pas. Krilo je malo nagubano. Obleka se zapenja ob strani z zadržko. Rokavi so široki nad komolci, v zapetju pa stisnjeni z elastiko.

Model krila in puloverja je na desni strani. Pulover je črtast, le rokavi so do komolcev enobarvni. Krilo je rahlo zvončasto in ima ob spodnjem robu dve črti. Izbiro osnovne barve prepuščam vam.

Peteršilj

Poznamo dve vrsti peteršilja: z ravnimi in s kodrastimi listi, so pa tudi še druge vrste. Ta enoletna rastlina je doma v Španiji. Pri peteršilju uporabljamo sveže zelene liste in pa korenino. Tudi pozimi imamo to dišavnico vedno pri roki, če v jeseni posadimo peteršilj v zabojčke ali večje cvetlične lončke.

V peteršilju je veliko vitaminov: A, B1, B2, PP in C. Vsebuje tudi rudninske snovi in sicer natrij, kalij, kalcij, železo in fosfor. S peteršiljem vitaminsko obogatimo jed tik preden jo ponudimo. Če dišavnica sesekljana nekaj časa stoji, se vitamini, ki so občutljivi za kisik, hitro

izgubljajo, posebno pa vitamin C.

Okus in vonj peteršilja ni vsiljiv in se dobro poda skoraj k vsem jedem. Dodajamo ga mesnim juham, obaram, zelenjavnim juham, enolončnicam, k mesnim jedem, v razne nadeve, k zelenjavnim, gobjim in jajčnim jedem, z njim potresemo kuhan krompir, razne solate in surove zelenjavne plošče. Peteršilj skupaj z različnimi drugimi dišavnicami umešamo tudi v namaze. Z vejicami peteršilja okrasimo ocvrto meso, ribe in mesne plošče.

Peteršilj slovi tudi kot zdravilna rastlina, saj iz njega kuhamo čaj za odvajanje vode, razen tega pa pospešuje tek.

Nega obraza

V pozna leta se koži obraza za pozna, ali je bila negovana ali pa smo jo zanemarjali in le in tam privoščili nekaj kreme. Najvažnejše pri negi kože je vsakodnevno čiščenje. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z nego, se strinjajo, da prav nečistoča ustvarja ugodne pogoje za nastanek prezgodnjih gub.

Najvažnejše je večerno čiščenje kože. Uporabljamo čistilno mleko, posebno še takrat, če smo se čez dan naličili. Za čiščenje kože uporabljamo še razne kreme in olja. Mleko ali kremo razmažemo po koži, trenutek počakamo,

da snov raztopi ličilo in umazanijo na koži, nato pa z vlažnim kosom vate vse skupaj rahlo obrišemo. Kože ne vlečemo ali drgnemo, gibi pri čiščenju naj vedno potekajo od spodaj navzgor. Obraz nato še osvežimo z losionom ali z mlačnim kamiličnim čajem. Zdaj je na vrsti vitaminska ali hranljiva krema. Tanko jo razmažemo po obrazu in obenem kožo rahlo masiramo. Po 20 minutah ostanke kreme, ki je koža ni vsrkala, obrišemo z mehkim papirnatom robčkom.

In jutraj? Če imate občutljivo kožo, suho in tako, ki se rada lušči, si pripravite za jutranje umivanje prekuhano vodo ali vodo omeščano z boraksom. Nekaterim kožam prija tudi umivanje z mineralno vodo. Ni napak, če kožo še jutraj tako kot zvečer osvežite z zavretkom iz kamilic. Kot dnevna krema se pogosto uporablja vlažna krema v emulzijski obliki, ki jo koža hitro vsrka. Tako pripravljen obraz zdaj lahko naličimo.

DRUŽINSKI
POMENKI

Nova moda je popolnoma pozabila na blazerje, na moško krojene suknjiče in se navdušuje na veliko bolj ženske zvončasto ali ohlapno krojene kratke jope, ki jih nosimo k dolgim hlačam

Zdravnik
svetuje

Profilaksa alergijskih bolezni otrok

Pri alergičnem otroku moramo skrbeti predvsem za njegovo splošno zdravje in počutje. Profilaksa alergijskih bolezni pa bi se pravzaprav morala začeti že pred rojstvom otroka. Pametno bi bilo poskušati na primer preprečiti zakonsko zvezo med alergiki, kar seveda ni vedno izvedljivo. Vsekakor pa je nujno svetovati na primer nosečnicam, da se izogibajo alergogenih živil. Stalno uživanje le-teh v nosečnosti lahko privede do rojstva morebitnega alergičnega otroka.

Svetovnoznaní alergologi na primer prepovedujejo nosečnicam jajca, ribe, orhe, priporočajo pa kuhano hrano. Tudi mleka naj nosečnica uživa največ pol litra dnevno, kuhati pa ga je treba vsaj 10 minut.

Ugotovili so tudi, da dojenčki manj obolevajo za alergijskimi boleznimi kot že kot zalivančki. Svetujejo tudi naj dojenčkov do šestega meseca ne hranimo pestro, ampak le z nujno potrebnimi živili kot je mleko. Najboljše je materino, sicer pa humanizirano ali kravje mleko. Dodajamo pa mu le eno vrsto sadja, zelenjave in kasneje mesa. S pridom pa dajemo vitamine in minerale, s katerimi je bogato predvsem humanizirano mleko v prahu.

Poleg preprečevanja alergije na živila je potencialno alergičnemu otroku potrebna tudi splošna profilaksa. Najvažnejša je ureditev otrokovega okolja: spalnice, pohištva, osebne obleke in igračk. Najvažnejše je, da se dosledno držimo že znanih navodil za ureditev okolja. Ogrevanje naj bo po možnosti parno ali električno. Otroci naj spi pri odprtem oknu. Domače živali ne sodijo v hišo ali stanovanje alergičnega otroka. Oprema stanovanja mora biti takšna, da se lahko dobro čisti: tapete naj bodo pralne, stanovanje čistimo s sesalcem za prah, otrokove igrače naj bodo plastične in pralne. Vsi predmeti naj bodo čim bolj prepriani in iz takih materialov, da z lahkoto očistimo prah.

dr. Vojteh Erjavec

modna hiša

modna hiša

MODNE NOVOSTI V LJUBLJANSKI MODNI HIŠI

Prijeten in brezskrben čas dopustov je minil, odprla so se šolska vrata in delo je spet steklo normalno pot. Pričujočemo se nad mokrim hladnim vremenom, ki je prvi znanilec zime.

Najrazličnejšim težavam se v jeseni pridruži tudi večni ženski problem — garderoba. Marsikatera žena je dala prednost konfekcijskemu oblačenju in tem sem namenila zapis o modnih novostih v Modni hiši.

Začela bom kar pri plaščih in kostimih, ki so brez dvoma najpomembnejši artikli v vsaki ženski garderobi. Modna hiša, ki uspešno skrbi, da prenaša aktualne modne tendence na slovenski trg, nas tudi tokrat ni razočarala.

Prodajalke na oddelku modne konfekcije so mi pokazale res bogato kolekcijo plaščev. Od prehodnih do toplih zimskih plaščev. Mladim so namenili vrsto široko krojenih plaščev z raglan ali kimono rokavi, kot trenutno diktirata Rim in Pariz. Prepričana sem, da bo marsikaterim všeč tudi športni »angleški stil« plaščev, ki jih odlikujejo elegantni športni kroji.

Zene, ki se navdušujejo za umirjena oblačila, ne bodo imele težav pri izbiri. Videla sem zelo veliko enostavno, a vendar umirjeno-elegantno krojenih plaščev z originalnimi modnimi detajli. Na obešalnikih Modne hiše so lepo zastopani tudi modeli za močne postave, res odličnih krojev.

Vsi plašči so izdelani iz visoko kvalitetnih materialov od modnih tweedov do rahlo kosmatenih materialov.

Prehodni in zimski kostimi so izdelani iz rahlo tkanih tweedov, shetlanda, flanele in gabardena. Mladim rojstnim letnicam namenjeni hlačni kompleti in zelo športno krojeni kostimi, nekoliko starejše žene pa se bodo verjetno raje odločile za umirjeno krojene materiale, ki jih v Modni hiši ne manjka.

Ne smem pozabiti na izredno bogato zalogo še vedno zelo modnih dolgih hlač. Izbira tu res ne bo težka, saj so v prodaji najrazličnejši kroji od klasičnih, do aktualnih širokih hlač v vseh barvah, materialih in vzorcih. Podobno je s krili, kjer naj omenim med mnogimi le prikupna, mladostno krojena krila v škotskem karu. Na oddelku pletenin sem našla veliko svežih puloverjev, praktičnih pletenih kompletov, oblek in hlač, izdelanih v domiselnih pletivih. Prijetno so me presenetili modni dodatki, ki še tako skromni obleki dajo modni pečat. V Modni hiši boste lahko kupili lepe svilene rute in šale v dekorativnih deseni, pasov vseh širin, modnih in kvalitetnih klobukov ter še veliko drugih modnih artiklov.

Zaradi omejitve prostora bi bilo zelo težko napisati o vsem kar so mi pokazali v Modni hiši. Zato vam predlagam, da si sami ogledate jesensko-zimske kolekcije in prepričana sem, da bo vsaka našla sebi primeren model.

F. L.

VELETRGOVINA

ŽIVILA

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. blagajničarko

za PC Britof

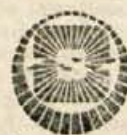
2. prodajalko

za prodajalno v Žireh

Pogoj: KV trgovska delavka

Podjetje nudi tudi možnost priučitve za objavljeni delovni mesti

Interesenti naj oddajo pismene vloge najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Veletrgovina Živila Kranj, Cesta JLA 6.

SLOVENIJA PROMET
EXPORT — IMPORT
FILIALA LJUBLJANA

Ljubljana, Scopolijeva 6

Sektor rabljenih motornih vozil
— kupuje in prodaja
rabljena motorna vozila od

- družbenih organizacij
- privatnih oseb
- posreduje prodajo rabljenih motornih vozil last privatnih oseb ali družbenih organizacij

Vse informacije dobite na gor njem naslovu ali po telefonu 57-795

Združeno podjetje

Škofja Loka

sprejme takoj za nedoločen čas

2 nekvalificirani delavki

in to za:

čistilko v penzionu Krona in
čistilko pisarniških prostorov
v novi mehanični delavnici na
Trati.

Osební dohodek okoli 1300 din, prevoz na delo brezplačen. Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja v Škofji Loki, Titov trg 4b, do 31. oktobra.

Tržiško komunalno podjetje je dobilo končno nov smetarski avto TAM 5000, ki je vzel 180 tisoč dinarjev. Podjetje je kupilo tovornjak z lastnimi sredstvi, čeprav posluje dejavnost snage z izgubo. Odslej bodo občani pri odlaganju smeti morali biti bolj disciplinirani, saj v smetnjake ne bodo smeli metati večjih kosov pločevine, velikih kartonskih škatel ter kamenja, ker se zaradi tega avto pokvari. Ker je novo odlagališče smeti v Kovorju in so prevozni stroški večji, pripravlja Komunalno podjetje Tržič kalkulacije za višjo smetarino. Smeti bodo odslej odvažali redno dvakrat tedensko. (jk) — Foto: F. Perdan

Težave z registracijo mopedov

V teh dneh je mogoče na področju škofjeloške občine slišati precej hudih besed na račun tehničnih pregledov mopedov. Tehnični pregledi in podaljševanje prometnih dovoljenj so bili namreč vse do letos enkrat letno po vseh večjih krajih v občini, tokrat pa je skrb za to prepuščena

vsakemu posamezniku. Namesto v Gorenjo vas, Skofjo Loko ali Zeleznike bodo morali vozniki »brenclje« odpeljati do več deset kilometrov oddaljenih centrov. Izjema so trenutno le Zirovci, ki so pred nedavnim poklicali usrezno tehnično ekipo iz Ljubljane. Mnogi vozniki od

drugod, zlasti starejši, pa že zatrjujejo, da bodo jeklene konjičke prodali. -jg

Pesjak v figurah

Konec preteklega tedna je bilo v Beogradu odprto padalsko prvenstvo Beograda. Na njem so nastopili tudi padalci Alpskega letalskega centra iz Lesc. Gorenjci so zasedli prvo mesto med ekipami, odličan pa je bil tudi Pesjak, ki je zasedel prvo mesto v figurativnih skokih. To je bilo tudi zadnje tekmovanje letošnje padalske sezone. M. Hudovernik

Ker ni denarja, delajo sami

Ker dobi krajevna skupnost Kovor za vzdrževanje cest in javne razsvetljave namensko iz občinskega proračuna le 19.000 dinarjev in mora vzdrževati okrog 10 kilometrov krajevnih cest, je razumljivo, da za vse potrebe nima denarja. Ker je bila cesta med Kovorjem in naseljem Hudo izredno slaba, so se prebivalci Hudega odločili, da sami popravijo cesto. Opravili so okrog 120 prostovoljnih delovnih ur. -jk

Več turistov iz ZDA

Prejšnji teden je z Bleda odpotovala skupina 50 turističnih zastopnikov nemške letalske družbe Lufthansa, ki so bili gostje turistične zveze Slovenije. Ogedali so si Slovensko Primorje, Ljubljano in Gorenjsko. Ko so se pogovarjali z blejskimi turistični-

mi delavci, so menili, da bi bilo v prihodnje prav povečati obisk turistov iz ZDA v naši deželi. Se posebej so bili navdušeni nad lepoto Bleda, Bohinja in Kranjske gore. Povedali so, da je posebno Gorenjska v turističnem pogledu med tujci premalo poznana po svojih lepotah.

Spomladi asfalt

Krajevna skupnost Kovor namerava do konca meseca popraviti cesto v naselje Loka. Pri vsaki hiši so se obvezali in podpisali, da bodo za ureditev ceste prispevali po 1000 dinarjev ter opravili 50 prostovoljnih delovnih ur. Lastniki hiš, ki še niso zgrajene ali so šele v začetni

gradbeni fazi, pa bodo dali 1500 dinarjev. Na ta način bo krajevna skupnost zbrala 115.500 dinarjev. Ker letos za tako obsežna dela ni več časa, so se odločili, da bodo do konca tega meseca opravili zemeljska dela, spomladi prihodnje leto pa bodo cesto tudi asfaltirali. -jk

Marljivi gasilci

V medvoškem Colorju so lanskega junija ustanovili poklicno gasilsko enoto z devetimi člani. Njihova naloga je, da v primeru požara organizirajo gašenje z ostalimi člani kolektiva.

Zaradi številnih lahko vnetljivih snovi, s katerimi delajo v tovarni Color, je tamkaj nevarnost požara zelo velika. Prav zato požarni varnosti posvečajo precej pozornosti.

Poklicni gasilci so dosedaj posredovali pri 14 začetnih požarih v obratu kuhinje lakov, štirikrat pa so posredovali pri požarih zunaj podjetja: pri požaru v Gradu Smednik, hiše v Pirničah, lakirnice v tovarni Sora in Prstavrhove domačije na Osolniku. Povsod so bili Colorjevci gasilci prvi na kraju požara, za kar so prejeli že številne pohvale in priznanja. -fr

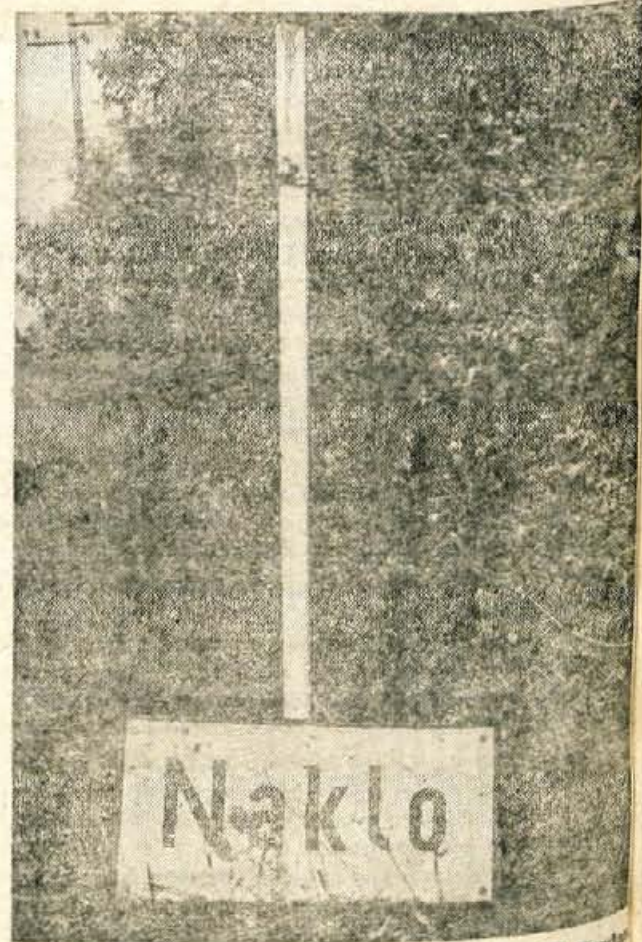
Ljubljanska banka

PRAVI NASLOV
ZA DENARNE ZADEVE

Največ prenočitev na Zelenici

Tržiško planinsko društvo upravlja štiri planinske domove: pod Storžičem, na Dobri, Zelenici in na Kofcah. Ker je sezona konec, so vse domove zaprli, razen doma pod Storžičem. Društvo ima skromna sredstva za osebne dohodke oskrbnikov, zato je bilo leto težko dobiti. Tako je prenehal z rednim obrato-

vanjem dom na Zelenici že 15. marca, dom na Dobri in Kofcah, pa so lahko odprli šele junija. Kljub temu, da so bili domovi odprti v glavnem le ob sobotah in nedeljah, je letos nočilo v njih 3179 gostov. Največ nočitev je bilo zabeleženih v zimskih mesecih na Zelenici. -jp

Le komu je bila napoti tale tabla v Naklem. — Foto: F. Perdan

KOMPAS

JUGOSLAVIJA

največje turistično in avtobusno podjetje pri nas

Na Bledu beležijo lepe uspehe v Garni hotelu in v turistični poslovalnici

Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Jugoslavija s sedežem v Ljubljani je trenutno največje podjetje v državi, ki se ukvarja s turizmom. Dejavnost podjetja je zelo razvejana in zajema vsa področja turistične ponudbe doma in v tujini. Tako slehernemu gostu lahko nudijo celoten paket turističnih storitev; od avtobusnih, železniških, avlonskih in ladijskih prevozov, namestitve v hotelih, do prirejanja izletov in organizacije dopustov.

Najmlajša dejavnost pri podjetju je hotelirstvo. Z njo so se začeli ukvarjati pred petimi leti, zato da bi svojim gostom zagotovili najboljše hotelske storitve in se hkrati izognili včasih precej visokim cenam pri sklepanju pogodb. Tako je podjetje zgradilo takrat tudi svoj turistični objekt Garni hotel na Bledu. Temu hotelu sta se kasneje pridružila hotel Dubrovnik in hotel Ljubelj, nato pa sta se h Kompasu priključila še hotel Stane Zagar v Bohinju in Motel v Kranjski gori. Trenutno gradijo hotel A kategorije s 400 ležišči v Kranjski gori in garni hotel v Ljubljani. Ko bo sta zgrajena ta dva objekta, nekateri drugi pa preurejeni in povečani, bo hotelska dejavnost v podjetju tako po številu zaposlenih kot po prometu postala najmočnejša. Preurediti in povečati od sedanjih 120 postelj na 200 namreč nameravajo Garni hotel na Bledu, za 60 do 80 postelj povečati hotel A kategorije v Dubrovniku, iz sedanjih D v B kategorijo preurediti hotel Stane Zagar v Bohinju in zgraditi v Bohinju še en hotelski objekt, obnoviti dom v Ribnem in kasneje zgraditi tamkaj nov hotel itd.

KOMPAS

74-ODSTOTNA ZASEDENOST BLEJSKEGA GARNIJA

28-letni Vinko Marolt, direktor blejskega Garni hotela pravi, da se njihov hotel lahko pohvali z najboljšo zasedenostjo hotelskih sob na Bledu. Lani so zabeležili kar 74-odstotno zasedenost, kar pomeni, da je bil hotel poln okrog 9 mesecev v letu. Takšna zasedenost je danes nadpovprečna. Pravi, da jim je to uspelo z dobrim sodelo-

vanjem hotela z direkcijo za inozemski turizem pri Kompas. Razen tega pa hotel dobro prodaja postelje tudi v mrtvi sezoni.

V prvih letošnjih mesecih so v Garni hotelu zabeležili lepe rezultate. Zaradi pojava črnih koz pa se je obisk gostov zmanjšal aprila in maja. Tako so ob koncu prvega polletja zabeležili slabši poslovni rezultat kot lani ta čas. Toda julija in avgusta so razliko nadoknadili in septembra že dosegli boljši rezultat kot lani.

Največja težava, s katero se srečujejo v hotelu, je, da je le-ta grajen kot garni — z majhno kuhinjo, ima pa B kategorijo. Zato se mladi 30-članski kolektiv zelo trudi, da so gostje zadovoljni glede prehrane. Letos niso imeli nobenih pritožb, celo pohvale so dobivali. Med gosti pa je bilo največ Angležev, s katerimi ima podjetje sklenjene dolgoročne pogodbe. Močno pa so se zanimali za hotel

tudi posamezni gostje iz Nemčije in Italije. Zal vsem niso mogli ustreči prav zaradi premajhnih kuhinjskih zmogljivosti. Pozimi pa imajo največ gostov iz Nemčije in republike Srbije. Slednji prihajajo na Bled v organizaciji Kompasove poslovalnice v Novem Sadu. Razen tega pa imajo med letom, predvsem v mrtvi sezoni, tudi vedno precej poslovnih gostov, ki prihajajo na Bled na različne simpozije in druge poslovne srečanja.

BLIŽNJI NACRTI

Povedal sem že, da je hotel grajen kot garni in imamo zato včasih težave zaradi zahtev za B kategorijo. Odločili smo se, da bomo hotel preuredili in povečali. Najbrž bomo z deli začeli prihodnjo jesen. Najprej bomo zgradili novo jedilnico in kuhinjo ter povečali kavarno. V drugi fazi pa bo prišlo na vrsto še 60 do 80 ležišč visoke B kategorije, kjer bo vsaka soba imela kopalnico, stranišče in balkon. Če pa bo na voljo dovolj denarja, bomo zgradili še pokrit plavalni bazen in si tako zagotovili pogoje za boljši sestav gostov v mrtvi sezoni.

Tako pravi direktor Vinko Marolt. Vrednost vseh pred-

videnih del znaša okrog 10 milijonov dinarjev. To sicer ne bo majhna investicija, vendar je kolektiv hotela pripravljen, da jo bodo s prizadevnim in skrbnim delom kmalu izplačali. Posebno še, ko bodo prihodnje leto obnovili tudi dom v Ribnem in bo potem odprt vse leto.

NAJSTAREJŠA TURISTIČNA POSLOVALNICA

Mladi Martin Merlak, vodja Kompasove turistične poslovalnice na Bledu je povedal, da je njihova poslovalnica ena najstarejših pri podjetju. Tako, kot vse Kompasove poslovalnice ima tudi ta raznovrstno dejavnost. Pripravljajo izlete, potovanja, prevoze doma in v tujini. Usposobljeni so za vse vrste turističnih storitev; opravljajo rezervacije, imajo menjalno službo, dajejo informacije, preskrbujejo potne liste, posredujejo zasebne sobe, prodajajo spominke, imajo taksi službo. Skratka, kdor koli je kot turist ali naključni obiskovalec na Bledu znajde v zadregi, se lahko obrne na Kompasovo turistično poslovalnico. Le-ta je poleti odprta neprekinjeno 12 ur, pozimi pa 8 ur. V njej pa je osem redno zaposlenih.

Na Bledu je poleti vedno pripravljenih pet do šest avtobusov za izlete, ki jih organizira ta poslovalnica. Pravijo, da posebnih težav nimajo, saj poleti zaposlijo honorarno tudi nekaj študentov. Le različna prevozna podjetja jim jo včasih zagojede. Namesto, da bi jim za izlete omogočili boljše avtobuse, jim pošljejo velikokrat zelo slabe in tako delajo medvedvo uslugo sebi in poslovalnici.

»Pa še nekaj nam trenutno še ni jasno. Ko bo Park hotel začel uresničevati svoj investicijski program, se bomo morali tudi mi odločiti za novo in bolj funkcionalno poslovalnico. Za zdaj se še nisimo odločili, ali bomo sami gradili ali se bomo vklju-

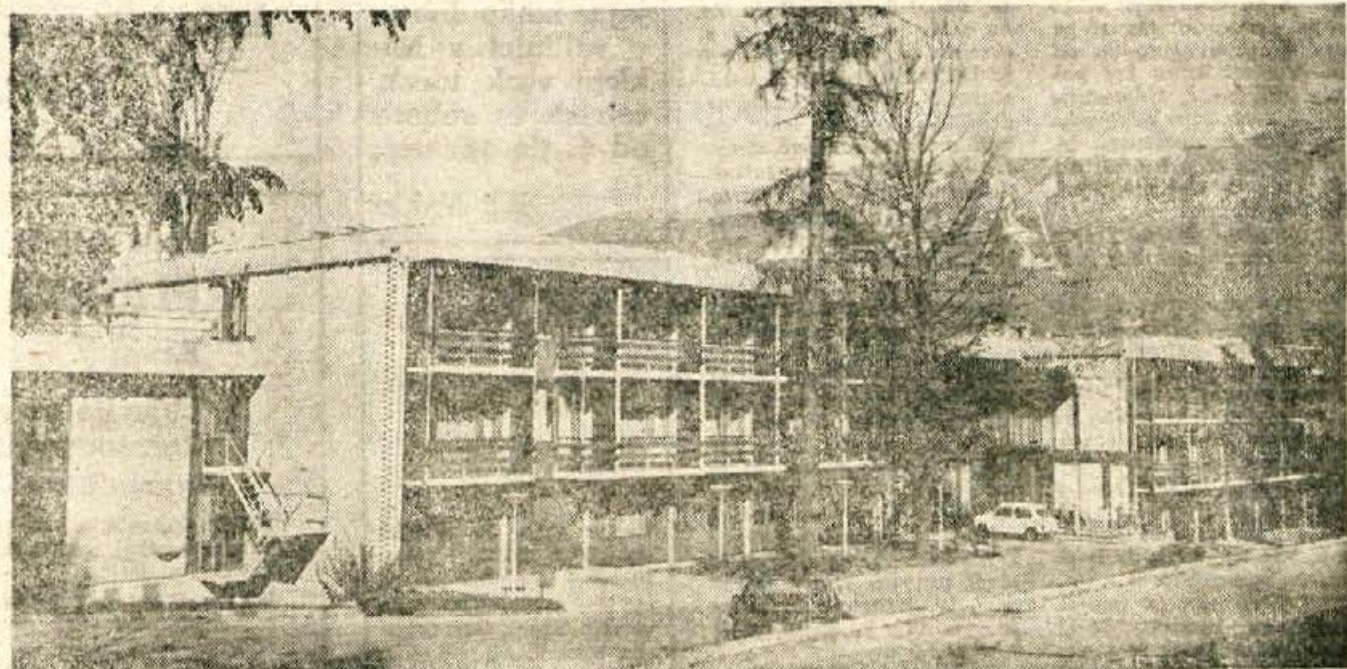
čili v njihov program. Kakorkoli, za investicijo smo pripravljeni,« je povedal direktor Merlak.

V Kompasovi turistični poslovalnici na Bledu v poletni sezoni razprodajo 400 do 450 postelj v različnih blejskih hotelih. To ni majhna številka in je tembolj zanimiva, ker večino omenjenih postelj prodajo tujim gostom. Med njimi je največ Angležev, Nizozemcev, Nemcev in zadnje čase tudi vse več Američanov.

Kako vsestranska je njihova dejavnost, pa pove tudi tale podatek. Bled je v zadnjih letih znan tako poleti kot pozimi po različnih zanimivih prireditvah. V letošnji poletni sezoni tako na primer na Bledu skoraj ni bilo dneva, da ne bi bilo kakšne prireditve. In tudi Kompasova poslovalnica je organizirala dve. Tako so nastopili ameriški študentje in ruska folklorna skupina. Obe prireditvi sta blejsko turistično razpoloženje še bolj popestrili. Sicer pa ta poslovalnica v mrtvi sezoni pripravlja tudi razne simpozije, seminarje in druge poslovne prireditve na Bledu.

KOMPAS

- Če boste torej kdaj v z-
- dregi, si želeli ogledati
- Bled in okolico, če bi ra-
- di na Bledu preživeli
- počitnice ali dopust in
- podobno, potem se obrni-
- te na Kompasov Garni
- hotel in na Kompasovo
- turistično poslovalnico na
- Bledu. Razen tega pa vam
- je povsod doma in v tu-
- jini vsak hlp na voljo tu-
- ristično in avtobusno
- podjetje KOMPAS Jugo-
- slavija, s sedežem v Ljub-
- ljani. -Os

Kompasov Garni hotel na Bledu. — Foto: F. Perdan

Za varnost šolarjev na cesti

Na pokopališču v Goričah je še svež grob 12-letnega učenca osnovne šole S. Jenko v Kranju, ki je kot »vozač« postal žrtev prometne nesreče. Druga težja žrtev prometa iz te šole je že dlje časa v bolnici zaradi prometne nesreče na poti v šolo.

Cepprav za nobeno od teh hujših prometnih nesreč že v tem šolskem letu ni glavni vzrok v cestnih, signalnih ureditvah, je vendar to dalo povod, da se na omenjeni šoli z vso resnostjo lotevajo širših preventivnih ukrepov za varnost njihovih učencev na poti v šolo in obratno. Njihova komisija za promet no vzgojo je razen notranjih ukrepov izdelala tudi predlog, kako naj bi v sodelovanju z občinsko prometno komisijo in Creino, kot prevoznikom otrok, pregledali vse cestno-prometne razmere te okolice in zagotovili šolarjem večjo varnost. O tem je v četrtek razpravljala tudi Svet te šole.

Sola ima okroglo 10 odstotkov »vozačev« — 133, in to celo za nižje razrede iz Trstenika. Večina šolarjev prihaja iz severnega območja prek

močno prometnih cest kot je Oldhamska cesta, Cesta St. Zagarja in Moše Pijadeja. Po nedavni ureditvi cest okrog Globusa v centru pa je tudi Gregorčičeva dvosmerna cesta mimo šole postala na moč nevarna. Šola predlaga in zahteva več vidnih označb in opozorilnih napisov ob teh cestah, strožja omejitve hitrosti (ki se je vozniki v glavnem ne držijo!), predlagajo semafor na križišču cest St. Zagarja in M. Pijadeja, predlagajo s ceste odmaknjeno postajališče za šolski avto-bus in podobno.

Take so upravičene zahteve do skupnosti. Sola pa je po svoje že ukrenila vse potrebno, kar je v njihovi moči. Poostri so varstveno in prometno vzgojo, z vsemi »vozači« so imeli poseben pogovor z opozorili in navodili, vsako skupino »vozačev«, opoldne in zvečer, mora spremljati učitelj do odhoda avtobusa.

Seveda pa skrb za varnost šolarjev na cesti zahteva širšo zavzetost okolja in družbe in zato pričakujejo vso pomoč občine.

K. M.

Po sledi pisem in dopisnice

Ze pred časom je na naslov našega uredništva prispelo pismo. Cez nekaj dni drugot Nazadnje dopisnica! »Prosim vas za pravni nasvet za to in to zadevo... Pa še bolj važna stvar! Z možem vas prosiva za pomoč, saj sva v zelo težkem družinskem in gospodarskem položaju... Mož zaradi bolezni ne zasluži niti dinarja, sama tudi manj kot drugi, preživljati pa morava še dva otroka... Živimo tako skromno, da vi še pojma nimate... Uganka je, kako bova lahko vrnila denar, ki sva si ga pred kratkim sposodila od dobrih ljudi in to kar pol-drugi milijon... Odgovorite v petih dneh, sicer odpovedujeva Glas in zahtevava za dva meseca in pol denar nazaj... Če ne verjamete, pridite pogledat!!!»

Po prejemu dopisnice sem družino res obiskal. Kaj bom videl?

Ze prva ugotovitev je bila precej presenetljiva. Namesto raztrgane »bajte«, kaj takega sem si predstavljal po pisanju v pismih, sem zagledal enonadstropno stavbo, ki pravzaprav ni kazala posebnih znamenj revščine. Dobro urejen vrt z rožami, rože v veži, ki je tudi dokaj v redu urejena, so mi dali slutiti, da morda vse tarnanje le ni povsem upravičeno.

V kuhinji me je sprejel možak, za katerega se je kmalu pokazalo, da je poglavar družine. »Pravkar sem

nameraval spet kupiti dopisnico in vam pisati,« so bile besede, s katerimi me je sprejel. »In kar prav je da ste prišli! Se bomo malo pomenili,« je še pristavil možak, kako leto več kot štiri-deset bi mu jih prisodil, kateremu se res že na zunaj kažejo znamenja bolezni.

Kuhinja mi je spet dala mi sliti svoje. Kar dobro urejena je in opremljena, morda bolje od marsikatero na Gorenjskem. Sedla sva za mizo v prostorni hiši. Nisem opazil, da bi česa manjkalo. In ko sem bil postrežen še s cvrtjem in pijačo, sem dobil že kar malo popolnejšo predstavo o položaju omenjene družine. Izvedel sem, da mož prejema osemsto dinarjev pokojnine, žena zasluži približno toliko v bližnji tovarni, hčerka obiskuje zadnji letnik poklicne šole, najmlajša pa bo v kratkem začela obiskovati šolo. Res, priznam: ni najboljša, a upam si trditi, da je na Gorenjskem še precej družin, ki se morajo spoprijemati še s precej hujšimi težavami. »In čimprej odpišite, če nam boste pomagali. Saj ni važno koliko. Vse je dobro: en ti-sočak, dva, tri!« sem še slisal za seboj, ko sem odhajal.

In zakaj potem to pisanje? Zato, da spoznate tudi malo manj poznane strani našega dela, da spoznate, s čim vsem se morajo spoprijemati ustvarjalci časopisa.

J. Govekar

Kranjska Iskra ima 6000 delavcev

V obratu telefonskih elementov Iskre Elektromehanike Kranj na Blejski Dobravi v jeseniški občini so v torko na novo zaposlili 50 delavcev. Med skupino je bila tudi 33-letna Milena Legat z Jesenic, ki je postala 6000 član kolektiva kranjske Iskre. Ob tej priliki so pripravili manjšo slovesnost, ki se je je udeležil tudi predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Zvan. Milena Legat bo delala na Siemens enotah in bo spajkala na traku. — Sekretar Iskre Elektromehanike Kranj Ivan Cvar nam je povedal, da se bo do konca leta kolektiv kranjske Iskre povečal na okrog 6100 zaposlenih, prihodnje leto pa računajo da bodo v tovarni imeli poprečno 6400 delavcev. Tako bodo samo iz jeseniške občine zaposlili še okrog 100 žensk. Razen tega pa bodo do julija prihodnje leto obrat na Blejski Dobravi povečali za polovico. Zgradili bodo nove prostore. — A. Z.

Višje pogrebne

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj je na svoji zadnji seji sprejela sklep o višjih pogrebninah za zavarovane osebe. Pravico do pogrebne ima vsak, ki poskrbi za pogreb osebe zavarovane pri skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj. Pogrebna za odraslo umrlo osebo znaša 1500 din, za otroka do 14. leta starosti 1150 din in za otroka do enega leta 700 din.

POTROŠNIKI!

Sveža konzumna jajca lahko dobite v valilnici v Naklem vsak torek, četrtek in soboto od 6. do 18. ure.

KZ Naklo

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO KRANJ

razpisuje prosto delovno mesto

pomivalke steklovine

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismene ponudbe sprejema Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, Gosposvet-ska ulica 9.

Posredujemo prodajo

karamboliranih vozil

- osebni dostavni avto
opel rekord caravan,
letnik 1972, prevoženih 2000 km, začetna
cena 37.000 din;
- osebni avto zastava 750,
letnik 1965, začetna cena 3.000 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10% pologom od začetne cene sprejemamo do 25. oktobra do 12. ure.

Zavarovalnica Sava Ljubljana
Poslovna enota Kranj

Industrijski kombinat

PLANIKA

Kranj

objavlja prosto delovno mesto
korespondentke

za trgovsko mrežo

Pogoji: dokončana 2- ali 4-letna administrativna šola, zaželeno nekaj prakse in vsaj delno znanje srbo-hrvatskega jezika.

Nastop dela takoj. Interesentke naj se takoj oziroma najkasneje v 15 dneh zglasijo v kadrovskem oddelku kombinata.

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
KRANJ**

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE ZA
STANOVANJSKE
HIŠE
IN VSE
VRSTE
OSTALIH
GRADENJ

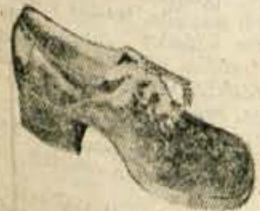
MARKIČ KATARINA
izdelava copat

vam nudi bogato izbiro
moških, ženskih in otro-
ških copat ter ortoped-
skih copat po ugodnih
cenah na sejmu obrti in
opreme v Kranju

Priporoča se
MARKIČ KATARINA,
BECANOVA 1, TRZIC

Na V. sejmu
obrti in opreme
od 14. do 22. oktobra
v Kranju

vam s posebnim
sejmskim popustom
nudimo ženske in moške
čevlje po najnovejši modl.

Kern Stanko,
modno čevljarstvo,
Kranj, Partizanska cesta 5.

**Komisija za razpis delovnega
mesta direktorja**

Kemične tovarne EXOTERM
Kranj, Struževo 66, razpisuje
na podlagi 77. člena statuta
delovno mesto

direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnje-
vati še naslednje:

da imajo visoko izobrazbo kemične ali metalurške
ali ekonomske smeri;

da imajo 7 let delovnih izkušenj, od tega najmanj
3 leta na vodilnem položaju v industrijskem pod-
jetju, ki ima podobno dejavnost.

Pismene prijave sprejema razpisna komisija v roku
15 dni od dneva objave razpisa. Prijavi je treba
obvezno priložiti potrdilo, da ne obstoje zadržki po
55. členu Temeljnega zakona o podjetjih, življenjske
pis ter dokazila o šolski izobrazbi in praksi.

Gostinsko in trgovsko podjetje

CENTRAL

MAISTROV TRG 11

sprejme v redno delovno raz-
merje za nedoločen čas:

1. KV prodajalca-ko
2. perico

za določen čas:

3. čistilko v upravi podjetja.

Prijave sprejema splošni sektor podjetja, 8 dni po
objavi, kjer dobite tudi vse informacije.

**Podjetje za stanovanjsko in
komunalno gospodarstvo Kranj**
Cesta JLA 6/V

razpisuje javni natečaj

z zbiranjem pismenih ponudb o pro-
daji 4-sobnega stanovanja v I. nad-
stropju stanovanjske hiše v Kranju,
Cesta Staneta Žagarja 25 za izključno
ceno 88.000 din.

Pogoji:

25 % ponudene kupnine je treba plačati v 15 dneh po
sklenitvi pogodbe;
ostali del kupnine v obrokih v 10 letih z 2 % obrestmi;
po ponudbi je treba vplačati varščino 4400 din;
ponudbo je treba poslati podjetju v 15 dneh po tej
objavi v zaprti ovojnici z oznako »natečaj«;
prednost ima ponudnik, ki bo ponudil najugodnejšo
kupnino.
Stanovanje je zasedeno.

Zavarovalnica SAVA

PE KRANJ

razpisuje v šolskem letu
1972/73 tri štipendije, in to:

1. dve štipendiji

za šolanje na srednji ekonomski šoli,

2. štipendijo

na srednji upravno administrativni šoli.

Rok za sprejemanje prijav je 25. oktober 1972, h
katerim naj interesenti priložijo še izkaz o učenem
uspehu in potrdilo o višini osebnega dohodka star-
šev. Prednost pri podelitvi štipendij bodo imeli di-
jaki z boljšim učenim uspehom in manjšim družin-
skim povprečjem osebnega dohodka.

Splošno gradbeno podjetje

Tehnik
Škofja Loka

sprejme

pomočnika vodje sektorja

gradbenega tehnika
s strokovnim izpitom

žerjavista

za vrtiljive stolpne žerjave s tečajem in izpitom

strojnika težke mehanizacije
s tečajem in izpitom all

KV delavca

kovinske stroke, ki bi šel pozimi na tečaj

Prijave z osebnimi podatki in podatki o izpolnjeva-
nju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na SGP
Tehnik, Škofja Loka, Stara cesta 2.

Obrtno podjetje

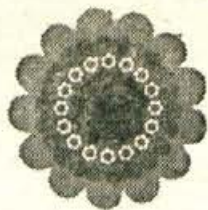
Inštalacije
Škofja Loka

razpisuje
prosto delovno mesto

administratorke

Pogoj: administrativna šola, popolno obvladanje
strojepisja, praksa zaželena. Poskusno delo
je dva meseca.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Osebn
dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka
podjetja. Prijave naj kandidati pošljejo na poslovni
odbor podjetja.

Beate Uhse

Vsakah 6 sekund se nekdo obrne na BEATE UHSE — in to z vsega sveta.

Beate Uhse je največja specializirana trgovina tega kontinenta za zakonsko higieno in spolnost. Vabi vas na obisk prodajalne v Lipnici — Leibnitz — Avstrija, dr. Leo-Kleingasse 3 (blizu železniške postaje). Stalna razstava vsak dan od 8. do 18. ure ob sobotah od 8. do 13. ure.

Na nas se vedno lahko obrnete tudi pismeno in veselilo nas bo, če si bomo pridobili vaše zaupanje. Zahtevajte kataloge!

ISKRA — Elektromehanika Kranj v ZP Iskra Kranj

iščemo nove strokovne sodelavce in vabimo k sodelovanju:

profesorja matematike ali diplomiranega inženirja matematike za delo na področju prometne teorije in optimizacije telefonskih omrežij z elektronskimi računalniki;

zaželeno je znanje angleškega jezika (zaradi sodelovanja z inozemskim partnerjem) in urejena vojaščina;

diplomiranega inženirja strojništva ali elektrotehnik za vodenje tehnološko-analitskega oddelka, ki bi se bil pripravljen posvetiti predvsem razvoju tehnologije in problemom študija dela in časa;

zaželena je najmanj 6-letna praksa na tehnološkem področju, po možnosti na področju študija dela in časa;

diplomiranega inženirja strojništva za vodenje tehnološke projektive v tehnološkem področju;

zaželena je najmanj 6-letna praksa na tehnološkem področju;

diplomiranega inženirja strojništva za vodenje vzdrževalnih delavnic;

zaželena je 4-letna praksa na področju vzdrževanja;

diplomiranega inženirja elektrotehnik za vodenje odseka energetskih instalacij;

zaželena je 4-letna praksa na področju instalacij;

diplomiranega ekonomista za vodenje komercialne operative v tovarni;

zaželena je 6-letna praksa, po možnosti na komercialnem področju ter znanje vsaj enega tujega jezika.

Interesente vabimo, da se zgledajo v kadrovskem oddelku naše tovarne, kjer bodo lahko dobili podrobnejše informacije, ali pa naj pošljejo pismene vloge na naslov: Iskra — Elektromehanika Kranj, kadrovski oddelk, 64000 Kranj, Savska loka 4.

mali oglasi

PRODAM

Prodajam globok OTROSKI VOZICEK. Cesta Kokrškega odreda 44, Kranj 5361

Prodajam šest tednov stare PRASICKE. Bremsak Ivan, Podreča 4 5385

Prodajam šest tednov stare PRASICKE in dva PRASICA, težka po 80 kg. Praprotna Polica 28, Cerklje 5386

Prodajam TRAKTOR ferguson, 35 KM, traktorski TRO-SILEC GNOJA in manjšo PRIKOLICO. Koselj Jože, Doslovce 21, Zirovnica 5387

Prodajam enosono traktorsko PRIKOLICO in manjšo SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom. Voklo 86 5388

Prodajam suhe jesenove in bukove PLOHE. Dolenc Janez, Gabrovo 2, Skofja Loka 5389

Prodajam globok OTROSKI VOZICEK tribuna. Huje 5, Kranj 5390

Ugodno prodajam STRESNO OPEKO bobrovec in nekaj ZIDNE OPEKE. Kranjc, Levstikova 3, Kranj, telefon 23-738 5391

Prodajam VARILNI APARAT 220 V — 380 V — 350 amp in staro poslikano SKRINJO. Arh, Frankovo naselje 98, Skofja Loka 5392

Zelo ugodno prodajam nov PLINSKI STEDILNIK na štiri plošče. Gregorič, Smedniška 31, telefon 24-021 Kranj 5393

Poceni prodajam zelo dobro ohranjeno italijansko PEC na olje z ventilatorjem. Kralj Jože, Predoslje 137, Kranj 5394

Prodajam šest tednov stare PRASICKE (bekone). Bernard Franc, Brezje 8 5395

Prodajam nov mizarski tračni BRUSILNI STROJ železne konstrukcije ter maso in vreteno za cirkularko za isto stroko. Milje 17, Senčur 5396

Prodajam dobrega KONJA z vso opremo. Volk Anton, Matuh, Moste, Zirovnica 5397

Prodajam novo STRESNO OPEKO špičak in hlevski GNOJ. Naslov v oglasnem oddelku 5398

Prodajam nov krznen PLASC. Jezerska cesta 95, Kranj 5399

Prodajam GARAZNA VRATA in štiri nove zimske GUME 615 x 13. Vrhovnik, Mlaka 49, Kranj 5400

Prodajam švicarski PLETILNI STROJ passap duomatic komplet z jakom in šablona-mi za norveški vzorec. Kupca naučim plesti. Informacije pri Glavinu, Jezerska cesta 64, Kranj 5401

Poceni prodajam KAVC in OMARO. Božeglav, Gospo-svetska 19, Kranj 5402

Prodajam 80 kg težko sivo OSLICO, MOTORNO ZAGO stihl, 14-colska KOLESA in bobne za gumi voz, gumijast COLN na vesla in 5-tonsko DVIHALO (vinto). Zupančič Albin, Zapuže 2, Begunje 5403

Prodajam brejo KRAVO. Povlje 6, Golnik 5404

Prodajam lep krznen PLASC — dihur, ročno delo, za večjo postavo. Kranj, Tavčarjeva 1 5405

Prodajam skoraj nov PONY EXPRES in TELEVIZIJO Niš. Mlaka 60, Kranj 5406

Ugodno prodajam DNEVNO SOBO. Jelenko, Nazorjeva 6, Kranj 5407

Ugodno prodajam komplet SPALNICO. Alojz Poljanšek, Moša Pijade 48, Kranj 5408

Prodajam obžagan LES za ostrešje. Klanec 9, Kranj 5409

Prodajam skoraj nov avstrijski globok OTROSKI VOZICEK svetle barve. Markič, Planina 7, Kranj 5410

Ugodno prodajam 50 W tranzistorjski OJACEVALNIK tip »GITACORD 50/S HI — PL DE LUXE« z dvema zvočnikoma stebroma. Cena 5000 din, polovico zneska lahko tudi posojilo. Naslov v oglasnem oddelku 5411

Ugodno prodajam kvaliteten MAGNETOFON znamke Philips, ima štiri kanale in dva hitrosti. Cena 3000 din (za 1000 din lahko posojilo). Naslov v oglasnem oddelku 5412

Prodajam skoraj nov 1500-litrski SOD za gnojnico, KOLNICO in TRAKTOR ferguson 35 KM. Sifrer Ivan, Zabnica 11 5413

OBIŠČITE NA NOVO ODPRTO PRODAJALNO POLEG KINA CENTER

KUPIM

Kupim gradbeno BARAKO, 2 m³ PLOHOV in 2 m³ DESK. Ponudbe poslati pod »staro«

MOTORNIA VOZILA

GARAŽO vzamem v najem v bližini avtobusne postaje. Ponudbe poslati pod »15.000«

Prodajam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1969. Balanč, Droščevce naselje 1, Orehek, Kranj 5368

Poceni prodajam rezervne dele MOTORJA za NSU tip 110. Zg. Brnik 85, Cerklje 5414

Prodajam FIAT 750, letnik 1969. Zasnvska 42, Kranj 5415

Prodajam skoraj nove kompletne zimske GUME, prtljažnik in zadnjo polico — vse za »KATRCO«. Korinšček, p. p. 61215 Medvode 5416

Prodajam FIAT 750 po generalni. Vrhovnik Francka, Bistrica 18, Duplje 5417

Prodajam FIAT 750, letnik 1971. Senčur, Wienerlova 14

Prodajam dobro ohranjen FIAT 850, prevoženih 34.000 km. Medetova 5, Kranj 5419

Ugodno prodajam OPEL KADETT L sport coupe, datum prve registracije 20. 12. 1968. Informacije od 6. do 14. ure na telefon 81-873 Jesenice

Prodajam FIAT 850, letnik 1968—69 ali zamenjam za FIAT 750. Kokrica, Galetova 5

Prodajam nov karamboliran avto LADA. Ogled v nedeljo od 14. do 16. ure. Bradac Anton, Golnik 30 5464

Poceni prodajam SKODO, letnik 1967. Hubad Ivan, Stefetova 29, Senčur 5465

Prodajam MERCEDES 322 kip. Udovič, Nadižarjeva 7, Kranj 5466

Ugodno prodajam FIAT 850, prevoženih 54.000 km. Ogled v soboto in nedeljo. Zrimšek Marija, Koširjeva 11, Skofja Loka, telefon 85-985 5473

Za razpokane roke vam svetujemo uporabo 'DROGESAN LABOR KREMO

Kem. kozm. obrt P. Šinkovec, Kranj, Prešernova ul.

POSESTI

Kupim kakršnokoli STAVBO, kočjo, stajo ali senik iz kamna ali lesa, lahko močno poškodovano kjerkoli na Gorenjskem, po možnosti z nekaj travnika. Plačam z devizami. Ponudbe poslati na naslov: J. Husak 82 Princdale Road, London W. 11 5308

STANOVANJA

Iščem SOBO v Kranju. Lakič Mičo, Vojkova 60, Ljubljana 5420
20-letno dekle išče SOBO v Kranju zaradi službenih obveznosti. Plača do 500 din mesečno. Cenjene ponudbe pošljite pod »Jesenčanka«

Iščem SOBO primerno za slikarski atelje s tekočo vodo. Slapar Jernej, Zlatnarjeva 7, Kranj 5423

Iščem SOBO ali sobo s kuhinjo v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »dobro plačilo« 5424

ZAPOSLOTITVE

Sprejemem MIZARJA za stajno pohištvo in VAJENCA. Ostalo po dogovoru, Peternej, strojno mizarstvo, Grajska pot 14, Skofja Loka
Tako potrebujem dve PLETILJI za delo na damu. Vrhunc Marija, pletilstvo RADOVLJICA 5374

Iščem ŽENSKO za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Gospodinjstvo mehanizirano, otroci v vrtcu. Nagrada in po potrebi soba. Mohorič, Kranj, Skalica 10. Do v soboto in nedeljo dopoldne 5311

Iščem VARSTVO za osem mesecev starega otroka v Naklem. Naslov v oglašnem oddelku 5426

Iščem HISNICO za večji gostinski obrat. Zagotovljeno stanovanje in hrana. Plača dobra, zaposlitev redna. Ponudbe poslati pod »lahko kmečko deklo« 5467

OSTALO

Najden ženski DEZNIK se dobi na Zg. Brniku št. 73

Prosim osebo, ki mi je 13. oktobra vzela KOLO od heblitza, da ga takoj vrne, ker je bila opazovana, drugače jo bom prijavil postaji milice. Vidmar, Zalag 32, Cerklje

OBVESTILA

ROLETE, lesene, plastične in žaluzije, kakor tudi naročila za PARKET sprejema zastopnik SPILER, Gradnikova 9, RADOVLJICA, telefon 064-75-610. Pišite, pridem na dom 5427

Sprejemem vsa ZIDARSKA in FASADARSKA DELA. Obrtnik Nazim Zaimi, Zeleška 24, Bled 5428

Cenjene goste obveščamo, da GOSTILNA pri MILHARJU v GRADU pri Cerkljah zopet normalno obratuje 5429

Društvo telesnih invalidov, podružnica Kranj, Begunjska 10, se iskreno zahvaljuje tovarišici ZINKI RUS iz Kranja, Cesta kokrškega odreda 19, za podarjenih 340 din za humane namene po želji pokojnega moža Hinka Rusa.

Cenjene stranke obveščam, da bo lokal zopet redno odprt od ponedeljka, 23. oktobra dalje. TORBARSTVO IVAN JAKOPIN, Kranj, Maistrov trg 9 5468

Planinski dom in gostišče GAMSOV RAJ organizira vse vrste seminarje za manjše ali večje skupine, kakor tudi družabne, sindikalne in oseb-

ne zabave. Od 22. ure dalje na voljo »NIGHT KLUB«. Se priporoča GAMSOV RAJ, telefon 74-140 5469

Zveza za šport in rekreacijo invalidov SRS organizira v nedeljo, 22. oktobra, republiško tekmovanje invalidov SRS v avto-rallyju »Po poteh gorenjskih partizanov«. Start bo ob 9. uri izpred Tekstil-indusa obrat Tiskanina v Kranju. Možnost udeležbe imajo vsi invalidi, ki so registrirani v invalidskih športnih društvih, in borci NOV iz vseh gorenjskih občin. Tekmovanje ima dva dela: ocenjevalno vožnjo na progi Kranj — Skofja Loka — Češnjica — Bohinjska Bistrica — Bled — Gorje — Javornik — Zirovnica — Begunja — Tržič — Golnik — Kranj ter spretnostno vožnjo na parkirnem prostoru tovarne Iskra v Kranju. Tekmovalci se lahko prijavijo na startnem mestu uro pred začetkom tekmovanja.

PRIREDITVE

GASILSKO DRUSTVO PREDGOŠLJE prireja v soboto, 21. oktobra, ob 19. uri v kulturnem domu v Predošljah VINSKO TRGATEV. Za ples bodo igrali »TRGOVCI«. Vabljeni! 5379

Na veselo VINSKO TRGATEV vas vabita Irena in Mirro v gostilno »BOHINC«, Milje 15, Senčur 5379

MLADINSKI AKTIV MAVČICE priredi v nedeljo ob 17. uri MLADINSKI PLES. Igral bo ansambel »TIGER«. Vljudno vabljeni! 5430

HOTEL KAZINA JEZERSKO prireja vsako soboto ZABAVO s PLESOM. Za veselo razpoloženje bo igral ansambel TIGER 5431

Aktiv ZMS DUPLJE prireja v nedeljo, 22. oktobra 1972, ob 17. uri MLADINSKI PLES v dvorani gasilskega doma. Igra ansambel UTRINKI. Avtobusne zveze dobre 5472

Odbor za delovna razmerja pri

Zavarovalnici Sava

PE Jesenice

Cesta maršala Tita 16, Jesenice

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

zastopnika

za sklepanje in kasiranje že obstoječih življenjskih in imovinskih zavarovanj na območju mesta Jesenic.

Pogoji:

dokončana osemletka, znanje slovenščine, bivanje v kraju zaposlitve, veselje do terenskega dela.

Poskusno delo traja dva meseca. Izbrani kandidat bo sprejet na delo za nedoločeno časovno obdobje s polnim delovnim časom. Glede na značaj dela (terensko) imajo prednost moški z odsluženim vojaškim rokom. Lastnoročno napisano vlogo s kratkim življenjepisom, spričevalom o šolski izobrazbi sprejema odbor za delovna razmerja Zavarovalnice Sava PE Jesenice 15 dni po objavi. O izidu razpisa bomo kandidata obvestili v 30 dneh po končanem sprejemu prijav.

EXOTERM

kemična tovarna Kranj, Struževo 66

takoj zaposli

1. ključavničarja

Pogoj: končana poklicna šola kovinske stroke, izpit in atest za varilca in 3 leta prakse;

2. več delavcev

za trozmenko delo pri izdelavi kemičnih izdelkov.

Prošnje sprejema splošni oddelek Kemične tovarne Exoterm Kranj, Struževo 66.

Odbor za delovna razmerja pri
SGP Projekt Kranj

razglašča naslednja prosta delovna mesta:

ZA ENOTO UPRAVA:

obračunovalca osebnih dohodkov

Pogoj: ekonomska srednja šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami;

ZA ENOTO SO-1:

1. delovodjo elektro delavnice
2. obračunovalca proizvodnje
3. dva KV minerja
4. KV žerjavarja

Pogoji:

pod 1.: delovodja elektro stroke;

pod 2.: ekonomska srednja šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami v stroki;

pod 3.: KV miner s pooblastili in zdravstvena sposobnost opravljanja poklica;

pod 4.: KV žerjavar s pooblastili in zdravstvena sposobnost opravljanja poklica.

Za vsa razpisana delovna mesta velja poprejšnji preizkus znanja. Rok, do katerega sprejemamo prijave kandidatov za razpisana delovna mesta, je 10 dni od dneva objave v časopisu. Prošnje sprejema kadrovska socialni oddelek podjetja SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

Ivane Plevel

p. d. Mihevčeve mame

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalja, nam pomagali v času boleznj in jo spremili na njeni zadnji poti ter darovali toliko lepih vencev. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Beležarju za zdravljenje, kolektivom in sodelavcem za podarjene vence in spremstvo pri pogrebu. Hvala g. župniku za pogrebni obred ter vsem zvonarjem. Vsem, ki ste nam stali ob strani, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči Plevelovi

Cerkijanska Dobrava, 19. oktobra 1972

Zahvala

Ob prerani smrti našega dragega sina, brata in strica

Antona Pirca

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem sodelavcem, ki so ga tako lepo pospremili v njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo oddelku davčne uprave in sindikalni org. občine Kranj, obema govornikoma, ki sta v imenu njegovih ožjih sodelavcev in upravnih organov SO Kranj tako lepo in pretresljivo spregovorila ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi tov. Pavlu Zerovniku za vsestransko pomoč, ker nam je tako požrtvovalno stal ob strani. Hvala tudi šolski mladini in gasilec iz njegovega rojstnega kraja Trboje. Zahvala vsem za številne prelepe vence in vsem, ki ste ga tako lepo in številno pospremili do njegovega zadnjega doma. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: oče, brata in sestra z družinami

Trboje, 16. oktobra 1972

Drzen rop

V sredo, 18. oktobra, dopoldne je B. J. iz Zgoš pri Radovljici, star 18 let, na zelo drzen način vzel denar v trgovini kmetijske zadruge v Radovljici. Prodajalec v trgovini Ivan Skufca se je pred vrati trgovine pogovarjal z neko stranko, ko je v prodajalno vstopil mlad fant kratkih črnih las. Takoj je stopil k registrski blagajni, jo odprl in iz predala vzel bankovec za 500 din. Prodajalec je zaslišal zven registrske blagajne, zato je takoj stopil v prodajalno. Mladenec je že odhajal. Dejal je: »Oprostite, nameraval sem vzeti 10.000 din, vendar jih nisem.« Nato je hotel skozi vrata. Prodajalec Skufca pa je predrzneža prijel, vendar se mu je ta iztrgal, ga udaril, da je padel po tleh in pobegnil. Prodajalec je stekel za njim in klical mimoidočim, naj ga zadrže. Nekateri so se res pognali za bežečim, vendar jo je tat popihal. Še isti dan pa so kriminalisti neznanca poiskali na njegovem domu.

Čigavi so predmeti in vozila?

Kriminalistična služba pri UJV Kranj prav sedaj razjasnjuje večje število vlomov in tatvin v avtomobile. Pri skupini vlomilcev, ki jih je odkrila, so našli več predmetov, za katere storilci ne vedo ali nočejo povedati, kje so jih dobili. Predmeti so bili ukradeni letos od maja do začetka oktobra na celotnem področju Gorenjske vključno s Kamnikom in tja do Sentvida. Med predmeti za katere lastniki še niso znani, je več torbic prve pomoči, razno avtomobilsko in drugo orodje, šoferske rokavice, ročne baterije, rotacijska luč, loparji za badminton ter nekaj oblačilnih predmetov. Neznane izvora so tudi mopedi in nekaj koles s pomožnim motorjem (pony ekspres). Oškodovanci si lahko predmete in vozila ogledajo na Upravi javne varnosti v Kranju ob delavnikih od 7. do 9. ure jutraj.

nesreče

NEPRIMERNA HITROST

V sredo, 18. oktobra, ob 20.15 se je na cesti drugega reda med Bledom in Bohinjem pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. V ovinku je zaneslo v ograjo voznika osebnega avtomobila nemške registracije Bruna Hoppa. Škoda je za 30.000 din.

Republiška prometna akcija

Tako kot že nekaj let doslej se je tudi letos republiški sekretariat za notranje zadeve, oddelek za varnost prometa, odločil za republiško jesensko prometno akcijo na celotnem področju Slovenije. Oktobra in novembra bodo postaje prometnih milic skupaj s postajami milic s splošnim delovnim področjem izvedle šest prometnih akcij. Za vse te akcije so datumi že določeni in bodo po vsej Sloveniji potekale istočasno. Republiška prometna akcija poteka prav v času, ko se vozniki pogotj na cestah poslabšajo. Prav v tem času je na cestah tudi precej nesreč. S takimi prometnimi akcijami naj bi prometni organi preverili brezhibnost vozil v prometu in s tem posredno vplivali na zmanjšanje števila nesreč, ki se pripetijo zaradi različnih

okvar in pomanjkljive opreme motornih vozil.

Na področju UJV Kranj izvaja akcije postaja prometne milice Kranj skupaj s postajami milice s splošnim delovnim področjem na Gorenjskem. K sodelovanju pri akcijah, kot je povedal komandir postaje prometne milice Kranj Franc Polajnar, pa vabijo tudi podjetja, ki opravljajo tehnične preglede motornih vozil.

Do sedaj je bila v okviru republiške jesenske akcije izvedena kontrola hitrosti, v programu akcij pa so še kontrola svetlobnih naprav in svetlobno signalnih naprav na motornih vozilih, kontrola gum, ugotavljanje utrujenosti pri voznikih (s tahografii), kontrola vinjenosti, tehtanje vozil in kontrola medsebojne razdalje med tovornimi vozili.

**Mednarodni skakalni tekmi
v Kranju in Mostecu**

**Glasov pokal
najboljšemu Gorenjcu**

Kranjska 50-metrška plastična skakalnica na Gorenji Savi je pripravljena. Danes bo nova naprava doživela svoj uradni krst. Na mednarodni tekmi se bo čez mostiček namreč pognalo nad 60 skakalcev iz Avstrije, CSSR, Italije, ZRN in Jugoslavije.

Najmočnejše bo vsekakor domače zastopstvo, saj bo nastopilo kar 30 naših tekmovalcev. Močno ekipo so poslali tudi Italijani in Avstrijci (14) iz ZRN bosta nastopila 2, medtem ko so Čehoslovaki prijaviili 6 svojih skakalcev. Med to družino bomo na startu videli tudi po 3 udeležence bavarske in koroške smučarske zveze.

Slovesna otvoritev bo tako danes ob 14. uri z govorom predsednika organizacijskega odbora Ludvika Kuharja in s prerezom traku pokrovitelja kranjske prireditve predsednika skupščine občine Kranj Slavka Zalokarja. Poskusni »zajci« pred pričetkom uradnega tekmovanja bodo trije domači skakalci — sokonstruktor skakalnice študent arhitekture Klemen Kobal, Bogdan Norčič in Marjan Mesec. Slovesna razglasitev rezultatov pa bo ob 18. uri v avli skupščine občine Kranj.

Ta dan bodo v Prešernovem gledališču ob 16. uri vrteli športne filme Planica 72, Bloke in Lisica 71. Ob 17.30 bo predsednik Zalokar sprejel delegate smučarske zveze Jugoslavije in predstavnike republiških zvez, ki bodo dva dni na plenarnem posvetu v Preddvoru. Le-ti si bodo ogledali tudi obe prireditvi v Kranju in Mostecu. Zvečer ob 19.30 pa bo v hotelu Evropa predsednik Zalokar priredil sprejem za organizatorje, družbenopolitične delavce in predstavnike delovnih organizacij, ki so prispevale največ finančnih sredstev za ta novi kranjski objekt. Sprejema se bosta udeležila tudi predsednik smučarske zveze Jugoslavije Jože Majnarič in predsednik smučarske zveze Slovenije Niko Belopavlovič.

Poleg številnih nagrad, ki so jih prispevale delovne organizacije Iskra-Elektromehanika Kranj, Elan Begunje, Planika Kranj, Živila Kranj, Sukno Zapuže, Almira Radovljica in slaščičarna Šink iz Kranja, pa sta pokale za najmlajšega udeleženca dala občinska konferenca ZMS Kranj in za najboljšega Gorenjca naše uredništvo.

D. Humer

Gorenjska rokometna liga

Sava B : Tržič B19 : 13

V 7. kolu I. gorenjske rokometne lige je za presenečenje poskrbela Sava B, ki si je z zmago nad Tržičem B prislužila prvi prvenstveni točki. V ostalih srečanjih so bili doseženi pričakovani rezultati, le Radovljica je na Jesenicah iztržila točko.

Rezultati: Zabnica : Preddvor 7:23 (2:12), Sava B : Tržič B 19:13 (10:7), Jesenice : Radovljica 17:17 (9:1), Kranj : Krvavec 22:19 (14:7).

Lestvica:						
Kranj	7	7	0	0	159:88	14
Radovljica	7	5	1	1	133:97	11
Preddvor	7	4	1	2	128:88	9
Kr. gora	7	4	1	2	134:117	9
Jesenice	7	3	1	3	128:136	7
Krvavec	7	3	0	4	134:122	6
Tržič B	7	3	0	4	116:122	6
Križe B	7	3	0	4	98:140	6
Sava B	7	1	0	6	92:141	2
Zabnica	7	0	0	7	66:166	0

V II. ligi pa je Storžič izgubil prvo točko. V Selcah je namreč proti Alpesu B samo remiziral. Veterani so visoko odpravili Duplje B, Preddvor B pa Zabnico B.

Rezultati: Alpes B : Storžič 16:16 (9:11), Duplje B : Veterani 18:40 (7:18), Zabnica B : Preddvor B 8:34 (5:13), Besnica : Radovljica B 26:17 (9:8).

Lestvica:						
Veterani	6	6	0	0	242:103	12
Storžič	6	5	1	0	135:83	11
Preddvor B	7	5	0	2	142:112	10
Alpes B (-1)	6	4	1	1	94:69	8
Sešir B	6	2	0	4	98:93	4
Radovljica B	6	2	0	4	109:118	4
Besnca	6	2	0	4	131:144	4
Duplje B (-1)	6	1	0	5	73:112	1
Zabnica B	7	0	0	7	85:275	0

-dh

Divja liga

**Zanimivo
prvenstvo**

Po 6. kolu je položaj na lestvici precej nejasen, saj ekipe nimajo enako število odigranih tekem. Za prvo mesto se trenutno poteguje kar 6 ekip, med njimi pa ima še vedno največjo možnost za prvo mesto ekipa Jamarjev.

Rezultati 5. in 6. kola

Kamikaze : Puščavnik 2:7
Outsiders : Kokrica 4:1
Standard : Arestantje 0:5
Studentje : Ime 16:3
Gobe : Čirče 0:1
Jamarji : Outsiders 2:2
Studentje : Kamikaze 5:3
Kokrica : Arestantje 1:3
Standard : Gobe 10:1
Čirče : Sedmina 8:0
Puščavnik : Ime 3:5

Lestvica:

1. Arestantje	6	3	3	0	17:9	9
2. Studentje	6	4	0	2	29:15	8
3. Outsiders	5	3	2	0	15:7	8
4. Jamarji	4	3	1	0	20:4	7
5. Čirče	5	3	1	1	16:9	7
6. Sedmina	5	3	1	1	13:11	7
7. Puščavnik	5	1	2	2	14:12	4
8. Standard	6	2	0	4	16:24	4
9. Kamikaze	7	2	0	5	20:30	4
10. Kokrica	6	1	1	4	13:22	3
11. Gobe	6	1	1	4	8:21	3
12. Ime	5	1	0	4	13:31	2

Na listi strelcev vodi Eljon Stane (Studentje) s 15 goli.

K. Bedekovič

**Nova
skakalnica
v Žireh**

Smučarski klub Alpina iz Žirov gradi te dni v Novi vasi novo 30-metrško smučarsko skakalnico. Načrt zanjo je izdelal ing. Janez Gorišek. Za gradnjo nove skakalnice so se Žirovci odločili zato, ker prejšnja ni dopuščala lepih in pravih skokov. Ves izkop bodo prizadevalni smučarski delavci iz tega kraja morali opraviti ročno. Ker pa je prostovoljce le težko dobiti, je vprašanje, če bo skakalnica pripravljena že do zime.

Jg

**Podelitev
priznanj
v Radovljici**

V petek je bila v Radovljici podelitev priznanj telesno-vzgojnim delavcem in športnikom iz radovljiške občine. Priznanja je podelil izvršni odbor zveze za telesno kulturo Slovenije bo 30-letnici ustanovitve Osvobodilne fronte in 25-letnici ustanovitve fizikulture zveze Slovenije.

M. Hudovernik

**I. zvezna namiznoteniška
liga — ženske**

**Danes
Vojvodina : Triglav**

V avli osnovne šole Simona Jenka v Kranju se bodo v drugem kolu pomerile namiznoteniške igralke domačega Triglava in novosadske Vojvodine v okviru I. zvezne namiznoteniške lige - ženske.

Start kranjskih igralok Ljube Novak, Zdenke Zakojč, Nade Jakopin in Darinke Zerovnik ni bil

uspešen, saj so v prvem kolu s 5:0 izgubile proti ljubljanski Olimpiji. Pripomniti pa je treba, da bodo Ljubljančanke letos štartale na najboljšem mestu. Neuspeh Kranjčank ni potrl, tako da lahko že danes od njih pričakujemo lepo in borbeno igro. Uspeh tako po vsej verjetnosti ne more izostati.

-dh

**Šahovski teden
na Jesenicah**

V počasiitev 40-letnice šaha na Jesenicah so organizirali šahovski teden s številnimi prireditvami. Glavna prireditev je bila v soboto, ko je bilo na sporedu mednarodno srečanje z ekipo

Berkstaina. Zmagali so gostje s 5,5:4,5. V nedeljo pa je bil četverboj za pokal Jožeta Gregorčiča. Zmagala je ekipa Jesenic pred Borcem iz Kranja, ekipo Lesc in Škofjo Loko.

bef

Ljubljanska conska rokometna liga

Zmaga Dupelj v Kamniku

V 8. kolu ljubljanske conske rokometne lige so napravili veliko presenečenje rokometiši iz Dupelj, ki so premagali v Kamniku domačo ekipo. Čeprav so domačini vodili v drugem polčasu še z 10:6, so Dupljanci z izredno dinamično igro v drugem delu drugega polčasa rezultat obrnili v svojo korist. Ker je nastopil na tekmi igralec Dupelj Pavel Srečnik brez tekmovalne izkaznice, tekma še ni registrirana in bo o odločitvi sklepala tekmovalna komisija.

Pomembno zmago so za beležili tudi rokometiši Seširja, presenetila pa je tudi ekipa Alplesa.

Rezultati: Sešir : Prule 19:16, Križe : Mokere 8:22, Alples : Hrastnik 23:13, Olimpija : Sava 25:11, Novo mesto : Zagorje 34:20.

V vodstvu je ekipa Kamnika s 14 točkami pred Seširjem in Olimpijo, ki imata po 12 točk. Ekipa Dupelj pa je trenutno z 8 točkami na 6. mestu.

J. Kuhar

**Jesenice : Medveščak
7 : 1**

V zadnji trening tekmi pred današnjim startom v I. zvezni hokejski ligi so Jeseničani pod Mežakljo premagali neugodnega nasprotnika zagrebškega Medveščaka. Medveščak se je dobro upiral raz-

igranim Jeseničanom, toda po prikazani igri obe moštvi še nista dobro pripravljena za letošnjo sezono.

Gole za domačine so dosegli: Poljanšek in Hafner po 3, Beravs 1.

Poslovalnica Kranj, Cesta JLA 10.

Cenjene stranke obveščamo, da imamo že na zalogi snežne verige

1+3

Z mednarodnim tekmovanjem v smučarskih skokih bodo danes slovesno odprli v Kranju novo smučarsko skakalnico, prekrito s plastično maso. Skakalnica je bila zgrajena v izrednem prizadevanjem rekordnem času, in to skakalcev in funkcionarjev SK Triglav Kranj. Ob otvoritvi tega pomembnega športnega objekta smo vprašali tri kranjske smučarske skakalce, kaj menijo o novi napravi na Gorenji Savi.

● Marjan MESEC skakalec: »Nova skakalnica je velika pridobitev za kranjski in obenem tudi za gorenjski skakalni šport. Omogočala bo treninge vse leto, in prav to smo skakalci najbolj pogrešali. Zaradi tega smo radi prostovoljno pomagali pri graditvi naprave na Gorenji Savi. Sam sem že preizkusil skakalnico in menim, da je dobro narejena in da bo dopuščala skoke okrog 50 metrov.«

● Janez GORJANC, skakalec-kombinator: »Da je plastična skakalnica velika pridobitev za kranjski skakalni šport, ni potrebno ponavljati. Najbolj je primerna za trening in tekmovanje mladincev, člani pa se bomo lahko pred sezono pripravljali za tekme na večjih skakalnicah. Predvsem je pomembno, da bomo lahko že pri-

hodnje leto skakali vse leto. Ker sem opravil že nekaj skokov, lahko rečem, da je skakalnica brezhibna, čeprav je bila zgrajena v zelo kratkem času. Če skakalec in funkcionarji kluba ne bi toliko pomagali, v Kranju te naprave letos še zanesljivo ne bi bilo. Ker je skakalnica varna, bodo lahko na njej skakali tudi manj izkušeni skakalci.«

● Bogdan NORCIC, skakalec: »Skakalni klub Triglav je s skakalnico veliko pridobil. Prej smo morali hoditi trenirati drugam, sedaj pa imamo skakalnico doma. Kvaliteta kranjskega skakalnega športa se bo zanesljivo dvignila. Skakalci smo zato radi pomagali s prostovoljnimi deli. Naprave še nisem preizkusil, ker sem bil mesec dni z državnim reprezentanco na treningu na Češkem. Tam imajo vsaj 10 takih skakalnic. Ko bo urejena še okolica in postavljeni objekti za shranjevanje opreme, bo skakalnica še lepša.«

J. Košnjek

Gorska reševalna služba praznuje

Zaradi nenehnih nesreč v naših gorah so na pobudo slovenskega planinskega društva ustanovili 16. junija 1912 v Kranjski gori prvo gorsko reševalno postajo pri nas. Od skromnih začetkov pa do danes so naši gorski reševalci opravili pomembno delo. Danes je v petnajstih postajah gorske reševalne službe več kot 400 gorskih reševalcev in vodnikov lavinskih psov.

Gorski reševalci letos torej praznujejo 60-letnico obstoja gorske reševalne službe. Ta pomemben jubilej bodo praznovali danes v Ljubljani, kjer se bodo zbrali gorski reševalci, ki že 25 let aktivno delujejo v gorski reševalni službi, načelniki reševalnih postaj in drugi.

Ob 16. uri bo v Ljubljani otvoritev centralne razstave Gorska reševalna služba nekdanj in danes, ob 18. uri pa bo gorske reševalce in goste sprejel predsednik mestne skupščine inž. Miha Košak.

D. Sedej

TUDI TO SE ZGODI

Podpredsednik kranjske občinske skupščine in direktor osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču sta v sredo dopoldne med obiskom gradbišč osnovnih šol in vrtcev v občini v megli vozila brez prižganih kratkih luči. Podpredsednika so prometni miličniki opozorili, naj prižge luči, direktor šole pa bi moral plačati kazen.

Prav mu je. Zakaj pa ni namesto direktorja šole raje podpredsednik občinske skupščine.

Ko so na sredini seji radovljiške občinske skupščine imenovali komisijo za ugotavljanje izvora premoženja občanov, je eden od odbornikov predlagal naj bi bil član komisije vedno tudi eden od prizadetih občanov.

Najbrž med predlogom in ugotavljanjem njegovega premoženja ni nobene zveze.

Nepoučenega obiskovalca, ki bi hotel zvedeti kaj več o gledališki dejavnosti v Skofji Loki, bi pot slej ko prej pripeljala do zadnja leta ključne osebnosti krajevnega »teatra« — do režiserja Petra Jamnika (40). Kot pobudnik, aktivni član in prvi predsednik eksperimentalne skupine Oder-galerija Skofja Loka je v minulih treh sezonah razveselil gledalce s štirimi uspešnimi dramskimi deli in si pridobil sloves daleč najboljše, najplodnejše in najbolj originalnega igralskega dirigenta v občini. Dovolj bo že, če povemo, da je v času po ustanovitvi eksperimentalne skupine ponudil občinstvu več kakor vse Loško gledališče skupaj. In Loško gledališče je bilo dolga leta vodilna ustanova svoje vrste v komuni.

Jamnik je seveda amater, vendar mu ne gre oporekati izrednega talenta. Tudi izkušenj ima dovolj, saj je od leta 1950, ko so ga kot suhljatega gimnazijca sprejeli v šolsko dramsko sekcijo, zrežiral kar 35 celovečernih predstav. Za uvod v letošnje zimo pa pripravlja veseloigro Zdenka Majarona »Grmenje brez dežja«. To je ob celi vrsti angažiranih dram prva komedija v njegovi karieri. Prepričani smo, da ji bo kos. Premiera je napovedana za 3. november. I. G.

Zadovoljive prijave na krvodajalsko akcijo

V tržiški občini bo 3. in 4. novembra redna letna krvodajalska akcija. V seznam krvodajalcev v občini je vpisanih 695 ali 15 odstotkov zaposlenih občanov. Da bi akcija najbolje uspela, so se začeli pripravljati že v začet-

ku oktobra. Odposlali so prvi javnice, na katere so se do sedaj odzvala že nekatera podjetja. Vse kaže, da bo akcija dobro uspela in da se bo na odvzem krvi javilo predvidenih 750 krvodajalcev. jp

Neokrnjeno nadomestilo OD

Slovenske zdravstvene regije nimajo enotno urejenega izplačila nadomestila osebnega dohodka za zavarovance, ki pridejo v bolnišnice zaradi transplantacij kot darovalci organov. Na predlog zveze skupnosti zdravstvenega zavarovanja naj bi to vprašanje zdaj enotno ure-

dili za vso Slovenijo. Izvršilni odbor skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj je predlagal, naj bi bil zavarovane darovalec upravičen do sto odstotnega nadomestila osebnega dohodka, in to od prvega dne.